

# משניות סדר קדשים

על פי מהדורת הרב דוד אלטאראס ז"ל  
שהודפס בשנת ה'תק"ע בעיר פיסא

פה ירושלים יע"א  
שנת ונשלמה פרים שפֿתֿנוּ לִפֿ"ק



הוצאת חטף-סגול  
2025

הובא לדפוס באמצעות  $\text{\LaTeX}$  ע"י שמעון מונטגיו

תפלת ר' נחוניא בן הקנה שחייב לאומרה כל הנכנס לבית המדרש ללמוד  
יהי רצון מלפניך יי אלהי שלא יאָרע דבר תקלה על ידי ולא אכָּשֶׁל  
בדבר הלכה וישמחו בי חבירי ולא אומר על טהור טמא ולא על  
טמא טהור ולא על מתר אסור ולא על אסור מתר ולא יפְּשֶׁלוּ חבירי  
בדבר הלכה ואשמח בהם:

והאר"י צוק"ל היה אומר אחר תפלה זו שני פסוקים אלו

כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה:

גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך:

## קודם הלימוד

כתוב בספר תוצאות חיים כשפותח הספר ללמוד בו יאמר

הנני רוצה ללמוד כְּדִי שִׁבְיָאֲנִי תִלְמֹד זֶה לִיִּדִי מַעֲשֶׂה וְלִיִּדִי מִדֹּת  
יְשׁוּרוֹת וְלִיִּדִי יְדִיעַת הַתּוֹרָה וְהִרְיִנִי עוֹשֶׂה לְשֵׁם יְחִיד קִדְשָׁא בְּרִיךְ  
הוא וּשְׂכִינְתָּיה בְּדַחֲלֵהוּ וּרְחִימֵהּ וְיֵהִי נֹעֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֶׂה  
יְדִינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֶׂה יְדִינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

## משניות סדר קדשים

יש בו י"א מסכתות וזהו סדורן

א זבחים יד פרקים · ב מנחות יג פרקים · ג חולין  
יב פרקים · ד בכורות ט פרקים · ה ערכין ט פרקים ·  
ו תמורה ז פרקים · ז כריתות ו פרקים · ח מעילה ו פרקים ·  
ט תמיד ז פרקים · י מדות ה פרקים · יא קנים ג פרקים ·  
בין הכל צ"א פרקים:

ויש מסדרים קנים קודם מדות והכל עולה בקנה אחד

# מסכת זבחים

יום יח

פרק א

כָּל הַזִּבְחִים שֶׁנִּזְבְּחוּ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן כְּשָׂרִים אֶלָּא שְׁלֹא עָלוּ  
לְבָעָלִים לְשֵׁם חֻבָּהּ חוּץ מִן הַפֶּסַח וּמִן הַחֲטָאתָּ.  
הַפֶּסַח בְּזִמְנוֹ וְהַחֲטָאתָּ בְּכָל זְמַן רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִף  
הָאֲשָׁם הַפֶּסַח בְּזִמְנוֹ וְהַחֲטָאתָּ וְהָאֲשָׁם בְּכָל זְמַן אָמַר  
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַחֲטָאתָּ בָּאָה עַל חֲטָא וְהָאֲשָׁם בָּא עַל  
חֲטָא מָה חֲטָאתָּ פְסוּלָה שְׁלֹא לְשִׁמָּה אִף הָאֲשָׁם פְסוּל  
שְׁלֹא לְשִׁמּוֹ:

ב יוֹסִי בֶן חוּנִי אוֹמֵר הַנִּשְׁחָטִים לְשֵׁם פֶּסַח וּלְשֵׁם חֲטָאתָּ  
פְסוּלִין שֶׁמַּעוֹן אַחִי עֲזַרְיָה אוֹמֵר שֶׁחָטָן לְשֵׁם גְבוּהָ מֵהֶם  
כְּשָׂרִין לְשֵׁם נְמוּדָּ מֵהֶם פְסוּלִין בִּיצַד קָדְשֵׁי קָדָשִׁים  
שֶׁשֶׁחָטָן לְשֵׁם קָדָשִׁים קָלִים פְסוּלִין קָדָשִׁים קָלִים  
שֶׁשֶׁחָטָן לְשֵׁם קָדְשֵׁי קָדָשִׁים כְּשָׂרִין הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשִׂיר  
שֶׁשֶׁחָטָן לְשֵׁם שְׁלָמִים כְּשָׂרִין וּשְׁלָמִים שֶׁשֶׁחָטָן לְשֵׁם  
בְּכוֹר וּלְשֵׁם מַעֲשִׂיר פְסוּלִין:

ג הַפֶּסַח שֶׁשֶׁחָטוּ בַשְּׁחִירָתָּ בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר שְׁלֹא לְשִׁמּוֹ  
רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מְכַשִּׁיר כָּאֵלּוּ נִשְׁחַט בְּשִׁלְשָׁה עָשָׂר בֶּן בִּתְרִיא  
פוֹסֵל כָּאֵלּוּ נִשְׁחַט בֵּין הָאַרְבָּעִים אָמַר שֶׁמַּעוֹן בֶּן עֲזַאי  
מְקַבֵּל אֲנִי מִפִּי שִׁבְעִים וּשְׁנַיִם זִקְנִים בְּיוֹם שֶׁהוֹשִׁיבוּ

רבי אלעזר בן עזריה בישיבה שכל הזבחים הנאכלים  
שנזבחו שלא לשמן בשרין. אלא שלא עלו לבטלים לשם  
חובה. חוץ מן הפסח ומן החטאת. ולא הוסיף בן עזאי  
אלא העולה. ולא הודו לו חכמים:

י הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן. קבל והלך וזרק  
שלא לשמן. או לשמן ושלא לשמן. או שלא לשמן  
ולשמן. פסולין. כיצד לשמן ושלא לשמן. לשם פסח  
ולשם שלמים. שלא לשמן ולשמן. לשם שלמים ולשם  
פסח. שהזבח נפסל בארבעה דברים. בשחיטה. ובקבול.  
ובהלוף. ובזריקה. רבי שמעון מכשיר בהלוף. שהיה רבי  
שמעון אומר אי אפשר שלא בשחיטה. ושלא בקבלה.  
ושלא בזריקה. אבל אפשר שלא בהלוף. ששוחט בצד  
המזבח וזרק. רבי אליעזר אומר המהלך במקום שהוא  
צריך להלך המחשבה פוסלת. ובמקום שאינו צריך  
להלך. אין המחשבה פוסלת:

## פרק ב

כָּל הַזִּבְחִים שֶׁקִּבֵּל דָּמֶן זֶרֶאֱוִי טָבֹול יוֹם מִחֹסֶר בְּגָדִים  
 מִחֹסֶר כַּפֹּרִים שְׁלֹא רָחַץ יָדָיו וְרָגְלָיו עָרַל טָמֵא  
 יוֹשֵׁב עוֹמֵד עַל גִּבִּי כָלִים עַל גִּבִּי בְּהֵמָה עַל גִּבִּי חֲבִירוֹ  
 פָּסֵל קִבֵּל בְּשִׁמְאֵל פָּסֵל רַבִּי שִׁמְעוֹן מִכָּשִׁיר נִשְׁפָּךְ עַל  
 הָרֶצֶפָה וְאַסְפּוֹ פָּסוּל נִתְּנוֹ עַל גִּבִּי הַכֶּבֶשׂ שְׁלֹא כִנְגַד  
 הִיסוֹד נָתַן אֶת הַנִּתְּנִין לְמִטָּן לְמַעַל וְאֶת הַנִּתְּנִין לְמַעַל  
 לְמִטָּן אֶת הַנִּתְּנִים בַּפְּנִים בַּחוּץ וְאֶת הַנִּתְּנִים בַּחוּץ  
 בַּפְּנִים פָּסוּל וְאִין בּוֹ כָּרֵת:

בִּשְׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶחַ לְזֶרוֹק דָּמוֹ בַּחוּץ לְהִקְטִיר אֶת  
 אֲמוּרָיו בַּחוּץ אוֹ מִקְצַת אֲמוּרָיו בַּחוּץ לֶאֱכֹל בְּשָׂרוֹ  
 בַּחוּץ אוֹ כִּזִּית מִבְּשָׂרוֹ בַּחוּץ אוֹ לֶאֱכֹל כִּזִּית מֵעוֹר  
 הָאֵלֶּיהָ בַּחוּץ פָּסוּל וְאִין בּוֹ כָּרֵת לְזֶרוֹק דָּמוֹ לְמַחֵר אוֹ  
 מִקְצַת דָּמוֹ לְמַחֵר לְהִקְטִיר אֲמוּרָיו לְמַחֵר אוֹ מִקְצַת  
 אֲמוּרָיו לְמַחֵר לֶאֱכֹל בְּשָׂרוֹ לְמַחֵר אוֹ כִּזִּית מִבְּשָׂרוֹ  
 לְמַחֵר אוֹ לֶאֱכֹל כִּזִּית מֵעוֹר הָאֵלֶּיהָ לְמַחֵר פָּגוּל וְחִיבִין  
 עָלָיו כָּרֵת:

גֵּזֶה הַכֹּל כָּל הַשְׁוֹחֵט וְהַמִּקְבֵּל וְהַמְּהַלֵּךְ וְהַזֹּרֵק לֶאֱכֹל  
 דָּבָר שֶׁדָּרְכוֹ לֶאֱכֹל לְהִקְטִיר דָּבָר שֶׁדָּרְכוֹ לְהִקְטִיר חוּץ  
 לְמִקְוָמוֹ פָּסוּל וְאִין בּוֹ כָּרֵת חוּץ לְזִמְנוֹ פָּגוּל וְחִיבִין עָלָיו  
 כָּרֵת וּבִלְבָד שִׁיקָרֵב הַמִּתִּיר כְּמַצּוֹתוֹ:

י כיצד קרב המתיר במצותו. שחט בשתיקה. קבל והלך וזרק חוץ לזמנו. או ששחט חוץ לזמנו. קבל והלך וזרק בשתיקה. או ששחט וקבל והלך וזרק חוץ לזמנו. זה הוא שקרב המתיר במצותו. כיצד לא קרב המתיר במצותו. שחט חוץ למקומו. קבל והלך וזרק חוץ לזמנו. או ששחט חוץ לזמנו. קבל והלך וזרק חוץ למקומו. או ששחט וקבל וזרק והלך חוץ למקומו. הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן. קבל והלך וזרק חוץ לזמנו. או ששחט חוץ לזמנו. קבל והלך וזרק שלא לשמן. או ששחט קבל והלך וזרק שלא לשמן. זה הוא קרב המתיר במצותו:

ה לאכול כזית בחוץ וכזית למחר. כזית למחר וכזית בחוץ. כחצי זית בחוץ וכחצי זית למחר. כחצי זית למחר וכחצי זית בחוץ פסול ואין בו כרת. אמר רבי יהודה זה הכלל אם מחשבת הזמן קדמה למחשבת המקום. פגול וחיבין עליו כרת. ואם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן. פסול ואין בו כרת. וחכמים אומרים זה וזה פסול ואין בו כרת. לאכול כחצי זית ולהקטיר כחצי זית בשר. שאין אכילה והקטרה מצטרפין:

## פרק ג

כָּל הַפְּסוּלִין שֶׁשָּׁחֲטוּ שְׁחִיטָתָן כְּשֶׁרָהּ שֶׁהִשְׁחִיטָה  
כְּשֶׁרָה בְּנָשִׁים וּבַעֲבָדִים וּבִטְמָאִים אָפִילוּ בְּקֹדֶשׁ  
קֹדָשִׁים וּבִלְבָד שֶׁלֹּא יִהְיוּ טְמָאִים נֹוגְעִים בַּבֶּשֶׂר לְפִיכָךְ  
הֵם פּוֹסְלִים בְּמַחֲשָׁבָה וְכֵלֶן שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַדָּם חוּץ לְזִמְנוֹ  
וְחוּץ לְמִקְוָמוֹ אִם יֵשׁ דָּם הַנֶּפֶשׁ יִחְזוֹר הַכֶּשֶׁר וְיִקְבֹּל:

<sup>ב</sup> קִבֵּל הַכֶּשֶׁר וְנָתַן לַפְּסוּל יִחְזִיר לַכֶּשֶׁר קִבֵּל בִּימִינוֹ וְנָתַן  
לְשִׁמְאֻלוֹ יִחְזִיר לִימִינוֹ קִבֵּל בְּכָלִי קֹדֶשׁ וְנָתַן בְּכָלִי חוּל.  
יִחְזִיר לְכָלִי קֹדֶשׁ נִשְׁפָּךְ מִן הַכָּלִי עַל הָרֶצֶפָה וְאַסְפּוּ  
כֶּשֶׁר נָתַנוּ עַל גִּבֵּי הַכֶּבֶשׂ שֶׁלֹּא כִּנְגַד הִיסוּד נָתַן אֶת  
הַנִּתְנִין לְמִטָּה לְמַעְלָה וְאֶת הַנִּתְנִין לְמַעְלָה לְמִטָּה אֶת  
הַנִּתְנִין בַּפָּנִים בַּחוּץ וְאֶת הַנִּתְנִין בַּחוּץ בַּפָּנִים אִם יֵשׁ  
דָּם הַנֶּפֶשׁ יִחְזוֹר הַכֶּשֶׁר וְיִקְבֹּל:

<sup>ג</sup> הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶח לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁאֵין דֶּרְכוֹ לֶאֱכֹל  
וּלְהַקְטִיר דָּבָר שֶׁאֵין דֶּרְכוֹ לְהַקְטִיר כֶּשֶׁר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר  
פּוֹסֵל לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדֶּרְכוֹ לֶאֱכֹל וּלְהַקְטִיר דָּבָר שֶׁדֶּרְכוֹ  
לְהַקְטִיר פָּחוֹת מִכּוֹזִית כֶּשֶׁר לֶאֱכֹל כַּחֲצִי זֵית וּלְהַקְטִיר  
כַּחֲצִי זֵית כֶּשֶׁר שֶׁאֵין אֲכִילָה וְהַקְטֶרֶה מִצְטָרְפִין:

<sup>ד</sup> הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶח לֶאֱכֹל כּוֹזִית מִן הָעוֹר מִן הָרֶטֶב מִן  
הַקֶּפֶה מִן הָאֵלֶּל מִן הָעֲצָמוֹת מִן הַגִּידִים מִן הַטְּלָפִים  
מִן הַקֶּרְנִים חוּץ לְזִמְנוֹ אוֹ חוּץ לְמִקְוָמוֹ כֶּשֶׁר וְאֵין חֲבִיבִין  
עֲלֵיהֶם מְשׁוּם פְּגוּל וְנוֹתֵר וְטָמֵא:

ה' השוחט את המקדשין. לאכול שליל או שליא בחוץ.  
לא פגל. המולק תורים בפנים. לאכול ביציהם בחוץ. לא  
פגל. חלב המקדשין וביצי תורים. אין חייבין עליהן משום  
פגול ונותר וטמא:

י' שחטו על מנת להניח את דמו ואת אמוריו למחר.  
או להוציאן לחוץ. רבי יהודה פוסל. וחכמים מכשירין.  
שחטו על מנת לתנו על גבי הכבש שלא כנגד  
היסוד. לתן את הנתנין למטן למעלן. ואת הנתנין  
למעלן למטן. ואת הנתנין בפנים בחוץ. ואת הנתנין  
בחוץ בפנים. שיאכלוהו טמאים. שיקריבוהו טמאים.  
שיאכלוהו ערלים. שיקריבוהו ערלים. לשבר עצמות  
הפסח. ולאכול ממנו נא. לערב דמו בדם פסולין כשר.  
שאין המחשבה פוסלת. אלא חוץ לזמנו וחוץ למקומו.  
והפסח והחטאת שלא לשמן:

#### פרק ד

בית שמאי אומרים כל הנתנין על מזבח החיצון. שאם  
נתנן מתנה אחת כפר. ובחטאת שתי מתנות. ובית  
הלל אומרים אף חטאת שנתנה מתנה אחת כפר. לפיכך  
אם נתן הראשונה כתקונה. ואת השנייה חוץ לזמנה כפר.  
נתן את הראשונה חוץ לזמנה. ואת השנייה חוץ למקומה.  
פגול וחיבין עליו כרת:



<sup>ב</sup> כָּל הַנִּתְּנִין עַל מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי. שָׁאם חֹסֵר אַחַת מִן  
הַמִּתְּנוֹת לֹא כִפֹּר. לְפִיכָךְ אִם נָתַן כָּלן כְּתֻקָּנוֹ וְאַחַת שֶׁלֹּא  
כְּתֻקָּנָה. פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת:

<sup>ג</sup> אֵלּוּ דְּבָרִים שָׂאִין חִיבִין עָלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל. הַקֶּמֶץ.  
וְהַלְבוּנָה. וְהַקֶּטֶרֶת. וּמִנְחַת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כַּהֵן מִשִּׁיחַ.  
(וּמִנְחַת נִסְכִּים) וְהֶדֶם. וְהַנִּסְכִּים הַבָּאִים בְּפָנֶי עֶצְמָן. דְּבָרֵי  
רַבִּי מֵאִיר. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים אֵף הַבָּאִים עִם הַבְּהֵמָה. לֹזֵג  
שָׂמֶן שֶׁל מִצֹּרֶעַ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֵין חִיבִים עָלָיו מִשּׁוּם  
פְּגוּל. וְרַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר חִיבִין עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל. שְׂדֵם  
הָאֵשׁ מִתִּירוֹ. וְכָל שֵׁישׁ לוֹ מִתִּירִים. בֵּין לְאֶדָם בֵּין לְמִזְבֵּחַ.  
חִיבִין עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל:

<sup>ד</sup> הָעוֹלָה דָּמָה מִתִּיר אֶת בְּשָׂרָהּ לְמִזְבֵּחַ. וְעוֹרָהּ לַכֹּהֲנִים.  
עוֹלֹת הָעוֹף דָּמָה מִתִּיר אֶת בְּשָׂרָהּ לְמִזְבֵּחַ. חֹטֵאת הָעוֹף  
דָּמָה מִתִּיר אֶת בְּשָׂרָהּ לַכֹּהֲנִים. פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשִׁעִירֵי  
הַנִּשְׂרָפִים. דָּמָן מִתִּיר אֶת אֵימורֵיהֶן לִיקָרֵב. רַבִּי שְׁמַעוֹן  
אוֹמֵר כָּל שֵׂאִינוֹ עַל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן כְּשֶׁלָּמִים. אֵין חִיבִין  
עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל:

<sup>ה</sup> קֹדֶשִׁי עוֹבְדֵי אֱלִילִים. אֵין חִיבִין עָלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל  
נוֹתֵר וְטָמֵא. וְהַשּׁוֹחֲטֵן בַּחוּץ פֶּטוּר. דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר רַבִּי  
יוֹסִי מְחִיב. דְּבָרִים שָׂאִין חִיבִין עָלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל. חִיבִים  
עָלֵיהֶם מִשּׁוּם נֹתֵר. מִשּׁוּם טָמֵא. חוּץ מִן הָדֵם. רַבִּי שְׁמַעוֹן

אומר בדבר שֶׁדָּרְכָן לְהֵאכֵל. אֲבָל כְּגוֹן הָעֵצִים וְהַלְבֹנָה  
וְהַקִּטְרֶת אֵין חִיבִין עָלֵיהֶן מְשֹׁם טְמֵאָה:

י לֵשֶׁם שֶׁשָּׂה דְבָרִים הַזֶּבַח נִזְבַּח. לֵשֶׁם זֶבַח. לֵשֶׁם זֹבֵחַ.  
לֵשֶׁם הֵשֶׁם. לֵשֶׁם אִישִׁים. לֵשֶׁם רֵיחַ. לֵשֶׁם נִיחֹחַ. וְהַחֲטָאת  
וְהָאֶשֶׁם לֵשֶׁם חֲטָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי אֵף מִי שֶׁלֹּא הָיָה בְּלִבּוֹ  
לֵשֶׁם אֶחָד מִכָּל אֵלּוּ כָשֶׁר. שֶׁהוּא תִּנְאִי בֵּית דִּין. שֶׁאֵין  
הַמַּחֲשֶׁבֶה הוֹלֵכֶת אֵלָּא אַחֵר הָעוֹבֵד:

#### פרק ה

אֵיזָהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זִבְחִים. קִדְּשֵׁי קִדְּשִׁים שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפוֹן.  
פֶּר וְשֹׁעִיר שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים. שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפוֹן.  
וְקָבֹל דָּמָן בְּכָלִי שָׂרֵת בַּצֶּפוֹן. וְדָמָן טָעוֹן הִזְיָה עַל בֵּין  
הַבָּדִים. וְעַל הַפְּרֻכָּת. וְעַל מִזְבֵּחַ הַזֶּהָב. מִתְּנָה אַחַת מֵהֶן  
מִעֲפֻכַת. שִׁירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרְבֵי שֶׁל מִזְבֵּחַ  
הַחִיצוֹן. אִם לֹא נָתַן לֹא עֵכָב:

ב פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשֹׁעִירִים הַנִּשְׂרָפִים שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפוֹן.  
וְקָבֹל דָּמָן בְּכָלִי שָׂרֵת בַּצֶּפוֹן. וְדָמָן טָעוֹן הִזְיָה עַל הַפְּרֻכָּת.  
וְעַל מִזְבֵּחַ הַזֶּהָב. מִתְּנָה אַחַת מֵהֶן מִעֲפֻכַת. שִׁירֵי הַדָּם  
הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרְבֵי שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן. אִם לֹא נָתַן  
לֹא עֵכָב. אֵלּוּ וְאֵלּוּ נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדָּשָׁן:

ג חֲטָאוֹת הַעֲבוּר וְהִתְחִיד. אֵלּוּ הֵן חֲטָאוֹת הַעֲבוּר. שְׁעִירֵי  
רִאשֵׁי חֳדָשִׁים. וְשֶׁל מוֹעֲדוֹת. שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפוֹן. וְקָבֹל

דָּמָן בְּכָלִי שֶׁרַת בְּצִפּוֹן. וְדָמָן טָעוֹן אַרְבַּע מִתְּנוֹת עַל  
אַרְבַּע קָרְנוֹת. בִּיצֵד עָלָה בִּכְבֹּשׁ וּפְנָה לְסוּבָב. וּבָא לוֹ  
לְקָרֵן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית. מִזְרָחִית צְפוֹנִית. צְפוֹנִית מְעַרְבִית.  
מְעַרְבִית דְּרוֹמִית. שִׁירֵי הַדָּם הֵיחָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִית.  
וְנֶאֱכָלִין לַפָּנִים מִן הַקֶּלְעִים. לְזִכְרֵי כְהוֹנָה. בְּכָל מֵאֵכֶל.  
לְיוֹם וּלְיֵלָה עַד חֲצוֹת:

ד' הָעוֹלָה קֹדֶשׁ קִדְשִׁים. שְׁחִיטָתָהּ בְּצִפּוֹן. וְקָבֹל דָּמָה  
בְּכָלִי שֶׁרַת בְּצִפּוֹן. וְדָמָה טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע.  
וּטְעוֹנָה הַפֶּשֶׁט וְנִתְּוַח. וְכָלִיל לְאִשִּׁים:

ה' זִבְחֵי שְׁלָמִי צָבוֹר וְאַשְׁמוֹת. אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת. אֲשֶׁם  
גִּזְלוֹת. אֲשֶׁם מְעִילוֹת. אֲשֶׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה. אֲשֶׁם נָזִיר.  
אֲשֶׁם מְצוֹרֵעַ. אֲשֶׁם תָּלוּי. שְׁחִיטָתָן בְּצִפּוֹן. וְקָבֹל דָּמָן  
בְּכָלִי שֶׁרַת בְּצִפּוֹן. וְדָמָן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע.  
וְנֶאֱכָלִין לַפָּנִים מִן הַקֶּלְעִים. לְזִכְרֵי כְהוֹנָה. בְּכָל מֵאֵכֶל.  
לְיוֹם וּלְיֵלָה עַד חֲצוֹת:

ו' הַתּוֹדָה וְאֵיל נָזִיר קִדְשִׁים קָלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מָקוֹם  
בְּעֶזְרָה. וְדָמָן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֶאֱכָלִין בְּכָל  
הָעִיר. לְכָל אָדָם. בְּכָל מֵאֵכֶל. לְיוֹם וּלְיֵלָה עַד חֲצוֹת.  
הַמּוֹרֵם מֵהֶם כִּיּוֹצֵא בָהֶם. אֵלּא שֶׁהַמּוֹרֵם נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים.  
לְנָשִׁיהֶם וּלְבָנֵיהֶם וּלְעִבְדֵיהֶם:

ז' שְׁלָמִים קִדְשִׁים קָלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מָקוֹם בְּעֶזְרָה.  
וְדָמָן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר.

לְכֹל אָדָם בְּכֹל מֵאֵכָל לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד הַמִּזְבֵּחַ  
מֵהֶם בְּיוֹצֵא בָהֶם אֵלֶּא שֶׁהַמִּזְבֵּחַ נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים לְנִשְׂיָהֶם  
וְלַבְּנֵיהֶם וְלַעֲבָדֵיהֶם:

הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח קָדָשִׁים קָלִים שְׁחִיטָתָן בְּכֹל  
מָקוֹם בַּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוֹן מִתְּנָה אַחַת וּבִלְבָד שִׁיתָן כְּנֶגֶד  
הַיִּסּוֹד שְׁנֵה בְּאֵכִילָתָן הַבְּכוֹר נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים וְהַמַּעֲשֵׂר  
לְכֹל אָדָם וְנֶאֱכָלִין בְּכֹל הָעִיר בְּכֹל מֵאֵכָל לִשְׁנֵי יָמִים  
וְלַיְלָה אֶחָד הַפֶּסַח אֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלֶּא בַּיְלָה וְאֵינוֹ נֶאֱכָל  
אֵלֶּא עַד חֲצוֹת וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלֶּא לְמִנּוּיָו וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלֶּא  
צֹלִי:

## פרק ו

קָדָשִׁי קָדָשִׁים שֶׁשְׁחָטָן בְּרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר  
כָּאֵלוֹ נִשְׁחָטוּ בְּצִפּוֹן רַבִּי יוֹסִי בֵּר יהוּדָה אוֹמֵר  
מִחֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ וְלִצִּפּוֹן כְּצִפּוֹן מִחֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ וְלִדְרוֹם  
כְּדְרוֹם הַמִּנְחוֹת הָיוּ נִקְמָצוֹת בְּכֹל מָקוֹם בַּעֲזָרָה וְנֶאֱכָלִין  
לַכֹּהֲנִים מִן הַקִּלְעִים לְזִכְרֵי כְהוֹנָה בְּכֹל מֵאֵכָל לַיּוֹם וְלַיְלָה  
עַד חֲצוֹת:

חֲטָאת הָעוֹף הֵיטָה נַעֲשִׂית עַל קֶרֶן דְּרוֹמִית מִעֶרְבִית  
בְּכֹל מָקוֹם הֵיטָה כְּשֶׁרָה אֵלֶּא שְׂזָה הִיא מְקוֹמָה שְׁלֹשָׁה  
דְּבָרִים הֵיטָה אוֹתָהּ הַקֶּרֶן מִשְׁמֶשֶׁת מְלֻמָּטָן וְשְׁלֹשָׁה  
מְלֻמָּעָלִין מְלֻמָּטָן חֲטָאת הָעוֹף וְהַגִּשּׁוֹת וְשִׁירֵי הַדָּם:

מִלְמַעַלָן נִסּוּד הַמִּים וְהַיֵּין וְעוֹלֹת הָעוֹף כְּשֶׁהִיא רַבָּה  
בַּמִּזְבֵּחַ:

א כָּל הָעוֹלִין לַמִּזְבֵּחַ עוֹלִין דֶּרֶךְ יָמִין וּמִקִּיפִין וְיִזְרְדִין דֶּרֶךְ  
שְׂמָאל־חוּץ מִן הָעוֹלָה לְשִׁלְשָׁה דְּבָרִים אֵלּוּ שֶׁהֵיוּ עוֹלִים  
וְחוֹזְרִים לָעֵקֶב:

ד חֲטָאת הָעוֹף בִּיצֵד הָיְתָה נַעֲשִׂיתִי הָיָה מוֹלֵק אֶת רֹאשָׁהּ  
מִמּוֹל עֶרְפָּה וְאֵינוֹ מִבְּדִיל וּמִזָּה מִדָּמָה עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ  
שִׁירֵי הַדָּם הָיָה מִתְמַצֶּה עַל הַיִּסּוּד אֵין לַמִּזְבֵּחַ אֵלָּא דָּמָה  
וְכֹלָה לִכְהֻנִּים:

ה עוֹלֹת הָעוֹף בִּיצֵד הָיְתָה נַעֲשִׂיתִי עָלָה בִּכְבֹּשׁ וּפָנָה  
לְסוּבָב בָּא לוֹ לִקְרֹן דְּרוֹמִית מִזְרַחִית הָיָה מוֹלֵק אֶת  
רֹאשָׁהּ מִמּוֹל עֶרְפָּה וּמִבְּדִיל וּמִמַּצָּה אֶת דָּמָה עַל קִיר  
הַמִּזְבֵּחַ נָטַל אֶת הָרֹאשׁ וְהַקִּיף בֵּית מְלִיקְתּוֹ לַמִּזְבֵּחַ  
וּסְפָּגוֹ בַּמֶּלַח וְזָרְקוֹ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים בָּא לוֹ לַגּוֹף וְהִסִּיר  
אֶת הַמֶּרְאָה וְאֶת הַנוֹצָה וְאֶת בְּנֵי מַעֲיִם הַיּוֹצְאִים עִמָּה  
וְהַשְׁלִיכֵן לְבֵית הַדִּשָּׁן שֶׁסֶּע וְלֹא הַבְּדִיל וְאִם הַבְּדִיל כְּשֶׁר־  
וּסְפָּגוֹ בַּמֶּלַח וְזָרְקוֹ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים:

ו לֹא הִסִּיר לֹא אֶת הַמֶּרְאָה וְלֹא אֶת הַנוֹצָה וְלֹא אֶת  
בְּנֵי מַעֲיִם הַיּוֹצְאִים עִמָּה וְלֹא סְפָּגוֹ בַּמֶּלַח כָּל שְׁשָׁנָה  
בָּהּ מֵאַחֵר שֶׁמַּצָּה אֶת דָּמָה כְּשֶׁר־הַבְּדִיל בְּחֲטָאת וְלֹא  
הַבְּדִיל בְּעוֹלָה פָּסֹל מַצָּה דָם הָרֹאשׁ וְלֹא מַצָּה דָם הַגּוֹף  
פְּסוּלָה מַצָּה דָם הַגּוֹף וְלֹא מַצָּה דָם הָרֹאשׁ כְּשֶׁר־:

חטאת העוף שְׁמֶלֶקָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ מִצָּה דָּמָה שְׁלֹא  
 לְשִׁמָּהּ אוֹ לְשִׁמָּה וְשְׁלֹא לְשִׁמָּה אוֹ שְׁלֹא לְשִׁמָּה וְלְשִׁמָּה  
 פְּסוּלָה עוֹלֹת הָעוֹף בְּשָׂרָהּ וּבִלְבָד שְׁלֹא עָלְתָה לְבָעָלִים  
 אֶחָד חטאת העוף וְאַחַד עוֹלֹת הָעוֹף שְׁמֶלֶקָן וְשִׁמְצָה  
 דָּמָן לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדָּרְכוּ לֶאֱכֹל לְהַקְטִיר דָּבָר שֶׁדָּרְכוּ  
 לְהַקְטִיר חוּץ לְמִקְוָמוֹ פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת חוּץ לְזִמְנוֹ  
 פֶּגוּל וְחֵיבִין עָלָיו כֶּרֶת וּבִלְבָד שֶׁיִּקְרַב הַמִּתִּיר בְּמִצְוֹתָיו  
 בִּיצֵד קָרַב הַמִּתִּיר בְּמִצְוֹתָיו מֶלֶק בְּשִׁתִּיקָהּ וּמִצָּה הֵדֶם  
 חוּץ לְזִמְנוֹ אוֹ שְׁמֶלֶק חוּץ לְזִמְנוֹ וּמִצָּה הֵדֶם בְּשִׁתִּיקָהּ  
 אוֹ שְׁמֶלֶק וּמִצָּה הֵדֶם חוּץ לְזִמְנוֹ זֶה הוּא שֶׁקָּרַב הַמִּתִּיר  
 בְּמִצְוֹתָיו בִּיצֵד לֹא קָרַב הַמִּתִּיר בְּמִצְוֹתָיו מֶלֶק חוּץ  
 לְמִקְוָמוֹ וּמִצָּה הֵדֶם חוּץ לְזִמְנוֹ אוֹ שְׁמֶלֶק חוּץ לְזִמְנוֹ  
 וּמִצָּה הֵדֶם חוּץ לְמִקְוָמוֹ (אוֹ שְׁמֶלֶק וּמִצָּה אֶת הֵדֶם חוּץ  
 לְמִקְוָמוֹ) חטאת העוף שְׁמֶלֶקָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ וּמִצָּה דָּמָה  
 חוּץ לְזִמְנָהּ אוֹ שְׁמֶלֶקָה חוּץ לְזִמְנָהּ וּמִצָּה דָּמָה שְׁלֹא  
 לְשִׁמָּהּ אוֹ שְׁמֶלֶקָה וּמִצָּה דָּמָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ זֶה הוּא  
 שְׁלֹא קָרַב הַמִּתִּיר בְּמִצְוֹתָיו לֶאֱכֹל בְּזִית בַּחוּץ וּבְזִית  
 לְמַחֵר בְּזִית לְמַחֵר וּבְזִית בַּחוּץ בְּחֻצֵי זֵית בַּחוּץ וּכְחֻצֵי  
 זֵית לְמַחֵר בְּחֻצֵי זֵית לְמַחֵר וּכְחֻצֵי זֵית בַּחוּץ פָּסוּל וְאִין  
 בּוֹ כֶּרֶת אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכֶּלֶל אִם מִחֻשְׁבֶּת הַזִּמָּן  
 קִדְּמָה לְמִחֻשְׁבֶּת הַמָּקוֹם פֶּגוּל וְחֵיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְאִם  
 מִחֻשְׁבֶּת הַמָּקוֹם קִדְּמָה לְמִחֻשְׁבֶּת הַזִּמָּן פָּסוּל וְאִין בּוֹ  
 כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת לֶאֱכֹל

בַּחֲצִי זֵית וְלֹהֶקְטִיר בַּחֲצִי זֵית בָּשָׂר־שֵׂאִין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה  
מִצֵּטְרָפִין:

## פרק ז

חֲטָאֹת הָעוֹף שֶׁנֶּעְשְׂאָה לְמִטָּהּ בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם  
חֲטָאֹת בְּשָׂרָהּ בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם עוֹלָה  
בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם חֲטָאֹת בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם עוֹלָה  
פְּסוּלָה נֶעְשְׂאָה לְמַעֲלָה בְּמַעֲשֵׂה כֻלָּם פְּסוּלָה:

ב עוֹלֹת הָעוֹף שֶׁנֶּעְשְׂאָה לְמַעֲלָן בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם עוֹלָה  
בְּשָׂרָהּ בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם חֲטָאֹת בְּשָׂרָהּ וּבְלֶבֶד שְׂלֵא  
עָלְתָה לְבָעָלִים בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם עוֹלָה בְּמַעֲשֵׂה  
חֲטָאֹת לְשֵׁם חֲטָאֹת פְּסוּלָה נֶעְשְׂאָה לְמִטָּן בְּמַעֲשֵׂה כָּלֶן  
פְּסוּלָה:

ג וְכָלֶן אֵינָן מְטַמְּאוֹת בְּבֵית הַבְּלִיעָה וּמוֹעֲלִין בָּהֶן חוּץ  
מִחֲטָאֹת הָעוֹף שֶׁנֶּעְשְׂאָה לְמִטָּן בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם  
חֲטָאֹת:

ד עוֹלֹת הָעוֹף שֶׁנֶּעְשְׂאָה לְמִטָּן בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם  
חֲטָאֹת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מוֹעֲלִין בָּהּ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר  
אֵין מוֹעֲלִין בָּהּ אִמֵּר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מָה אִם חֲטָאֹת שֵׂאִין  
מוֹעֲלִין בָּהּ לְשִׁמָּה בְּשִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָהּ מוֹעֲלִין בָּהּ עוֹלָה  
שְׁמוֹעֲלִין בָּהּ לְשִׁמָּה בְּשִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָהּ אֵינוֹ דִּין שְׁיִמְעֵלוּ  
בָּהּ אִמֵּר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא אִם אִמְרַת בַּחֲטָאֹת שִׁשְׁנָה

אֶת שְׁמָה לְשֵׁם עֹזְלָה. שְׁכַן שָׁנָה (אֶת) שְׁמָה לְדָבָר שִׁישׁ  
 בּוֹ מְעִילָה. תֹּאמַר בְּעֹזְלָה שִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָה לְשֵׁם חֲטָאֵת.  
 שְׁכַן שָׁנָה אֶת שְׁמָה לְדָבָר שְׂאִין בּוֹ מְעִילָה. אָמַר לוֹ רַבִּי  
 אֱלִיעֶזֶר וְהָרִי קִדְּשִׁי קִדְּשִׁים שִׁשְׁחָטָן בְּדָרוֹם וְשִׁחָטָן לְשֵׁם  
 קִדְּשִׁים קָלִים יוֹכִיחוּ. שְׁכַן שָׁנָה אֶת שְׁמָן לְדָבָר שְׂאִין בּוֹ  
 מְעִילָה. וּמוֹעֲלִין בָּהֶן. אֵף אֶתָּה אַל תִּתְּמָה עַל הָעֹזְלָה.  
 שְׂאֵף עַל פִּי שִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָה. לְדָבָר שְׂאִין בּוֹ מְעִילָה  
 שִׁמְעֵלוּ בָּהּ. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא. אִם אִמְרַתָּ בְּקִדְּשִׁי  
 קִדְּשִׁים שִׁשְׁחָטָן בְּדָרוֹם וְשִׁחָטָן לְשֵׁם קִדְּשִׁים קָלִים. שְׁכַן  
 שָׁנָה אֶת שְׁמָן לְדָבָר שִׁישׁ בּוֹ אֶסּוּר וְהִתֵּר. תֹּאמַר בְּעֹזְלָה.  
 שִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָה בְּדָבָר שִׁכְלוּ הֵתֵר:

ה' מֶלֶךְ בְּשִׁמְאֵל אוֹ בְּלִילָה. שָׁחַט חֹלִין בְּפָנִים וְקִדְּשִׁים  
 בַּחוּץ אֵינָן מְטַמְּאִין בְּבֵית הַבְּלִיעָה. מֶלֶךְ בְּסָפִין. מֶלֶךְ  
 חֹלִין בְּפָנִים וְקִדְּשִׁים בַּחוּץ. תּוֹרִים שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַנָּן. וּבְגִי  
 יוֹנָה שֶׁעָבַר זְמַנָּן. שִׁיבֵשׁ גִּפָּה. וְשִׁנְסָמִית עֵינָה. וְשִׁנְקָטָעָה  
 רִגְלָה. מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה. זֶה הַכֹּל כָּל שֶׁהִיא פְּסוּלָה  
 בְּקִדְּשׁ. אֵינָה מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה. לֹא הִיא פְּסוּלָה  
 בְּקִדְּשׁ. מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה. וְכָל הַפְּסוּלִים שֶׁמִּלְקוֹ.  
 מְלִיקְתָן פְּסוּלָה. וְאֵינָן מְטַמְּאוֹת בְּבֵית הַבְּלִיעָה:

י מֶלֶךְ וְנִמְצָא טְרֵפָה. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אֵינָה מְטַמְּאָה  
 בְּבֵית הַבְּלִיעָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מְטַמְּאָה בְּבֵית  
 הַבְּלִיעָה. אָמַר רַבִּי מֵאִיר מָה אִם נִבְלַת בְּהֵמָה  
 שֶׁהִיא מְטַמְּאָה בְּמַגֵּעַ וּבְמִשָּׁא. שְׁחִיטָתָה מְטַהֶרֶת



את טרפתה מטמאתה. נבלת העוף שאינה מטמאה במגע ובמשא. אינו דין שתהא שחיטתה מטהרת את טרפתה מטמאתה. מה מצינו בשחיטתה שהיא מכשרתה באכילה. ומטהרת את טרפתה מטמאתה. אף מליקתה שהיא מכשרתה באכילה. תטהר את טרפתה מטמאתה. רבי יוסי אומר דיה בנבלת בהמה. שחיטתה מטהרה. אבל לא מליקתה:

## פרק ח

כל הזבחים שנתערבו בחטאות המתות או בשור הנסקל. (אפילו אחד ברבוא.) ימותו כלם. נתערבו בשור שנטעבדה בו עבירה. או שהמית את האדם. על פי עד אחד. או על פי הבעלים. ברובע ובנרבע ובמקצה ובנעבד ובאתנן ובמחיר ובכלאים ובטריפה וביוצא דפן. ירעו עד שישתאבו. וימכרו ויביא בדמי היפה שבהן מאותו המין. נתערב בחולין תמימים. ימכרו החולין לצרכי אותו המין:

<sup>ב</sup> קדשים בקדשים מין במינו. זה יקרב לשם מי שהוא. וזה יקרב לשם מי שהוא. קדשים בקדשים מין בשאינו מינו. ירעו עד שישתאבו וימכרו ויביא בדמי היפה שבהן ממין זה. ובדמי היפה שבהן ממין זה. ויפסיד המותר מביתו. נתערבו בבכור ובמעשר. ירעו עד שישתאבו.

וַיֹּאכְלוּ בַּבֶּכּוֹר וּכְמַעֲשֵׂר. הַכֹּל יִכּוֹלִין לְהִתְעַרֵּב. חוּץ מִן  
הַחֲטָאֹת וְהָאֲשָׁם:

ג אֲשָׁם שְׁנַתְעַרְב בְּשִׁלְמִים. (יָרְעוּ עַד שְׁיִסְתַּאֲבוּ. ) רַבִּי  
שְׁמַעוֹן אוֹמֵר שְׁנִיָּהֶם יִשְׁחֲטוּ בַּצִּפּוֹן. וַיֹּאכְלוּ בַּחֲמֹז  
שְׁבָהֶן. אָמְרוּ לוֹ אֵין מְבִיאִים קֳדָשִׁים לְבֵית הַפֶּסוֹל.  
נִתְעַרְבוּ חֲתִיכוֹת בַּחֲתִיכוֹת. קֳדָשִׁי קֳדָשִׁים בְּקֳדָשִׁים  
קָלִים. הַנֶּאֱכָלִין לְיוֹם אֶחָד בְּנֶאֱכָלִים לְשְׁנֵי יָמִים. יֹאכְלוּ  
בַּחֲמֹז שְׁבָהֶן:

ד אֲבָרֵי חֲטָאֹת שְׁנַתְעַרְבוּ בְּאֲבָרֵי עוֹלָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר  
יִתֵּן לְמַעַלְןָ. וְרוֹאֶה אֲנִי אֶת בֶּשֶׂר הַחֲטָאֹת מְלַמֵּעַלְןָ. כָּאֵלוֹ  
הוּא עֵצִים. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים תַּעֲבֹר צוּרְתָן. וַיֵּצֵא לְבֵית  
הַשְּׂרָפָה:

ה אֲבָרִין בְּאֲבָרֵי בְּעָלֵי מוֹמִין. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר. אִם קָרַב  
רֹאשׁ אֶחָד מֵהֶן. יִקָּרְבוּ כָּל הָרֹאשִׁין. כָּרְעוּ שֶׁל אֶחָד מֵהֶן.  
יִקָּרְבוּ כָּל הַכֶּרְעִים. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֲפִילוֹ קָרְבוּ כָּלֶם.  
חוּץ מֵאֶחָד מֵהֶן. יֵצֵא לְבֵית הַשְּׂרִיפָה:

ו דָּם שְׁנַתְעַרְב בְּמִים. אִם יֵשׁ בּוֹ מֵרָאֶה דָּם כְּשֶׁר. נִתְעַרַּב  
בֵּינָן. רוֹאִין אוֹתוֹ כָּאֵלוֹ הוּא מִים. נִתְעַרַּב בְּדָם בְּהֶמָּה אוֹ  
בְּדָם חִיָּה רוֹאִין אוֹתוֹ כָּאֵלוֹ הוּא מִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר  
אֵין דָּם מִבְּטָל דָּם:

י' נִתְעַרְב בָּדָם פְּסוּלִין. יִשְׁפֹּךְ לְאַמָּה. בָּדָם תִּמְצִית יִשְׁפֹּךְ  
לְאַמָּה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְכַשִּׁיר. אִם לֹא נִמְלָךְ וְנָתַן כָּשֶׁר:

ח' דָּם תְּמִימִים בָּדָם בְּעָלֵי מוּמִין. יִשְׁפֹּךְ לְאַמָּה. כּוֹס  
בְּכוֹסוֹת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר קָרַב כּוֹס אֶחָד. יִקְרְבוּ כָּל  
הַכּוֹסוֹת. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֲפִילוּ קָרְבוּ כָּל־ס חוּץ מֵאֶחָד  
מֵהֶן. יִשְׁפֹּךְ לְאַמָּה:

ט' הַנִּתְנֵן לְמִטָּה שֶׁנִּתְעַרְבוּ בַּנִּתְנֵן לְמִעֵלָּה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר  
אוֹמֵר יִתֵּן לְמִעֵלָּה. וְרוֹאֶה אֲנִי אֶת הַתַּחֲתוֹנִים לְמִעֵלָּה.  
כְּאִלוּ הֵן מִים. וַיִּחְזֹר וַיִּתֵּן לְמִטָּה. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים יִשְׁכְּבוּ  
לְאַמָּה. וְאִם לֹא נִמְלָךְ וְנָתַן כָּשֶׁר:

י' הַנִּתְנֵן מִתְּנָה אֶחָת שֶׁנִּתְעַרְבוּ בַּנִּתְנֵן מִתְּנָה אֶחָת. יִנָּתְנוּ  
מִתְּנָה אֶחָת. מִתֵּן אַרְבַּע בְּמִתֵּן אַרְבַּע יִנָּתְנוּ מִתֵּן אַרְבַּע.  
מִתֵּן אַרְבַּע בְּמִתְּנָה אֶחָת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר יִנָּתְנוּ בְּמִתֵּן  
אַרְבַּע. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר יִנָּתְנוּ בְּמִתְּנָה אֶחָת. אָמַר לוֹ  
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְהָרִי הוּא עוֹבֵר עַל בֵּל תִּגְרַע. אָמַר לוֹ רַבִּי  
יְהוֹשֻׁעַ וְהָרִי הוּא עוֹבֵר עַל בֵּל תּוֹסִיף. אָמַר לוֹ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר  
לֹא נֶאֱמַר בֵּל תּוֹסִיף. אֲלֵא כִּשְׁהוּא בְּעֶצְמוֹ. אָמַר לוֹ רַבִּי  
יְהוֹשֻׁעַ לֹא נֶאֱמַר בֵּל תִּגְרַע. אֲלֵא כִּשְׁהוּא בְּעֶצְמוֹ. וְעוֹד  
אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ כִּשְׁנִיתָ עֲבַרְתָּ עַל בֵּל תּוֹסִיף. וְעִשִּׂיתָ  
מַעֲשֵׂה בִידָךְ. וְכִשְׁלֹא נָתַתָּ עֲבַרְתָּ עַל בֵּל תִּגְרַע. וְלֹא  
עִשִּׂיתָ מַעֲשֵׂה בִידָךְ:

א" הַנִּתְּנִים בַּפָּנִים שֶׁנִּתְּעָרְבוּ בַּנִּתְּנִין בַּחוּץ יִשְׁפְּכוּ לָאֲמָהּ.  
 נָתַן בַּחוּץ וַחֲזָר וְנָתַן בַּפָּנִים כָּשֶׁר בַּפָּנִים וַחֲזָר וְנָתַן בַּחוּץ  
 רַבִּי עֲקִיבָא פּוֹסֵל וַחֲכָמִים מְכַשִּׁירִין שֶׁהִיָּה רַבִּי עֲקִיבָא  
 אוֹמֵר כָּל הַדָּמִים שֶׁנִּכְנְסוּ לְכַפֵּר בַּהִיכָל פְּסוּלִין וַחֲכָמִים  
 אוֹמְרִים חֲטָאת בְּלִבָּד רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אֵף הָאֲשָׁם  
 שֶׁנֶּאֱמַר בַּחֲטָאת וְכֹאשָׁם:

ב" חֲטָאת שֶׁקִּבֵּל דָּמָה בְּשָׁנִי כּוֹסוֹת יֵצֵא אֶחָד מֵהֶן לַחוּץ.  
 הַפָּנִימִי כָּשֶׁר נִכְנָס אֶחָד מֵהֶן לַפָּנִים רַבִּי יוֹסִי הַגִּלְלִי  
 מְכַשִּׁיר בַּחֲצוֹן וַחֲכָמִים פּוֹסְלִין אָמַר רַבִּי יוֹסִי הַגִּלְלִי  
 מָה אִם בַּמָּקוֹם שֶׁהִמְחִשְׁבָּה פּוֹסֵלֶת בַּחוּץ לֹא עָשָׂה אֶת  
 הַמְּשׁוֹאֵר כִּיּוֹצֵא מָקוֹם שֶׁאֵין הִמְחִשְׁבָּה פּוֹסֵלֶת בַּפָּנִים.  
 אֵינוֹ דִּין שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה אֶת הַמְּשׁוֹאֵר כִּנְכָּנס נִכְנָס לְכַפֵּר  
 אֵף עַל פִּי שֶׁלֹּא כָּפַר פָּסֵל דְּבָרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר רַבִּי שִׁמְעוֹן  
 אוֹמֵר עַד שֶׁיִּכְפֹּר רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִם הִכְנִיס שׁוֹגֵג כָּשֶׁר  
 כָּל הַדָּמִים הַפְּסוּלִין שֶׁנִּתְּנוּ עַל גִּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ לֹא הִרְצָה  
 הַצִּיץ אֶלָּא עַל הַטֵּמֵא שֶׁהַצִּיץ מִרְצָה עַל הַטֵּמֵא וְאֵינוֹ  
 מִרְצָה עַל הַיּוֹצֵא:

## פרק ט

הַמִּזְבֵּחַ מִקְדָּשׁ אֶת הָרְאוּי לוֹ רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אֹמֵר כָּל  
הָרְאוּי לְאֲשִׁים אִם עָלָה לֹא יֵרֵד שֶׁנֶּאֱמַר הִיא  
הָעוֹלָה עַל מוֹקְדָּה עַל הַמִּזְבֵּחַ מָה עוֹלָה שֶׁהִיא רְאוּיָה  
לְאֲשִׁים אִם עָלָתָה לֹא תֵרֵד אֵף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא רְאוּי  
לְאֲשִׁים אִם עָלָה לֹא יֵרֵד רַבֵּן גַּמְלִיאֵל אֹמֵר כָּל הָרְאוּי  
לְמִזְבֵּחַ אִם עָלָה לֹא יֵרֵד שֶׁנֶּאֱמַר הִיא הָעוֹלָה עַל מוֹקְדָּה  
עַל הַמִּזְבֵּחַ מָה עוֹלָה שֶׁהִיא רְאוּיָה לְמִזְבֵּחַ אִם עָלָתָה  
לֹא תֵרֵד אֵף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא רְאוּי לְמִזְבֵּחַ אִם עָלָה  
לֹא יֵרֵד אֵין בֵּין דְּבָרֵי רַבֵּן גַּמְלִיאֵל לְדְּבָרֵי רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ  
אֲלֹא הֵדֶם וְהַנִּסְכִּים שֶׁרַבֵּן גַּמְלִיאֵל אֹמֵר לֹא יֵרְדוּ וְרִבִּי  
יְהוֹשֻׁעַ אֹמֵר יֵרְדוּ רִבִּי שִׁמְעוֹן אֹמֵר הַזֵּבַח כָּשֶׁר וְהַנִּסְכִּים  
פְּסוּלִין הַנִּסְכִּים כָּשֶׁרִין וְהַזֵּבַח פְּסוּל אֶפִּילוּ זֶה זֶה  
פְּסוּלִין הַזֵּבַח לֹא יֵרֵד וְהַנִּסְכִּים יֵרְדוּ:

<sup>ב</sup> וְאִלוּ אִם עָלוּ לֹא יֵרְדוּ הֵלֵן וְהִטְמָא וְהִיּוֹצֵא וְהַנִּשְׁחָט  
חוּץ לְזִמְנוֹ וְחוּץ לְמִקְוֵמוֹ וְשֶׁקִּבְּלוּ פְּסוּלִים וְזָרְקוּ אֶת דָּמוֹ  
רִבִּי יְהוּדָה אֹמֵר שֶׁנִּשְׁחָטָה בְּלִילָה וְשֶׁנִּשְׁפָּךְ דָּמָה וְשִׁיּוּצָא  
דָּמָה חוּץ לְקִלְעִים אִם עָלָתָה תֵרֵד רִבִּי שִׁמְעוֹן אֹמֵר לֹא  
תֵרֵד שֶׁהִיא רְאוּיָה שִׁמְעוֹן אֹמֵר כָּל שֶׁפְּסוּלוֹ בִּקְדָּשׁ הַקָּדֵשׁ  
מִקְבָּלוֹ לֹא הָיָה פְּסוּלוֹ בִּקְדָּשׁ אֵין הַקָּדֵשׁ מִקְבָּלוֹ:

<sup>ג</sup> אִלוּ לֹא הָיָה פְּסוּלוֹ בִּקְדָּשׁ הָרוּבֵעַ וְהַנֶּרְבֵּעַ וְהַמוֹקְצָה  
וְהַנֶּעֱבֵד וְהָאֵתָנָן וְהַמִּחִיר וְהַכִּלְאִים וְהַטְרֵפָה וְיוֹצֵא דָפֶן:

וּבַעֲלֵי מוֹמִין רַבִּי עֲקִיבָא מְכַשִּׁיר בְּבַעֲלֵי מוֹמִין רַבִּי חֲנִנְיָא  
סָגַן הַכֹּהֲנִים אוֹמֵר דּוֹחָה הִיא אָבָא אֶת בַּעֲלֵי מוֹמִין מֵעַל  
גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ:

ד' כָּשֶׁם שָׂאֵם עָלוּ לֹא יֵרְדוּ כִּךְ אִם יֵרְדוּ לֹא יַעֲלוּ  
וְכֵלֶן שָׁעָלוּ חַיִּים לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ יֵרְדוּ עוֹלָה שְׁעָלְתָּהּ  
חֲתָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ תֵּרֵד שְׁחָטָה בְּרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ יִפְשִׁיט  
וַיִּנְתַּח בַּמְקוֹמָה:

ה' וְאֵלּוּ אִם עָלוּ יֵרְדוּ בָּשָׂר קִדְשֵׁי קִדָּשִׁים וּבָשָׂר קִדָּשִׁים  
קָלִים וּמוֹתֵר הָעֹמֵר וְשִׁתִּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים וְשִׁירֵי  
מִנְחוֹת וְהַקֹּטֶרֶת הַצֹּמֵר שֶׁבְּרֹאשֵׁי כִבָּשִׁים וְהַשֹּׁעֵר  
שֶׁבְּזֶקֶן תִּישִׁים וְהַעֲצָמוֹת וְהַגִּידִים וְהַקֶּרְנִים וְהַטְּלָפִים  
בְּזֶמֶן שְׂאִין מִחֻבְרִין יַעֲלוּ שֶׁנֶּאֱמַר וְהַקֹּטֶר הַכֹּהֵן אֶת הַכֹּל  
הַמִּזְבֵּחַ פָּרְשׁוּ לֹא יַעֲלוּ שֶׁנֶּאֱמַר וְעֲשִׂיתָ עוֹלֹתֶיךָ הַבָּשָׂר  
וְהָדָם:

ו' וְכֹלֶם שֶׁפָּקְעוּ מֵעַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִחְזִיר וְכֵן גִּחְלֹת  
שֶׁפָּקְעָה מֵעַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ אֲבָרִים שֶׁפָּקְעוּ מֵעַל גְּבֵי  
הַמִּזְבֵּחַ קִדָּם לַחֲצוֹת יִחְזִיר וּמוֹעֲלִין בָּהֶן לְאַחֵר חֲצוֹת  
לֹא יִחְזִיר וְאִין מוֹעֲלִין בָּהֶן:

ז' כָּשֶׁם שֶׁהַמִּזְבֵּחַ מְקֻדָּשׁ אֶת הָרָאוּי לוֹ כִּךְ הַכָּבֵשׁ מְקֻדָּשׁ  
כָּשֶׁם שֶׁהַמִּזְבֵּחַ וְהַכָּבֵשׁ מְקֻדָּשִׁין אֶת הָרָאוּי לָהֶן כִּךְ  
הַכֹּלִים מְקֻדָּשִׁין כָּלִי הַלֶּחַ מְקֻדָּשִׁין אֶת הַלֶּחַ וּמִדּוֹת  
הַיָּבֵשׁ מְקֻדָּשׁוֹת אֶת הַיָּבֵשׁ אִין כָּלִי הַלֶּחַ מְקֻדָּשִׁין אֶת

הַיֵּבֶשׁ. וְלֹא מִדּוֹת הַיֵּבֶשׁ מִקְדָּשׁוֹת אֶת הַלֶּחֶם כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ  
שֶׁנִּקְבְּוּ. אִם עוֹשִׂים הֵם מֵעֵין מְלֹאכְתָּן שֶׁהָיוּ עוֹשִׂין וְהָיוּ  
שְׁלָמִים. מִקְדָּשִׁים. וְאִם לֹא אֵין מִקְדָּשִׁים. וְכֻלָּם אֵין  
מִקְדָּשִׁים אֶלָּא בִקְדָשׁ:

## פרק י

כָּל הַתְּדִיר מִחֲבֵרוֹ קוֹדֵם אֶת חֲבֵרוֹ. הַתְּמִידִין קוֹדֵמִין  
לְמוֹסָפִין. מוֹסָפֵי שַׁבָּת קוֹדֵמִין לְמוֹסָפֵי רֹאשׁ חֹדֶשׁ.  
מוֹסָפֵי רֹאשׁ חֹדֶשׁ קוֹדֵמִין לְמוֹסָפֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה. (שְׁנֶאֱמַר  
מִלְבָּד עוֹלֶת הַבֶּקָר אֲשֶׁר לְעוֹלֶת הַתְּמִיד תַּעֲשֶׂה אֶת אֵלֶּה:

א וְכָל הַמִּקְדָּשׁ מִחֲבִירוֹ קוֹדֵם אֶת חֲבִירוֹ. דָּם חֲטָאת  
קוֹדֵם לְדָם עוֹלָה. מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְרַצָּה. אֵיבָרֵי עוֹלָה קוֹדֵמִין  
לְאֲמוּרֵי חֲטָאת. מִפְּנֵי שֶׁהֵן כָּלִיל לְאֲשִׁים. חֲטָאת קוֹדֵמֶת  
לְאֲשָׁם. מִפְּנֵי שֶׁדָּמָה נָתַן עַל אַרְבַּע קַרְנוֹת. וְעַל הַיִּסּוֹד.  
אֲשָׁם קוֹדֵם לַתּוֹדָה וְלֵאֵיל נְזִיר. מִפְּנֵי שֶׁהוּא קָדְשִׁי  
קָדְשִׁים. הַתּוֹדָה וְאֵיל נְזִיר קוֹדֵמִין לְשְׁלָמִים. מִפְּנֵי שֶׁהֵן  
נֶאֱכָלִין לַיּוֹם אֶחָד וְטַעֲוִנִים לֶחֶם. שְׁלָמִים קוֹדֵמִין לְבָכוֹר  
מִפְּנֵי שֶׁהֵן טַעֲוִנִים מִתֵּן אַרְבַּע. וְסַמִּיכָה וְנִסְכִּים וְתִנּוּפֹת  
חֲזָה וְשׁוֹק:

ג הַבָּכוֹר קוֹדֵם לְמַעֲשֶׂר. מִפְּנֵי שֶׁקְדוּשָׁתוֹ מֵרַחֵם. וְנֶאֱכָל  
לְכֹהֲנִים. הַמַּעֲשֶׂר קוֹדֵם לְעוֹפּוֹת. מִפְּנֵי שֶׁהוּא זָבַח. וַיֵּשׁ בּוֹ  
קָדְשֵׁי קָדְשִׁים דָּמוֹ וְאֲמוּרָיו:

י העופות קודמין למנחות. מפני שהן מיני דמים. מנחת חוטא קודמת למנחת נדבה. מפני שהיא באה על חטא. חטאת העוף קודמת לעולת העוף. וכן בהקדשה:

ה כל החטאות שבתורה קודמות לאשמות. חוץ מאשם מצורע. מפני שהוא בא להכשר. כל האשמות שבתורה. באין בני שתים. ובאין בכסף שקלים. חוץ מאשם נזיר. ואשם מצורע. שהן באין בני שנתן. ואינו באין בכסף שקלים:

י כשם שהן קודמין בהקרבתן. כך הן קודמין באכילתן. שלמים של אמש ושלמים של היום. של אמש קודמין. שלמים של אמש. וחטאת ואשם של היום. של אמש קודמין. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים החטאת קודמת מפני שהיא קדשי קדשים:

י ובכלם הפהנים רשאים לשנות באכילתן. לאכלן צלויים. שלוקין ומבשלין. ולתת לתוכן תבלין חולין ותבלי תרומה. דברי רבי שמעון. רבי מאיר אומר לא יתן לתוכן תבלי תרומה. שלא יביא את התרומה לידי פסול:

ה אמר רבי שמעון אם ראית שמן שהוא מתחלק בעזרה. אין אתה צריך לשאול מה הוא. אלא מותר רקיקי מנחות ישראל. ולוג שמן של מצורע. אם ראית שמן שהוא נתון על גבי האשים. אין אתה צריך לשאול מה הוא. אלא



מוֹתֵר רְקִיקֵי מִנְחוֹת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ. שְׂאִין  
מִתְנַדְּבִים שְׂמֶן. רַבִּי טְרַפּוֹן אוֹמֵר מִתְנַדְּבִים שְׂמֶן:

### פרק יא

דָּם חֲטָאת שֶׁנִּתְּזוּ עַל הַבֶּגֶד. הָרִי זֶה טָעוֹן כָּבוֹס. אִף  
עַל פִּי שְׂאִין הַכָּתוּב מְדַבֵּר. אֲלֵא בִּנְאֻכְלוֹת. שְׂנֵאָמֵר  
בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ תֹּאכַל. אֶחָד הַנֶּאֱכָלֶת וְאֶחָד הַפְּנִימִית  
טָעוֹנוֹת כָּבוֹס. שְׂנֵאָמֵר תּוֹרֵת הַחֲטָאת. תּוֹרָה אַחַת לְכָל  
הַחֲטָאוֹת:

<sup>א</sup> חֲטָאת פְּסוּלָה אֵין דָּמָה טָעוֹן כָּבוֹס. בֵּין שֶׁהָיָה לָהּ שַׁעַת  
הַכָּשֵׁר. בֵּין שֶׁלֹּא הָיָה לָהּ שַׁעַת הַכָּשֵׁר. אֵיזוֹ הִיא שֶׁהָיָה  
לָהּ שַׁעַת הַכָּשֵׁר. שְׁלֵנָה. וְשִׁנְטִמָּאת. וְשִׁינְצָאָה. וְאֵיזוֹ הִיא  
שֶׁלֹּא הָיָה לָהּ שַׁעַת הַכָּשֵׁר. שְׁנִשְׁחָטָה חוּץ לְזִמְנָה. וְחוּץ  
לְמִקְמָה. וְשִׁקְבְּלוּ פְּסוּלִין. וְזָרְקוּ אֶת דָּמָה:

<sup>א</sup> נִתְּזוּ מִן הַצֹּאֵר עַל הַבֶּגֶד אֵינוֹ טָעוֹן כָּבוֹס. מִן הַקֶּרֶן  
וּמִן הִיסוּד. אֵינוֹ טָעוֹן כָּבוֹס. נִשְׁפָּךְ עַל הָרֹצֶפֶה וְאֶסְפוֹ.  
אֵינוֹ טָעוֹן כָּבוֹס. (אֵינוֹ טָעוֹן כָּבוֹס) אֲלֵא הַדָּם שֶׁנִּתְקַבֵּל  
בְּכָלִי. וְרָאוּי לְהִזְיָה. נִתְּזוּ עַל הָעוֹר. עַד שֶׁלֹּא הִפְשֵׁט. אֵינוֹ  
טָעוֹן כָּבוֹס. מִשֶּׁהִפְשֵׁט טָעוֹן כָּבוֹס. דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי  
אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִף מִשֶּׁהִפְשֵׁט אֵינוֹ טָעוֹן כָּבוֹס. אֵינוֹ טָעוֹן  
כָּבוֹס אֲלֵא מְקוֹם הַדָּם. וְדָבָר שֶׁהוּא רָאוּי לְקַבֵּל טִמְאָה.  
וְרָאוּי לְכָבוֹס:

י' אֶחָד הַבֶּגֶד. וְאֶחָד הַשֶּׁק. וְאֶחָד הָעוֹר. טְעוּגִין כְּבוֹס  
בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. וְשִׁבִּירַת כָּלִי חָרָס בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. וּמְרִיקָה  
וְשִׁטִּיפָה בְּכָלִי נְחֹשֶׁת בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. זֶה חֹמֶר בַּחֲטָאֵת.  
מִקְדָּשֵׁי קָדָשִׁים:

ה' בֶּגֶד שִׁיצָא חוּץ לְקָלְעִים. נִכְנָס וּמִכְבָּסוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ.  
נִטְמָא חוּץ לְקָלְעִים. קוֹרְעוֹ וְנִכְנָס וּמִכְבָּסוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ.  
כָּלִי חָרָס שִׁיצָא חוּץ לְקָלְעִים. נִכְנָס וְשׁוֹבְרוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ.  
נִטְמָא חוּץ לְקָלְעִים. נוֹקְבוֹ וְנִכְנָס וּמִכְבָּסוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ:  
י' כָּלִי נְחֹשֶׁת שִׁיצָא חוּץ לְקָלְעִים. נִכְנָס וּמוֹרְקוֹ וְשׁוֹטְפוֹ  
בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. נִטְמָא חוּץ לְקָלְעִים. פּוֹחֲתוֹ. וְנִכְנָס וּמוֹרְקוֹ  
וְשׁוֹטְפוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ:

י' אֶחָד שֶׁבַשֵּׁל בּוֹ. וְאֶחָד שְׁעָרָה לְתוֹכוֹ רוֹתַח. אֶחָד  
קָדָשִׁי קָדָשִׁים. וְאֶחָד קָדָשִׁים קָלִים. טְעוּגִין מְרִיקָה  
וְשִׁטִּיפָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר קָדָשִׁים קָלִים אֵינָן טְעוּגִין  
מְרִיקָה וְשִׁטִּיפָה. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר אִם בִּשַׁל בּוֹ מִתְחַלֵּת  
הָרָגֵל יִבְשַׁל בּוֹ אֶת כָּל הָרָגֵל. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים עַד  
זְמַן אֲכִילָה. מְרִיקָה וְשִׁטִּיפָה. מְרִיקָה כְּמְרִיקַת הַכּוֹס.  
וְשִׁטִּיפָה כְּשִׁטִּיפַת הַכּוֹס. (מְרִיקָה בַּחֲמִין. וְשִׁטִּיפָה  
בְּצוּגִין). וְהַשְׁפּוֹד וְהָאֶסְכָּלָה מִגְעִילִין בַּחֲמִין:

ה' בִּשַׁל בּוֹ קָדָשִׁים וְחוֹלִין. אוֹ קָדָשִׁי קָדָשִׁים וְקָדָשִׁים קָלִים.  
אִם יֵשׁ בָּהֶן בְּגוֹתֵן טַעַם. הֵרִי הַקָּלִים נֶאֱכָלִים כְּחֻמוּרִים.  
וְאֵינָן טְעוּגִין מְרִיקָה וְשִׁטִּיפָה. וְאֵינָן פּוֹסְלִין בְּמַגָּע. רִקִּיק

שֶׁנֶּגַע בְּרָקִיק וַחֲתִיכָה בַּחֲתִיכָה לֹא כָּל הָרָקִיק וְלֹא כָּל  
הַחֲתִיכוֹת אֲסוּרִין אֵינוֹ אֲסוּר אֲלֵא מְקוֹם שֶׁבִּלְע:

## פרק יב

טָבוֹל יוֹם וּמַחֲסֵר כַּפּוּרִים אֵינָן חוֹלְקִין בְּקִדְשִׁים לֶאֱכֹל  
לְעֶרֶב אֹנֶן נֹגַע וְאֵינוֹ מְקַרֵּיב וְאֵינוֹ חוֹלֵק לֶאֱכֹל  
לְעֶרֶב בְּעָלִי מוֹמִין בֵּין בְּעָלִי מוֹמִין  
עוֹבְרִין חוֹלְקִין וְאוֹכְלִין אֲבָל לֹא מְקַרִּיבִין וְכָל שְׂאִינוֹ  
רְאוּי לַעֲבוֹדָה אֵינוֹ חוֹלֵק בְּבֶשֶׁר וְכָל שְׂאִין לוֹ בְּבֶשֶׁר אֵין  
לוֹ בַּעֲזָרוֹ אֲפִילוֹ טָמֵא בְּשַׁעַת זְרִיקַת דָּמִים וְטָהוֹר בְּשַׁעַת  
הַקָּטֵר חֲלָבִים אֵינוֹ חוֹלֵק בְּבֶשֶׁר שֶׁנֶּאֱמַר הַמְקַרֵּב אֶת  
דָּם הַשְּׁלָמִים וְאֶת הַחֶלֶב מִבְּנֵי אֶהְרֹן לוֹ תִּהְיֶה שׁוֹק הַיָּמִין  
לְמִנָּה:

<sup>ב</sup> כָּל שֶׁלֹּא זָכָה הַמִּזְבֵּחַ בְּבִשְׂרָהּ לֹא זָכוּ הַכֹּהֲנִים בַּעֲוֹרָה  
שֶׁנֶּאֱמַר עוֹלֹת אִישׁ עוֹלָה שְׁעָלָתָהּ לְאִישׁ עוֹלָה שֶׁנֶּשְׁחָטָה  
שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה אֶף עַל פִּי שֶׁלֹּא עָלָתָהּ לְבָעָלִים עוֹרָה  
לַכֹּהֲנִים אֶחָד עוֹלֹת הָאִישׁ וְאֶחָד עוֹלֹת הָאִשָּׁה עוֹרוֹתֶיהָ  
לַכֹּהֲנִים:

<sup>ג</sup> עוֹרוֹת קִדְשִׁים קָלִים לְבָעָלִים וְעוֹרוֹת קִדְשֵׁי קִדְשִׁים  
לַכֹּהֲנִים קָל וְחִמָּר מָה אִם עוֹלָה שֶׁלֹּא זָכוּ בְּבִשְׂרָהּ  
זָכוּ בַּעֲוֹרָה קִדְשֵׁי קִדְשִׁים שֶׁזָּכוּ בְּבִשְׂרָן אֵינוֹ דִּין שִׁיזּבוּ  
בַּעֲוֹרָן אֵין מִזְבֵּחַ יוֹכִיחַ שְׂאִין לוֹ עוֹר מִכָּל מְקוֹם:

י כָּל הַקֹּדָשִׁים שְׂאָרַע בָּהֶם פֶּסוּל קֹדֶם לְהַפְשִׁיטָן. אֵין  
 עוֹרוֹתֵיהֶם לִכְהֻנָּה. לְאַחַר הַפְּשִׁיטָן עוֹרוֹתֵיהֶם לִכְהֻנָּה.  
 אָמַר רַבִּי חֲנִינָא סָגַן הַכֹּהֲנִים מִיָּמַי לֹא רָאִיתִי עוֹר  
 יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׂרָפָה. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא מַדְבָּרִיו לְמַדְנֹו.  
 שֶׁהִמְפִּשִׁיט אֶת הַבְּכוֹר. וְנִמְצָא טְרֵפָה. שִׂיאֹתוֹ הַכֹּהֲנִים  
 בְּעוֹרוֹ. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵין לֹא רָאִינוּ רָאִיָּה. אֲלֹא יוֹצֵא  
 לְבֵית הַשְּׂרָפָה:

ה פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשִׁעִירִים הַנִּשְׂרָפִים. בְּזֶמֶן שֶׁהֵן נִשְׂרָפִין  
 כְּמִצּוֹתָן. נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדָּשֶׁן. וּמִטְמְאִין בְּגָדִים. וְאִם אֵין  
 נִשְׂרָפִין כְּמִצּוֹתָן. נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַבִּירָה. וְאִינֶם מִטְמְאִין  
 בְּגָדִים:

י הָיוּ סוֹבְלִין אוֹתָן בְּמוֹטוֹת. יֵצְאוּ הָרִאשׁוֹנִים חוּץ לְחוֹמַת  
 הָעֶזְרָה. וְהָאַחֲרוֹנִים לֹא יֵצְאוּ. הָרִאשׁוֹנִים מִטְמְאִין בְּגָדִים.  
 וְהָאַחֲרוֹנִים אֵין מִטְמְאִין בְּגָדִים. עַד שִׁיֵּצְאוּ. יֵצְאוּ אֵלֹו  
 וְאֵלֹו. אֵלֹו וְאֵלֹו מִטְמְאִין בְּגָדִים. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אֵלֹו  
 וְאֵלֹו אֵין מִטְמְאִין בְּגָדִים. עַד שִׁיֵּצֵת הָאוֹר בְּרֶבֶן. נִתְּד  
 הַבָּשָׂר. אֵין הַשּׁוֹרֵף מִטְמֵא בְּגָדִים:

## פרק יג

הַשּׁוֹחֵט וְהַמַּעֲלָה בַחוּץ חָיֵב עַל הַשְּׁחִיטָה וְחָיֵב עַל  
הַעֲלִיָּה רַבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר שְׁחַט בַּפְּנִים  
וְהַעֲלָה בַחוּץ חָיֵב שְׁחַט בַחוּץ וְהַעֲלָה בַחוּץ פָּטוֹר שְׁלֹא  
הַעֲלָה בַחוּץ אֵלָּא דְּבַר פָּסוּל אָמְרוּ לוֹ אֵף הַשּׁוֹחֵט בַּפְּנִים  
וּמַעֲלָה בַחוּץ בֵּינוֹן שֶׁהוֹצִיאוּ פָּסְלוֹ:

ב טָמֵא שְׂאֵכֶל בֵּין קֹדֶשׁ טָמֵא וּבֵין קֹדֶשׁ טָהוֹר חָיֵב רַבִּי  
יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר טָמֵא שְׂאֵכֶל טָהוֹר חָיֵב וְטָמֵא שְׂאֵכֶל  
טָמֵא פָּטוֹר שְׁלֹא אֵכֶל אֵלָּא דְּבַר טָמֵא אָמְרוּ לוֹ אֵף טָמֵא  
שְׂאֵכֶל טָהוֹר בֵּינוֹן שֶׁנִּגַּע בּוֹ טְמֵאָהּ וְטָהוֹר שְׂאֵכֶל טָמֵא  
פָּטוֹר שְׂאִינוּ חָיֵב אֵלָּא עַל טְמֵאת הַגּוֹף:

ג חָמֵר בַּשְּׁחִיטָה מִבְּהַעֲלִיָּה וּבַהַעֲלִיָּה מִבַּשְּׁחִיטָה חָמֵר  
בַּשְּׁחִיטָה שֶׁהַשּׁוֹחֵט לִהְיוֹט חָיֵב וְהַמַּעֲלָה לִהְיוֹט  
פָּטוֹר חָמֵר בַּהַעֲלִיָּה שְׁנַיִם שְׂאֵחָזוּ בְּסָכִין וְשִׁחְטוּ  
פָּטוֹרִים אֲחָזוּ בְּאֶבֶר וְהַעֲלוּהוּ חֵיבִין הַעֲלָה וְחִזֹּר וְהַעֲלָה  
וְחִזֹּר וְהַעֲלָה חָיֵב עַל כָּל הַעֲלִיָּה וְהַעֲלִיָּה דְּבָרֵי רַבִּי  
שִׁמְעוֹן רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר אֵינוֹ חָיֵב אֵלָּא אֶחָת וְאֵינוֹ חָיֵב עַד  
שִׁיעֲלָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אֶפִּילוּ הַעֲלָה עַל  
הַסֵּלַע אוֹ עַל הָאֶבֶן חָיֵב:

ד אֶחָד קֹדָשִׁים כְּשֶׁרִּין וְאֶחָד קֹדָשִׁים פְּסוּלִין שֶׁהִיָּה פְּסוּלִין  
בְּקֹדֶשׁ וְהִקְרִיבֵן בַחוּץ חָיֵב הַמַּעֲלָה כְּזִית מִן הָעוֹלָה וּמִן  
הָאִימורִין בַחוּץ חָיֵב הַקֶּמֶץ וְהַלְבֹנָה וְהַקְטֶרֶת וּמִנְחַת

כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ. וּמִנְחַת נֹסֶכִין. שֶׁהַקָּרִיב  
מֵאֶחָד מֵהֵן כֹּזֵית בַּחוּץ חֵיב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר עַד  
שֶׁהַקָּרִיב אֶת כָּלוֹ. וְכֻלָּם שֶׁהַקָּרִיב בַּפְּנִים. וְשִׁיר בִּהֵן כֹּזֵית  
וְהַקָּרִיב בַּחוּץ חֵיב. וְכֻלָּם שֶׁחֲסְרוּ כָּל שֶׁהֵן וְהַקָּרִיב בַּחוּץ  
פָּטוּר:

ה' הַמִּקְרִיב קִדְּשִׁים וְאִמּוּרֵיהֶם בַּחוּץ חֵיב. מִנְחָה שְׁלֵא  
נִקְמְצָה. וְהַקָּרִיבָה בַּחוּץ פָּטוּר. קִמְצָה וְחִזֵּר קִמְצָה  
לְתוֹכָהּ. וְהַקָּרִיבָה בַּחוּץ חֵיב:

י' הַקֹּמֵץ וְהַלְבֹּנָה שֶׁהַקָּרִיב אֶת אֶחָד מֵהֵן בַּחוּץ חֵיב.  
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר עַד שִׁיקְרִיב אֶת הַשְּׁנִי. אֶחָד בַּפְּנִים  
וְאֶחָד בַּחוּץ חֵיב. שְׁנֵי בְּזִיכֵי לְבֹנָה שֶׁהַקָּרִיב אֶת אֶחָד  
מֵהֵן בַּחוּץ חֵיב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר עַד שִׁיקְרִיב אֶת הַשְּׁנִי.  
אֶחָד בַּפְּנִים וְאֶחָד בַּחוּץ חֵיב. הַזֹּרֵק מִקְצַת דָּמִים בַּחוּץ  
חֵיב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִף הַמִּנְסֵף מִי חָג בַּחֲג בַּחוּץ חֵיב.  
רַבִּי נַחֲמִיָּה אוֹמֵר שִׁירֵי הַדָּם שֶׁהַקָּרִיב בַּחוּץ חֵיב:

י' הַמוֹלֵק אֶת הָעוֹף בַּפְּנִים. וְהָעֵלָה בַּחוּץ חֵיב. מֶלֶךְ בַּחוּץ  
וְהָעֵלָה בַּחוּץ פָּטוּר. הַשּׁוֹחֵט אֶת הָעוֹף בַּפְּנִים וְהָעֵלָה  
בַּחוּץ פָּטוּר. שָׁחַט בַּחוּץ וְהָעֵלָה בַּחוּץ חֵיב. נִמְצָא דֶּרֶךְ  
הַכָּשֵׁרוֹ מִבַּפְּנִים פָּטוּרוֹ בַּחוּץ. דֶּרֶךְ הַכָּשֵׁרוֹ בַּחוּץ פָּטוּרוֹ  
בַּפְּנִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר כָּל שֶׁחֵיבִין עָלָיו בַּחוּץ חֵיבִין עַל  
כִּיּוֹצֵא בּוֹ בַּפְּנִים שֶׁהָעֵלָהּ בַּחוּץ. חוּץ מִן הַשּׁוֹחֵט בַּפְּנִים.  
וּמַעֲלָה בַּחוּץ:

ח הַחֲטָאת שֶׁקָּבַל דָּמָה בְּכֹס אֶחָד. נָתַן בַּחוּץ וַחֲזֹר וְנָתַן בַּפְּנִים. בַּפְּנִים וַחֲזֹר וְנָתַן בַּחוּץ חֵיב. שֶׁכֵּלּוּ רְאוּי לָבוֹא בַּפְּנִים. קָבַל דָּמָה בְּשְׁנֵי כֹסוֹת. (נָתַן שְׁנֵיהֶם בַּפְּנִים פָּטוּר). שְׁנֵיהֶם בַּחוּץ חֵיב. אֶחָד בַּפְּנִים וְאֶחָד בַּחוּץ פָּטוּר. אֶחָד בַּחוּץ וְאֶחָד בַּפְּנִים. חֵיב עַל הַחִיצוֹן. וְהַפְּנִימִי מְכַפֵּר. לָמָּה הִדְבֵּר דּוֹמָה לַמַּפְרִישׁ חֲטָאתוֹ וְנֶאֱבְדָּה. וְהַפְּרִישׁ אַחֲרֵת תַּחֲתֶיהָ. וְאַחֲרֵי כֵךְ נִמְצְאָה הָרֵאשׁוֹנָה. וְהָרִי שְׁתִּיָּהּ עוֹמְדוֹת. שְׁחַט שְׁתִּיָּהּ בַּפְּנִים פָּטוּר. שְׁחַט שְׁתִּיָּהּ בַּחוּץ חֵיב. אַחַת בַּפְּנִים וְאַחַת בַּחוּץ פָּטוּר. אַחַת בַּחוּץ וְאַחַת בַּפְּנִים. חֵיב עַל הַחִיצוֹנָה. וְהַפְּנִימִית מְכַפֶּרֶת. כָּשֶׁם שֶׁדָּמָה פּוֹטֵר אֶת בִּשְׂרָה. כֵּךְ הוּא פּוֹטֵר אֶת בִּשְׂרׁ חֲבֵרְתָּהּ:

## פרק יד

פָּרַת חֲטָאת שֶׁשְּׂרָפָהּ חוּץ מִגִּתָּהּ. וְכֵן שְׂעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח שֶׁהִקְרִיבוּ בַּחוּץ פָּטוּר. שֶׁנֶּאֱמַר וְאֵל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הִבִּיאוּ. כָּל שְׂאִינוֹ רְאוּי לָבֹא אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד. אִין חֵיבִין עָלָיו:

ב הָרֹבֵעַ וְהַנֶּרְבָּע. וְהַמִּקְצָה. וְהַנֶּעֱבֵד. וְהָאֶתְנָן. וְהַמַּחִיר. וְהַכִּלְאִים. וְהַטְּרֵפָה. וְיוֹצֵא דָפֶן. שֶׁהִקְרִיב בַּחוּץ פָּטוּר. שֶׁנֶּאֱמַר לִפְנֵי מִשְׁכַּן יי. כָּל שְׂאִינוֹ רְאוּי לָבֹא לִפְנֵי מִשְׁכַּן יי. אִין חֵיבִין עָלָיו. בְּעָלִי מוֹמִין בֵּין בְּעָלִי מוֹמִין קְבוּעִים. בֵּין בְּעָלִי מוֹמִין עוֹבְרִים. שֶׁהִקְרִיב בַּחוּץ פָּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר בְּעָלִי מוֹמִין קְבוּעִין פָּטוּר. וּבְעָלִי מוֹמִין עוֹבְרִין:

עוֹבְרִין בְּלֹא תַעֲשֶׂה. תוֹרִים שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַנָּן. וּבְנֵי יוֹנָה  
שֶׁעֶבֶר זְמַנָּן. שֶׁהִקְרִיבֵן בַּחוּץ פֶּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר  
בְּנֵי יוֹנָה שֶׁעֶבֶר זְמַנָּן פֶּטוּר. וְתוֹרִים שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַנָּן בְּלֹא  
תַעֲשֶׂה. אוֹתוֹ וְאֵת בְּנוֹ וּמַחֲסֵר זֶמֶן פֶּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן  
אוֹמֵר הָרִי זֶה בְּלֹא תַעֲשֶׂה. שֶׁהָיָה רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כָּל  
שֶׁהוּא רָאוּי לְבֹא לְאַחֵר זֶמֶן. הָרִי זֶה בְּלֹא תַעֲשֶׂה. וְאִין  
בּוֹ כֶּרֶת. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים כָּל שֶׁאֵין בּוֹ כֶּרֶת אֵין בּוֹ בְּלֹא  
תַעֲשֶׂה:

<sup>א</sup> מַחֲסֵר זֶמֶן. בֵּין בְּגוֹפוֹ בֵּין בִּבְעָלָיו. אֵיזָה הוּא מַחֲסֵר  
זֶמֶן בִּבְעָלָיו. הַזֵּב וְהַזָּבָה (וְיוֹלֶדֶת וּמַצֹּרֶעַ) שֶׁהִקְרִיבוּ  
חֲטָאתָם וְאַשָּׁמָם בַּחוּץ פֶּטוּרִין. עוֹלוֹתֵיהֶן וְשִׁלְמֵיהֶן בַּחוּץ  
חִיבִין. הַמַּעֲלָה מִבֶּשֶׂר חֲטָאת. מִבֶּשֶׂר אָשָׁם. מִבֶּשֶׂר  
קֹדֶשִׁי קֹדָשִׁים. מִבֶּשֶׂר קֹדָשִׁים קָלִים. וּמוֹתֵר הָעֹמֵר.  
וְשִׁתֵּי הַלֶּחֶם. וְלֶחֶם הַפָּנִים. וְשִׁירֵי מִנְחֹת. הַיֹּצֵק. הַבּוֹלֵל.  
הַפּוֹתֵת. הַמּוֹלֵחַ. הַמְּנִיף. הַמְּגִישׁ. הַמְּסַדֵּר אֶת הַשְּׁלֶחָן.  
וְהַמְּטִיב אֶת הַנֵּרוֹת. וְהַקּוֹמֵץ. וְהַמְּקַבֵּל דָּמִים בַּחוּץ פֶּטוּר.  
אֵין חִיבִין עָלָיו. לֹא מִשּׁוּם זָרוֹת. וְלֹא מִשּׁוּם טְמֵאָה. וְלֹא  
מִשּׁוּם מַחֲסֵר בְּגָדִים. וְלֹא מִשּׁוּם רְחוּץ יָדִים וְרַגְלִים:

<sup>ד</sup> עַד שֶׁלֹּא הוּקַם הַמִּשְׁכָּן הָיוּ הַבָּמוֹת מוֹתְרוֹת. וְעִבּוּדָהּ  
בִּבְכוּרוֹת. מִשְׁהוּקַם הַמִּשְׁכָּן. נֶאֱסְרוּ הַבָּמוֹת. וְעִבּוּדָהּ  
בַּכֹּהֲנִים. קֹדֶשִׁי קֹדָשִׁים נֶאֱכָלִים לַפָּנִים מִן הַקִּלְעִים.  
קֹדָשִׁים קָלִים בְּכָל מַחֲנֶה יִשְׂרָאֵל:



ה באו לגלגל והתירו הבמות קדשי קדשים נאכלים לפנים  
מן הקלעים קדשים קלים בכל מקום:

י באו לשילה נאסרו הבמות לא היה שם תקרה אלא  
בית של אבנים מלמטן ויריעות מלמעלן והיא היתה  
מנוחה קדשי קדשים נאכלים לפנים מן הקלעים קדשים  
קלים ומעשר שני בכל הרואה:

י באו לנזב ולגבעון התירו הבמות קדשי קדשים נאכלים  
לפנים מן הקלעים קדשים קלים בכל ערי ישראל:

ח באו לירושלים נאסרו הבמות ולא היה להם עוד  
התר והיא היתה נחלה קדשי קדשים נאכלים לפנים מן  
הקלעים קדשים קלים ומעשר שני לפנים מן החומה:

ט כל הקדשים שהקדישן בשעת אסור הבמות והקריבן  
בשעת אסור הבמות בחוץ הרי אלו בעשה ולא  
תעשה וחיבין עליהן כרת הקדישן בשעת התר הבמות  
והקריבן בשעת אסור הבמות הרי אלו בעשה ולא  
תעשה ואין חיבין עליהם כרת הקדישן בשעת אסור  
הבמות והקריבם בשעת התר הבמות הרי אלו בעשה  
ואין בהם בלא תעשה:

י אלו קדשים קרבין במשכן קדשים שהקדשו למשכן  
קרבנות הצבור קרבין במשכן וקרבנות היחיד בבמה  
וקרבנות היחיד שהקדשו למשכן יקרבו במשכן ואם

הַקָּרִיבֵן בַּבֶּמֶה פָּטוּר. מֵה בֵּין בֶּמֶת יָחִיד לְבֶמֶת צֶבֶר.  
 סְמִיכָה. וְשִׁחִיטָה צָפוֹן. וּמִתֵּן סָבִיב. וְתִנּוּפָה. וְהֶגְשָׁה. רַבִּי  
 יְהוּדָה אוֹמֵר אֵין מִנְחָה בַּבֶּמֶה. וְכִיהוֹן. וּבִגְדֵי שָׂרֵת. וְכָלִי  
 שָׂרֵת. וְרִיחַ נִיחָח. וּמִחִיצָה בְּדָמִים. וְרַחוּץ יָדַים. וְרִגְלַיִם.  
 אֲבָל הַזֶּמֶן וְהַנּוֹתֵר וְהַטֵּמֶא. שׁוֹיֵן בָּזָה וּבִזָּה: סֵלִיק

# מסכת מנחות

פרק א

כָּל הַמִּנְחוֹת שֶׁנִּקְמְצוּ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן. כְּשֵׁרוֹת. אֵלֶּא שְׁלֹא  
עָלוּ לִבְעָלִים לְשֵׁם חֻבָּה. חוץ מִמִּנְחַת חוּטָא וּמִנְחַת  
קִנְאוֹת. מִנְחַת חוּטָא וּמִנְחַת קִנְאוֹת שֶׁקִּמְצוּ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן.  
נָתַן בְּכָלִי וְהִלָּךְ וְהִקְטִיר שְׁלֹא לְשֵׁמֶן. אוֹ לְשֵׁמֶן וְשְׁלֹא  
לְשֵׁמֶן. אוֹ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן וְלְשֵׁמֶן פְּסוּלוֹת. בִּיצֵד לְשֵׁמֶן. וְשְׁלֹא  
לְשֵׁמֶן. לְשֵׁם מִנְחַת חוּטָא. וְלְשֵׁם מִנְחַת נִדְבָה. אוֹ שְׁלֹא  
לְשֵׁמֶן וְלְשֵׁמֶן. לְשֵׁם מִנְחַת נִדְבָה. וְלְשֵׁם מִנְחַת חוּטָא:

אֶחָד מִנְחַת חוּטָא. וְאֶחָד כָּל הַמִּנְחוֹת שֶׁקִּמְצוּ זֶרֶ אֲוֹנָן.  
טְבוּל יוֹם. מְחַסֵּר בְּגָדִים. מְחַסֵּר כְּפוּרִים. שְׁלֹא רְחוּץ  
יָדַיִם וְרַגְלַיִם. עָרַל טָמֵא יוֹשֵׁב. עוֹמֵד עַל גְּבִי כֵלִים. עַל  
גְּבִי בִהְמָה עַל גְּבִי רֶגֶל חֵבֶר פֶּסֶל. קִמֵּץ בְּשִׁמְאֵל פֶּסֶל.  
בֵּן בְּתִירָא אוֹמֵר יַחְזִיר וַיַּחְזֹר וַיִּקְמֹץ בִּימִין. קִמֵּץ וְעָלָה  
בִּידוֹ צָרוּר. אוֹ גִּרְגִיר מֶלֶח. אוֹ קֶרֶט שֶׁל לְבוֹנָה פֶּסֶל.  
מִפְּנֵי שֶׁאָמְרוּ הַקִּמֵּץ הֵיטֵר וְהִחֲסֵר פֶּסוּל. אֵיזָהוּ הֵיטֵר  
שֶׁקִּמְצוּ מְבוֹרֵץ. וְחִסֵּר שֶׁקִּמְצוּ בְּרָאשֵׁי אֲצָבָעוֹתָיו. בִּיצֵד  
הוּא עוֹשֶׂה. פּוֹשֵׁט אֶת אֲצָבָעוֹתָיו עַל פֶּס יָדוֹ:

אֶרְבֵּה שְׁמָנָה. וְחִסֵּר שְׁמָנָה. חִסֵּר לְבוֹנָתָה פְּסוּלָה. הַקּוֹמֵץ  
אֶת הַמִּנְחָה לֶאֱכֹל שִׁירָיָה בַּחוּץ. אוֹ בַּיִת מִשִּׁירָיָה  
בַּחוּץ. לְהִקְטִיר קִמְצָה בַּחוּץ. אוֹ בַּיִת מִקִּמְצָה בַּחוּץ. אוֹ  
לְהִקְטִיר לְבוֹנָתָה בַּחוּץ. פֶּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת. לֶאֱכֹל שִׁירָיָה

למִמָּחָר או כִּזְיִית מִשִּׁירִיָּה לִמָּחָר. לְהִקְטִיר קִמְצָה לִמָּחָר או כִּזְיִית מִקִּמְצָה לִמָּחָר. או לְהִקְטִיר לְבוֹנָתָה לִמָּחָר. פֶּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. זֶה הַכֶּלֶל. כָּל הַקּוֹמֵץ וְהַנּוֹתֵן בְּכָלִי. וְהַמְהִלֵּךְ וְהַמִּקְטִיר. לֹאֲכֹל דֶּבֶר שֶׁדָּרְכוֹ לֹאֲכֹל. וְלִהְיֵת דֶּבֶר שֶׁדָּרְכוֹ לְהִקְטִיר. חוּץ לִמְקוֹמוֹ פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת. חוּץ לְזִמְנוֹ פֶּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. וּבִלְבָד שִׁקְרָב הַמֵּתִיר כְּמִצּוֹתוֹ. בִּיצֵד קָרֵב הַמֵּתִיר כְּמִצּוֹתוֹ. קִמֵּץ בְּשִׁתִּיקָה וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ לְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ חוּץ לְזִמְנוֹ וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר בְּשִׁתִּיקָה. או שֶׁקִּמֵּץ וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. זֶה הוּא שִׁקְרָב הַמֵּתִיר כְּמִצּוֹתוֹ:

ד' בִּיצֵד לֹא קָרֵב הַמֵּתִיר כְּמִצּוֹתוֹ. קִמֵּץ חוּץ לִמְקוֹמוֹ. וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ חוּץ לְזִמְנוֹ. וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לִמְקוֹמוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לִמְקוֹמוֹ. מִנְחַת חוּטָא וּמִנְחַת קִנְאוֹת שֶׁקִּמְצָן שְׁלֹא לְשִׁמּוֹן. וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ חוּץ לְזִמְנוֹ. וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר שְׁלֹא לְשִׁמּוֹן. או שֶׁקִּמֵּץ וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר שְׁלֹא לְשִׁמּוֹן. זֶה הוּא שְׁלֹא קָרֵב הַמֵּתִיר כְּמִצּוֹתוֹ. לֹאֲכֹל כִּזְיִית בַּחוּץ וְכִזְיִית לִמָּחָר. כִּזְיִית לִמָּחָר וְכִזְיִית בַּחוּץ. כִּכְחִצִּי זִית בַּחוּץ וְכִכְחִצִּי זִית לִמָּחָר. כִּכְחִצִּי זִית לִמָּחָר וְכִכְחִצִּי זִית בַּחוּץ. פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכֶּלֶל אִם מִחֻשְׁבֵּת הַזֵּמֶן קִדְמָה לְמַחֲשֶׁבֶת הַמָּקוֹם. פֶּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. וְאִם מִחֻשְׁבֵּת הַמָּקוֹם קִדְמָה לְמַחֲשֶׁבֶת הַזֵּמֶן. פָּסוּל

וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת.  
לֶאֱכֹל בְּחֻצֵּי זֵית וּלְהַקְטִיר בְּחֻצֵּי זֵית בָּשָׂר שֶׁאֵין אֲכִילָה  
וְהַקְטָרָה מִצֵּטְרָפִין:

## פרק ב

הַקּוֹמֵץ אֶת הַמִּנְחָה לֶאֱכֹל שִׁירָיָהּ אוֹ לְהַקְטִיר קִמְצָה  
לְמַחֲרֵי מוֹדָה רַבִּי יוֹסִי בְּזֶה שֶׁהוּא פָּגוּל וְחִיבִין  
עָלָיו כֶּרֶת לְהַקְטִיר לְבוֹנְתָהּ לְמַחֲרֵי רַבִּי יוֹסִי אֹמֵר פָּסוּל  
וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אֹמְרִים פָּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת.  
אָמְרוּ לוֹ מַה שָּׁנָא זֶה מִן הַזֵּבַח אָמַר לָהֶם שֶׁהַזֵּבַח דָּמוֹ  
וּבָשָׂרוֹ וְאִמּוּרָיו אֶחָד וּלְבוֹנָהּ אֵינָה מִן הַמִּנְחָה:

<sup>ב</sup> שָׁחַט שְׁנֵי כִבָּשִׁים לֶאֱכֹל אַחַת מִן הַחֲלוֹת לְמַחֲרֵי  
הַקְטִיר שְׁנֵי בְּזִיכִין לֶאֱכֹל אֶחָד מִן הַסְּדָרִים לְמַחֲרֵי רַבִּי  
יוֹסִי אֹמֵר אוֹתָהּ הַחֲלָה וְאוֹתוֹ הַסְּדֵר שֶׁחָשַׁב עָלָיו פָּגוּל  
וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְהַשְּׁנֵי פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת וְחֻכָּמִים  
אֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת נִטְמְאָת אַחַת מִן  
הַחֲלוֹת אוֹ אֶחָד מִן הַסְּדָרִים רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר שְׁנֵיהֶם  
יֵצְאוּ לְבֵית הַשְּׂרִיפָה שֶׁאֵין קָרְבָּן צָבוּר חֲלוּק וְחֻכָּמִים  
אֹמְרִים הֵטְמָא בְּטִמְאָתוֹ וְהִטְהוֹר יֵאָכֵל:

<sup>ג</sup> הַתּוֹדָה מִפְּגֻלַת אֶת הַלֶּחֶם וְהַלֶּחֶם אֵינּוּ מִפְּגֻל אֶת  
הַתּוֹדָה בִּיצֵד הַשּׁוֹחֵט אֶת הַתּוֹדָה לֶאֱכֹל מִמֶּנָּה לְמַחֲרֵי  
הוּא וְהַלֶּחֶם מִפְּגָלִין לֶאֱכֹל מִן הַלֶּחֶם לְמַחֲרֵי הַלֶּחֶם  
מִפְּגָל וְהַתּוֹדָה אֵינָה מִפְּגֻלַת הַכִּבָּשִׁים מִפְּגָלִין אֶת

הֶלֶחֶם וְהֶלֶחֶם אֵינוֹ מִפֶּגֶל אֶת הַכֶּבֶשִׁים כִּיצַד הַשּׁוֹחֵט  
אֶת הַכֶּבֶשִׁים לֶאֱכֹל מֵהֶן לְמַחֵר. הֵם וְהֶלֶחֶם מִפֶּגֶלִין.  
לֶאֱכֹל מִן הֶלֶחֶם לְמַחֵר. הֶלֶחֶם מִפֶּגֶל וְהַכֶּבֶשִׁים אֵינָם  
מִפֶּגֶלִין:

י' הַזֵּבַח מִפֶּגֶל אֶת הַנֶּסֶכִּין מִשְׁקַדְשׁוֹ בְּכָלִי דְּבָרֵי רַבִּי  
מֵאִיר וְהַנֶּסֶכִּין אֵינָן מִפֶּגֶלִין אֶת הַזֵּבַח כִּיצַד הַשּׁוֹחֵט אֶת  
הַזֵּבַח לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ לְמַחֵר. הוּא וְנֶסֶכּוֹ מִפֶּגֶלִין לְהַקְרִיב  
מִן הַנֶּסֶכִּין לְמַחֵר. הַנֶּסֶכִּין מִפֶּגֶלִין וְהַזֵּבַח אֵינוֹ מִפֶּגֶל

ה' פֶּגֶל בַּקֶּמֶץ וְלֹא בַלְבוּנָה בַלְבוּנָה וְלֹא בַקֶּמֶץ רַבִּי מֵאִיר  
אוֹמֵר פֶּגֶל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵין בּוֹ כֶּרֶת  
עַד שִׁיפֶגֶל אֶת כָּל הַמֵּתִיר מוֹדִים חֻכָּמִים לְרַבִּי מֵאִיר  
בְּמִנְחַת חוּטָא וּבְמִנְחַת קִנְאוֹת שָׁאֵם פֶּגֶל בַּקֶּמֶץ שֶׁהוּא  
פֶּגֶל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת שֶׁהַקֶּמֶץ הוּא הַמֵּתִיר שֶׁחָט אֶחָד  
מִן הַכֶּבֶשִׁים לֶאֱכֹל שְׁתֵּי חִלּוֹת לְמַחֵר. הַקֵּטִיר אֶחָד מִן  
הַבְּזִיכִין לֶאֱכֹל שְׁנֵי סְדָרִים לְמַחֵר. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר פֶּגֶל  
וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵין בּוֹ כֶּרֶת עַד שִׁיפֶגֶל  
אֶת כָּל הַמֵּתִיר שֶׁחָט אֶחָד מִן הַכֶּבֶשִׁים לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ  
לְמַחֵר. הוּא פֶּגֶל וְחִבְרוּ כָּשֶׁר לֶאֱכֹל מִחֲבֵרוֹ לְמַחֵר.  
שְׁנֵיהֶם כָּשֶׁרִים:

## פרק ג

הַקּוֹמֵץ אֶת הַמִּנְחָה. לֶאֱכֹל דָּבָר שְׂאִין דֶּרֶכוֹ לֶאֱכֹל.  
 לַהֲקָטִיר דָּבָר שְׂאִין דֶּרֶכוֹ לַהֲקָטִיר. כָּשֶׁר. רַבִּי  
 אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל. לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדֶּרְכוֹ לֶאֱכֹל. לַהֲקָטִיר  
 דָּבָר שֶׁדֶּרְכוֹ לַהֲקָטִיר. פָּחוֹת מִכֹּזֵית כָּשֶׁר. לֶאֱכֹל כִּחְצִי  
 זֵית וְלַהֲקָטִיר כִּחְצִי זֵית כָּשֶׁר. שְׂאִין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה  
 מִצֵּטְרָפִין:

ב לא יֵצֵק. לא בָּלַל. לא פָּתַת. לא מָלַח. לא הִנִּיף. לא  
 הִגִּישׁ. אוֹ שֶׁפָּתְתָן פָּתוֹת מְרֻבּוֹת וְלֹא מְשֻׁחָן. כְּשֵׁרוֹת.  
 נִתְעָרַב קִמְצָה. בְּקִמְץ חֲבֵרְתָּהּ. בְּמִנְחַת כֹּהֲנִים. בְּמִנְחַת  
 כֹּהֵן מְשִׁיחַ. בְּמִנְחַת נֹסְכִין. כְּשֶׁרָהּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר  
 בְּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. וּבְמִנְחַת נֹסְכִין פְּסוּלָה. שֶׁזֶּוּ בְּלִילְתָּהּ  
 עָבָה. וְזֶוּ בְּלִילְתָּהּ רַכָּה. וְהֵן בּוֹלְעוֹת זוֹ מִזֹּו:

ג שְׁתֵּי מִנְחוֹת שֶׁלֹּא נִקְמְצוּ. וְנִתְעָרְבוּ זוֹ בְּזֹו. אִם יָכוֹל  
 לְקַמֹּץ מִזֹּו בִּפְנֵי עֲצָמָה. וּמִזֹּו בִּפְנֵי עֲצָמָה. כְּשֵׁרוֹת. וְאִם  
 לֹא פְּסוּלוֹת. הַקִּמְץ שֶׁנִּתְעָרַב בְּמִנְחָה שֶׁלֹּא נִקְמְצָה.  
 לֹא יִקְטִיר. וְאִם הַקְטִיר. זוֹ שֶׁנִּקְמְצָה עָלֶיהָ לִבְעָלִים.  
 וְזֹו שֶׁלֹּא נִקְמְצָה לֹא עָלֶיהָ לִבְעָלִים. נִתְעָרַב קִמְצָה  
 בְּשִׁירְיָה. אוֹ בְּשִׁירְיָה שֶׁל חֲבֵרְתָּהּ. לֹא יִקְטִיר. וְאִם הַקְטִיר  
 עָלֶיהָ לִבְעָלִים. נִטְמָא הַקִּמְץ וְהַקְרִיבוּ. הַצֵּיץ מְרָצָה. יֵצֵא  
 וְהַקְרִיבוּ אֵין הַצֵּיץ מְרָצָה. שֶׁהַצֵּיץ מְרָצָה עַל הַטְּמֵא. וְאִינוּ  
 מְרָצָה עַל הַיּוֹצֵא:

י נִטְמָאוּ שִׁירֵיהֶּן נִשְׂרְפוּ שִׁירֵיהֶּן נֶאֱבְדוּ שִׁירֵיהֶּן כְּמִדַּת רַבִּי  
אֵלִיעֶזֶר כְּשֶׁרָהּ וּכְמִדַּת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ פְּסוּלָהּ שֶׁלֹּא בְּכָלִי  
שָׂרָת פְּסוּלָהּ רַבִּי שִׁמְעוֹן מִכְשִׁיר הַקָּטִיר קִמְצָה פַּעַמִּים  
כְּשֶׁרָהּ:

ה הַקֶּמֶץ מֵיעוּטוֹ מַעֲכָב אֶת רַבּוֹ הַעֲשָׂרוֹן מֵעוּטוֹ מַעֲכָב  
אֶת רַבּוֹ הַיֵּין מֵעוּטוֹ מַעֲכָב אֶת רַבּוֹ הַשָּׁמֶן מֵעוּטוֹ  
מַעֲכָב אֶת רַבּוֹ הַסֵּלֶת וְהַשָּׁמֶן מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה הַקֶּמֶץ  
וְהַלְבוֹנָה מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה:

ו שְׁנֵי שְׁעִירֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי  
כִבְשֵׁי עֶזְרָת מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁתֵּי חֲלוֹת מַעֲכָבוֹת  
זוֹ אֶת זוֹ שְׁנֵי סֻדְרִים מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי בָּזִיכִין  
מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה הַסֻּדְרִים וְהַבָּזִיכִין מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה  
שְׁנֵי מִיָּנִים שְׁבִנְזִיר שְׁלֹשָׁה שְׁבִפָּרָה אַרְבָּעָה שְׁבִתוּדָה  
אַרְבָּעָה שְׁבִלּוּלָב אַרְבָּעָה שְׁבִמְצוֹרַע מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה  
שִׁבְעַת הַזֵּיזוֹת שְׁבִפָּרָה מַעֲכָבוֹת זוֹ אֶת זוֹ שִׁבְעַת הַזֵּיזוֹת שֶׁל  
בֵּין הַבָּדִים וְשִׁעַל הַפְּרָכָת וְשִׁעַל מִזְבַּח הַזֶּהָב מַעֲכָבוֹת זוֹ  
אֶת זוֹ:

ז שְׁבָעָה קֹנֵי מְנוֹרָה מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁבָעָה נִירוֹתֶיהָ  
מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁתֵּי פָרָשִׁיּוֹת שְׁבִמְזוּזָה מַעֲכָבוֹת  
זוֹ אֶת זוֹ וְאַפִּילוֹ כָּתָב אֶחָד מַעֲכָבִין אַרְבַּע פָּרָשִׁיּוֹת  
שְׁבִתְפִלִּין מַעֲכָבוֹת זוֹ אֶת זוֹ וְאַפִּילוֹ כָּתָב אֶחָד מַעֲכָבִין:



אַרְבַּע צִיצִיּוֹת מְעַכְבוֹת זֶה אֶת זֶה. שְׂאֲרֵבֶּעֶתָן מִצּוּה אַחַת.  
רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר אַרְבַּעֶתָן אַרְבַּע מִצּוֹת:

## פרק ד

הַתְּכַלֵּת אֵינָה מְעַכֶּבֶת אֶת הַלֵּבָן. וְהַלֵּבָן אֵינוֹ מְעַכֵּב  
אֶת הַתְּכַלֵּת. תְּפִלָּה שֶׁל יָד אֵינָה מְעַכֶּבֶת שֶׁל  
רֹאשׁ. וְשֶׁל רֹאשׁ אֵינָה מְעַכֶּבֶת שֶׁל יָד. הַסֵּלֶת וְהַשְּׁמֵן אֵינָן  
מְעַכְבִּין אֶת הַיָּיִן. וְלֹא הַיָּיִן מְעַכֵּב. הַמִּתְנֹת שֶׁעַל הַמִּזְבֵּחַ  
הַחִיצוֹן אֵינָן מְעַכְבוֹת זֶה אֶת זֶה:

<sup>ב</sup> הַפָּרִים וְהָאֵלִים וְהַכִּבָּשִׁים. אֵינָן מְעַכְבִּין זֶה אֶת זֶה. רַבִּי  
שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אִם הָיוּ לָהֶם פָּרִים מְרִבִּים. וְלֹא הָיוּ נִסְכִּים.  
יָבִיאוּ פֶּר אֶחָד וְנִסְכּוֹ. וְלֹא יִקְרְבוּ כֻּלָּן בְּלֹא נִסְכּוֹ:

<sup>ג</sup> הַפֶּר וְהָאֵלִים וְהַכִּבָּשִׁים וְהַשְּׁעִיר. אֵינָן מְעַכְבִּין אֶת  
הַלֶּחֶם. וְלֹא הַלֶּחֶם מְעַכֵּב. הַלֶּחֶם מְעַכֵּב אֶת הַכִּבָּשִׁים.  
וְהַכִּבָּשִׁים אֵינָן מְעַכְבִּין אֶת הַלֶּחֶם. דְּבַרִּי רַבִּי עֲקִיבָא.  
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן נָנָס לֹא כִי אֵלֶּא הַכִּבָּשִׁים מְעַכְבִּין  
(אֶת) הַלֶּחֶם. וְהַלֶּחֶם אֵינוֹ מְעַכֵּב אֶת הַכִּבָּשִׁים. שֶׁכֵּן  
מְצִינוּ בְּשִׁהוּי יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה. קָרְבוּ  
כִּבָּשִׁים בְּלֹא לֶחֶם. אִף (כָּאֵן) יִקְרְבוּ כִּבָּשִׁים בְּלֹא לֶחֶם.  
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן הִלָּכָה כְּדַבְּרִי בֶּן נָנָס. אָבֵל אֵין הִטַּעַם  
כְּדַבְּרִיו. שֶׁכֵּל הָאֱמֹר בְּחוּמֵשׁ הַפְּקוּדִים. קָרַב בַּמִּדְבָּר.  
וְכֹל הָאֱמֹר בְּתוֹרַת כֹּהֲנִים לֹא קָרַב בַּמִּדְבָּר. כְּשֶׁבָאוּ  
לָאָרֶץ קָרְבוּ אֵלָיו וְאֵלָיו. וּמִפְּנֵי מָה אָנִי אוֹמֵר יִקְרְבוּ כִּבָּשִׁים

בְּלֹא לֶחֶם. שֶׁהַכֹּהֲנִים מְתִירִין אֶת עֲצֻמֹּן בְּלֹא לֶחֶם. לֶחֶם  
בְּלֹא כֶּבֶשׂ אֵין לִי מִי יִתְּרוֹנוֹ:

ד' הַתְּמִידִין אֵינָן מְעַכְבִּין אֶת הַמוֹסָפִים. וְלֹא הַמוֹסָפִים  
מְעַכְבִּין אֶת הַתְּמִידִים. וְלֹא הַמוֹסָפִין מְעַכְבִּין זֶה אֶת  
זֶה. לֹא הַקְּרִיבוּ כֶּבֶשׂ בַּבֹּקֶר יִקְרִיבוּ בֵּין הָעֲרֵבִים. אָמַר  
רַבִּי שְׁמַעוֹן אֵימָתִי בְּזִמְנָן שֶׁהָיוּ אָנוּסִין אוֹ שׁוֹגְגִין. אָבָל  
אִם הָיוּ מְזִידִים וְלֹא הַקְּרִיבוּ כֶּבֶשׂ בַּבֹּקֶר לֹא יִקְרִיבוּ בֵּין  
הָעֲרֵבִים. לֹא הַקְּטִירוּ קְטֹרֶת בַּבֹּקֶר יִקְטִירוּ בֵּין הָעֲרֵבִים.  
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכֻלָּה הֵיטָה קִרְבָּה בֵּין הָעֲרֵבִים. שְׂאִין  
מִחֲנֹכִין אֶת מִזְבֵּחַ הַזֶּהָב אֲלֵא בַקְטֹרֶת הַסָּמִים. (שֶׁל בֵּין  
הָעֲרֵבִים). וְלֹא מִזְבֵּחַ הָעוֹלָה אֲלֵא בְּתִמִּיד שֶׁל שַׁחַר. וְלֹא  
אֶת הַשְּׁלֶחָן אֲלֵא בְּלֶחֶם הַפָּנִים בְּשַׁבָּת. וְלֹא אֶת הַמְּנוֹרָה  
אֲלֵא בְּשַׁבָּעָה גֵּרוּתָהּ בֵּין הָעֲרֵבִים:

ה' חֲבִיתִי כֹהֵן גָּדוֹל לֹא הָיוּ בָּאוֹת חֲצִים. אֲלֵא מִבֵּיא עֲשָׂרוֹן  
שָׁלֵם וְחוֹצֶהוּ. וּמִקְרִיב מִחֲצָה בַּבֹּקֶר וּמִחֲצָה בֵּין הָעֲרֵבִים.  
וְכֹהֵן שֶׁהַקְּרִיב מִחֲצָה בְּשַׁחֲרִית וּמֵת. וּמִנּוּ כֹהֵן אַחֵר  
תַּחֲתָיו. לֹא יָבִיא חֲצִי עֲשָׂרוֹן מִבֵּיתוֹ. וְלֹא חֲצִי עֲשָׂרוֹנוֹ  
שֶׁל רֹאשׁוֹן. אֲלֵא מִבֵּיא עֲשָׂרוֹן שָׁלֵם וְחוֹצֶהוּ. וּמִקְרִיב  
מִחֲצָה וּמִחֲצָה אֶבֶד. נִמְצְאוּ שְׁנֵי חֲצִים קִרְבִּין. וּשְׁנֵי חֲצִים  
אוֹבְדִין. לֹא מִנּוּ כֹהֵן אַחֵר. מִשָּׁל מִי הֵיטָה קִרְבָּה. רַבִּי  
שְׁמַעוֹן אוֹמֵר מִשָּׁל צְבוּר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מִשָּׁל יוֹרְשִׁים.  
וּשְׁלִימָה הֵיטָה קִרְבָּה:

יום יט

פרק ה

כָּל הַמִּנְחוֹת בָּאוֹת מִצָּה· חוץ מִחֶמֶץ שֶׁבִּתּוּדָה וְשֵׁתִי  
הֶלֶחֶם· שֶׁהֵן בָּאוֹת חֶמֶץ· רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר שְׂאוֹר  
בּוּדָה לֵהֵן מִתּוֹכָן וּמִחֶמֶץ· רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אֵף הִיא אֵינָה  
מִן הַמִּבְחָר· אֲלֵא מֵבִיא אֶת הַשְּׂאוֹר· וְנוֹתֵן לְתוֹךְ הַמִּדָּה·  
וּמִמֶּלֶא אֶת הַמִּדָּה· אָמְרוּ לוֹ אֵף הִיא הֵיטָה חֲסֵרָה אוֹ  
יִתְרָה:

ב כָּל הַמִּנְחוֹת גְּלוּשׁוֹת בְּפוֹשְׁרִין· וּמִשְׁמֶרֶן שְׁלֵא יִחְמִיצוּ·  
וְאִם הִחְמִיצוּ שִׁירִיָּה· עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה· שֶׁנֶּאֱמַר כָּל  
הַמִּנְחָה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לַיהוָה לֹא תַעֲשֶׂה חֶמֶץ· וְחִיבִים עַל  
לִישֶׁתָּהּ וְעַל עֲרִיכָתָהּ וְעַל אִפְיָתָהּ:

ג יֵשׁ טְעוֹנוֹת שֶׁמֶן וְלִבּוֹנָה· שֶׁמֶן וְלֹא לִבּוֹנָה· לִבּוֹנָה וְלֹא  
שֶׁמֶן· לֹא שֶׁמֶן וְלֹא לִבּוֹנָה· וְאֵלּוּ טְעוֹנוֹת שֶׁמֶן וְלִבּוֹנָה·  
מִנְחַת הַסֵּלֶת וְהַמִּחְבֵּת וְהַמֶּרְחֶשֶׁת וְהַחֲלוֹת וְהַרְקִיקִין·  
מִנְחַת כֹּהֲנִים וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ· וּמִנְחַת גּוֹיִם· וּמִנְחַת  
נָשִׁים· וּמִנְחַת הָעֶמֶר· מִנְחַת נֶסֶכִּין טְעוֹנָה שֶׁמֶן וְאֵינָה  
טְעוֹנָה לִבּוֹנָה· לֶחֶם הַפָּנִים טְעוֹן לִבּוֹנָה וְאֵין טְעוֹן שֶׁמֶן·  
שְׁתֵּי הֶלֶחֶם· וּמִנְחַת חוּטָא· וּמִנְחַת קִנְאוֹת· לֹא שֶׁמֶן וְלֹא  
לִבּוֹנָה:

י וְחַיֵּב עַל הַשָּׁמֶן בַּפָּנִי עֲצָמוֹ. וְעַל הַלְבֹנָה בַּפָּנִי עֲצָמָה. נָתַן  
עָלֶיהָ שָׁמֶן פְּסָלָהּ. לְבֹנָה יִלְקֹטְנָה. נָתַן שָׁמֶן עַל שִׁירֶיהָ.  
אֵינוֹ עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה. נָתַן כָּלִי עַל גָּבִי כָּלִי לֹא פְסָלָהּ:

ה יֵשׁ טְעוֹנוֹת הַגֶּשֶׁה וְאֵינָן טְעוֹנוֹת תְּנוּפָה. תְּנוּפָה וְלֹא  
הַגֶּשֶׁה. הַגֶּשֶׁה וְתְנוּפָה. לֹא תְנוּפָה וְלֹא הַגֶּשֶׁה. אֵלּוֹ  
טְעוֹנוֹת הַגֶּשֶׁה וְאֵינָן טְעוֹנוֹת תְּנוּפָה. (מִנְחַת) הַסֵּלֶת  
וְהַמִּחְבֶּת וְהַמֶּרְחֶשֶׁת וְהַחֲלוֹת וְהַרְקִיקִין. מִנְחַת כֹּהֲנִים.  
מִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. מִנְחַת גּוֹיִם מִנְחַת נָשִׁים וּמִנְחַת חוֹטֵא.  
רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר מִנְחַת כֹּהֲנִים וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. אֵין  
בָּהֶן הַגֶּשֶׁה. מִפָּנֵי שְׁאִין (בָּהֶן) קְמִיצָה. וְכֹל שְׁאִין (בָּהֶן)  
קְמִיצָה. אֵין בָּהֶן הַגֶּשֶׁה:

י אֵלּוֹ טְעוֹנוֹת תְּנוּפָה וְאֵין טְעוֹנוֹת הַגֶּשֶׁה. לֹוֹג שָׁמֶן שֶׁל  
מְצוֹרַע וְאַשְׁמוֹ. וְהַבְּכוֹרִים. כְּדַבְּרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב.  
וְאַמּוּרֵי שְׁלָמִי יָחִיד. וְחֻזָּה וְשׁוֹק שְׁלֵהֵן. אֶחָד אֲנָשִׁים  
וְאֶחָד נָשִׁים בִּישְׂרָאֵל. אֲבָל לֹא בְּאַחֲרִים. וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם  
וּשְׁנֵי כִבְשֵׁי עֶצְרֶת. כִּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. נוֹתֵן שְׁתֵּי הַלֶּחֶם  
עַל גָּבִי שְׁנֵי כִבְשִׁים. וּמְנִיחַ שְׁתֵּי יָדָיו מִלְמַטָּן. מוֹלִיךְ  
וּמַבִּיא. מַעֲלָה וּמוֹרִיד. שֶׁנֶּאֱמַר אֲשֶׁר הוֹנֵף וְאֲשֶׁר הוֹרֵם.  
תְּנוּפָה הֵיחָד בַּמִּזְרָח. וְהַגֶּשֶׁה בַּמַּעֲרָב. וְתְנוּפוֹת קוֹדְמוֹת  
לְהַגֶּשֶׁה. מִנְחַת הָעֹמֶר. וּמִנְחַת קְנָאוֹת. טְעוֹנוֹת תְּנוּפָה  
וְהַגֶּשֶׁה. לֶחֶם הַפָּנִים וּמִנְחַת נְסָכִים. לֹא תְנוּפָה וְלֹא  
הַגֶּשֶׁה:

י רבי שמעון אומר שלשה מינים טעונים שלש מצות שתיים בכל אחד ואחד. והשלישית אין בהן. ואלו הן זבחי שלמי יחיד. וזבחי שלמי צבור. ואשם מצורע. וזבחי שלמי יחיד. טעונים סמיכה חיים. ותנופה שחוטים. ואין בהן תנופה חיים. וזבחי שלמי צבור טעונים תנופה חיים ושחוטים. ואין בהן סמיכה. ואשם מצורע טעון סמיכה ותנופה חי. ואין בו תנופה שחוט:

ח האומר הרי עלי במחבת לא יביא במרחשת. במרחשת לא יביא במחבת. ומה בין מחבת למרחשת. אלא שהמרחשת יש לה פיסוי. והמחבת אין לה פיסוי. דברי רבי יוסי הגלילי. רבי חנניה בן גמליאל אומר מרחשת עמוקה. ומעשיה רוחשים. ומחבת צפה. ומעשיה קשים:

ט האומר הרי עלי בתנור. לא יביא מאפה כפח. ומאפה רעפים. ומאפה יורות הערביים. רבי יהודה אומר אם רצה יביא מאפה כפח. הרי עלי מנחת מאפה. לא יביא מחצה חלות ומחצה רקיקין. רבי שמעון מתיר מפני שהוא קרבן אחד:

## פרק ו

אֵלּוּ מִנְחוֹת נִקְמְצוֹת וְשִׁירֵיהֶן לַכֹּהֲנִים. מִנְחַת סֹלֶת.  
וְהַמִּחְבֵּת. וְהַמֵּרְחֶשֶׁת. וְהַחֲלוֹת. וְהָרִיקִין. מִנְחַת  
גֹּזִים. מִנְחַת נָשִׁים. מִנְחַת הָעֹמֶר. מִנְחַת חֹטָא וּמִנְחַת  
קִנְאוֹת. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר מִנְחַת חֹטָא שֶׁל כֹּהֲנִים  
נִקְמְצָת. וְהַקֶּמֶץ קָרַב לְעֶצְמוֹ. וְהַשְּׂרִים קָרְבִּין לְעֶצְמוֹ:

<sup>ב</sup> מִנְחַת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. וּמִנְחַת נֹסְכִים לַמִּזְבֵּחַ.  
וְאֵין בָּהֶם לַכֹּהֲנִים. בָּזָה יָפָה כַּח הַמִּזְבֵּחַ מִכַּח הַכֹּהֲנִים.  
שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים לַכֹּהֲנִים. וְאֵין בָּהֶם לַמִּזְבֵּחַ. וּבָזָה  
יָפָה כַּח הַכֹּהֲנִים מִכַּח הַמִּזְבֵּחַ:

<sup>ג</sup> כָּל הַמִּנְחוֹת הַנֶּעֱשׂוֹת בְּכָלִי. טְעוֹנוֹת שֶׁלֹּשׁ מִתְּנוֹת  
שָׁמֶן. יִצִּיקָה וּבִלְיָלָה. וּמִתֵּן שָׁמֶן בְּכָלִי קוֹדֵם לְעִשְׂתָּן.  
וְהַחֲלוֹת (בּוֹלָלִין) דְּבָרֵי רַבִּי וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים (סֹלֶת)  
הַחֲלוֹת טְעוֹנוֹת בִּלְיָלָה. הָרִיקִין מְשִׁיחָה. כִּיצַד מוֹשְׁחִין  
כֶּמֶין כִּי. וְשֹׂאֵר הַשָּׁמֶן נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים:

<sup>ד</sup> כָּל הַמִּנְחוֹת הַנֶּעֱשׂוֹת בְּכָלִי טְעוֹנוֹת פְּתִיתָה. מִנְחַת  
יִשְׂרָאֵל כּוֹפֵל אַחַת לְשָׁנִים. וּשְׁנַיִם לְאַרְבָּעָה וּמִבְדִּיל.  
מִנְחַת כֹּהֲנִים כּוֹפֵל אַחַת לְשָׁנִים. וּשְׁנַיִם לְאַרְבָּעָה וְאֵינוֹ  
מִבְדִּיל. מִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ לֹא הָיָה מְכַפֵּלָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן  
אוֹמֵר מִנְחַת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. אֵין בָּהֶן פְּתִיתָה.  
מִפְּנֵי שֶׁאֵין בָּהֶן קְמִיצָה. וְכָל שֶׁאֵין בָּהֶן קְמִיצָה. אֵין בָּהֶן  
פְּתִיתָה. וְכָלִין (פְּתִיתָתָן) כְּזִיתִים:

ה כל המנחות טעונות שלש מאות שיפה וּחֲמֵשׁ מאות  
 בעיטה וְהַשִּׁיפָה וְהַבְּעִיטָה בַּחֲטִים רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר (אף)  
 בַּבָּצֶק כָּל הַמִּנְחוֹת בָּאוֹת עֶשֶׂר עֶשֶׂר חוּץ מִלֶּחֶם הַפָּנִים  
 וְחִבִּיתִי כֹהֵן גָּדוֹל שֶׁהֵם בָּאוֹת שְׁתֵּים עָשָׂר דְּבָרֵי רַבִּי  
 יְהוּדָה רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר כֻּלָּן בָּאוֹת שְׁתֵּים עָשָׂר חוּץ  
 מִחֲלוֹת תּוֹדָה וְהַנִּזְיוֹת שֶׁהֵן בָּאוֹת עֶשֶׂר עֶשֶׂר:

י הָעֹמֵר הִיא בָּא עֶשְׂרוֹן מִשְׁלֹשׁ סָאִין שְׁתֵּי הִלָּחִים שְׁנֵי  
 עֶשְׂרוֹנִים מִשְׁלֹשׁ סָאִין לֶחֶם הַפָּנִים עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה  
 עֶשְׂרוֹנִים מִעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה סָאִין:

י הָעֹמֵר הִיא מִנֶּפֶה בְּשִׁלֹּשׁ עָשָׂר נֶפֶה וְשְׁתֵּי הִלָּחִים  
 בְּשְׁתֵּים עָשָׂר וְלֶחֶם הַפָּנִים בְּאַחַת עָשָׂר רַבִּי שִׁמְעוֹן  
 אוֹמֵר לֹא הִיא לָהּ קִצְבָּה אֶלָּא סֵלֶת מִנֶּפֶה כָּל צָרְכָּה הִיא  
 מִבֵּיא שֶׁנֶּאֱמַר וְלִקְחָתָּ סֵלֶת וְאַפִּיתָ אוֹתָהּ עַד שֶׁתֵּהָא  
 מִנֶּפֶה כָּל צָרְכָּה:

## פרק ז

הַתּוֹדָה הֵיחָהּ בָּאָה חֶמֶשׁ סָאִין יְרוּשְׁלָמִיּוֹת. שֶׁהֵן שֵׁשׁ  
 מִדְּבָרִיּוֹת. שְׁתֵּי אֵיפוֹת. הָאֵיפָה שֶׁלֹּשׁ סָאִין.  
 עֶשְׂרִים עֶשְׂרוֹן עֶשְׂרָה לַחֲמֵץ. (עֶשְׂרָה לְמֶצָה) עֶשְׂרָה  
 לַחֲמֵץ עֶשְׂרוֹן לַחֲלָה. וְעֶשְׂרָה לְמֶצָה. וּבִמְצָה שְׁלֹשָׁה מִיָּנִין.  
 חֲלוֹת וְרִקִּיקִין. וְרְבוּכָה. נִמְצְאוּ שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרוֹנוֹת וְשְׁלִישׁ  
 לְכָל מִין. שֶׁלֹּשׁ חֲלוֹת לְעֶשְׂרוֹן. בַּמָּדָה יְרוּשְׁלָמִית הָיוּ  
 שְׁלֹשִׁים קֶב. חֲמִשָּׁה עֶשְׂרֵי לַחֲמֵץ וְחֲמִשָּׁה עֶשְׂרֵי לְמֶצָה.  
 חֲמִשָּׁה עֶשְׂרֵי לַחֲמֵץ. קֶב וְחִצִּי לַחֲלָה. וְחֲמִשָּׁה עֶשְׂרֵי לְמֶצָה.  
 וְהַמְצָה שְׁלֹשָׁה מִיָּנִין. חֲלוֹת וְרִקִּיקִין. וְרְבוּכָה. נִמְצְאוּ  
 חֲמִשָּׁת קֶבִין לְכָל מִין. שְׁתֵּי חֲלוֹת לְקֶב:

<sup>א</sup> הַמְלוּאִים הָיוּ בָּאִים כְּמֶצָה שֶׁבַתּוֹדָה. חֲלוֹת. וְרִקִּיקִים.  
 וְרְבוּכָה. הַנְּזִירוֹת הֵיחָהּ בָּאָה שְׁתֵּי יָדוֹת כְּמֶצָה שֶׁבַתּוֹדָה.  
 חֲלוֹת וְרִקִּיקִים. וְאֵין בָּהּ רְבוּכָה. (נִמְצְאוּ) עֶשְׂרֵת קֶבִים  
 יְרוּשְׁלָמִיּוֹת. שֶׁהֵן שֵׁשָׁה עֶשְׂרוֹנוֹת וְעֶדְוִין. וּמִכֶּלֶן הָיָה נוֹטֵל  
 אֶחָד מֵעֶשְׂרָה תְּרוּמָה. שֶׁנֶּאֱמַר וְהַקִּרִּיב מִמֶּנּוּ אֶחָד מִכָּל  
 קֶרֶבֶן תְּרוּמָה לֵי. אֶחָד שֶׁלֹּא יִטּוֹל פָּרוֹס. מִכָּל קֶרֶבֶן שִׁיְהִיו  
 כָּל הַקֶּרְבָּנוֹת שְׁוִין. וְשֶׁלֹּא יִטּוֹל מִקֶּרֶבֶן לַחֲבִירוֹ. לִכְהֵן  
 הַזֹּזֶרֶק אֶת דָּם הַשְּׁלָמִים לוֹ יִהְיֶה. וְהַשָּׂאֵר נֹאכֵל לְבָעָלִים:

<sup>ב</sup> הַשּׁוֹחֵט אֶת הַתּוֹדָה בַּפָּנִים וְלַחֲמָה חוּץ לַחֹמָה. לֹא  
 קֹדֵשׁ הַלֶּחֶם. שְׁחָטָה עַד שֶׁלֹּא קָרְמוּ בַתְּנֹור. וְאֶפִּילוֹ קָרְמוּ  
 כֶּלֶן. חוּץ מֵאֶחָד מֵהֶן. לֹא קֹדֵשׁ הַלֶּחֶם. שְׁחָטָה חוּץ לְזִמְנָה



וְחוּץ לַמִּקְוָהּ קֹדֶשׁ הַלֶּחֶם שֶׁחֲטָה וְנִמְצְאָה טְרִיפָה לֹא  
 קֹדֶשׁ הַלֶּחֶם שֶׁחֲטָה וְנִמְצְאָה בְּעֵלֶת מוּם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר  
 אָמַר קֹדֶשׁ וְחֻכִּים אֲמָרִים לֹא קֹדֶשׁ שֶׁחֲטָה שְׁלֹא  
 לְשִׁמָּה וְכֵן אֵיל הַמְלוּאִים וְכֵן שְׁנֵי כִבְשֵׁי עֶצְרַת שֶׁשֶּׁחֲטָן  
 שְׁלֹא לְשִׁמָּה לֹא קֹדֶשׁ הַלֶּחֶם:

ד' נִסְכֵּין שֶׁקֹּדֶשׁוֹ בְּכָלִי וְנִמְצָא הַזֶּבַח פָּסוּל אִם יֵשׁ זֶסֶם  
 זֶבַח אַחֵר יִקְרְבוּ עִמּוֹ וְאִם לֹא יִפְסְלוּ בְלִינָה וְלֹד תּוֹדָה  
 וְתַמְוִרְתָּהּ וְהַמִּפְרִישׁ תּוֹדָתוֹ וְנֶאֱבְדָּה וְהַפְרִישׁ אַחֲרֶיהָ  
 תַּחְתִּיהָ אֵינָן טְעוּנִים לֶחֶם שֶׁנֶּאֱמַר וְהַקְרִיב עַל זֶבַח  
 הַתּוֹדָה הַתּוֹדָה טְעוּנָה לֶחֶם וְלֹא וְלֹדָה וְלֹא חֲלִיפָתָהּ  
 וְלֹא תַמְוִרְתָּהּ טְעוּנִין לֶחֶם:

ה' הָאָמַר הֵרִי עָלֶי תּוֹדָה יָבִיא הִיא וְלֶחֶמָה מִן הַחוּלִין  
 תּוֹדָה מִן הַחוּלִין וְלֶחֶמָה מִן הַמַּעֲשֵׂר יָבִיא לֶחֶמָה מִן  
 הַחוּלִין תּוֹדָה מִן הַמַּעֲשֵׂר וְלֶחֶמָה מִן הַחוּלִין יָבִיא  
 הַתּוֹדָה הִיא וְלֶחֶמָה מִן הַמַּעֲשֵׂר יָבִיא וְלֹא יָבִיא מִחֲטִי  
 מַעֲשֵׂר שְׁנֵי אֵלָּא מִמַּעוֹת מַעֲשֵׂר שְׁנֵי:

י' וּמִגֵּן לֹאָמַר הֵרִי עָלֶי תּוֹדָה לֹא יָבִיא אֵלָּא מִן הַחוּלִין  
 שֶׁנֶּאֱמַר וְזִבְחַת פָּסַח לַיְי אֱלֹהֶיךָ צֹאן וּבָקָר וְהֵלֵא אֵין פָּסַח  
 בָּא אֵלָּא מִן הַכֹּבָשִׁים וּמִן הָעִזִּים אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר צֹאן  
 וּבָקָר אֵלָּא לְהַקִּישׁ כָּל הַבָּא מִן הַצֹּאן וּמִן הַבָּקָר לַפָּסַח  
 מִן הַפָּסַח שֶׁהוּא בָּא בְּחוּבָה אֵינוֹ בָּא אֵלָּא מִן הַחוּלִין  
 אִף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא בָּא בְּחוּבָה לֹא יָבִיא אֵלָּא מִן הַחוּלִין:

(לְפִיכָךְ) הָאוֹמֵר הָרִי עָלִי תוֹדָה הָרִי עָלִי שְׁלָמִים. הוֹאִיל  
וְהֵם בָּאִים חוֹבָה. לֹא יָבִיאוּ אֶלָּא מִן הַחוּלִין. וְהַנִּסָּכִים בְּכָל  
מָקוֹם. לֹא יָבִיאוּ אֶלָּא מִן הַחוּלִין:

## פרק ח

כָּל קֶרֶבֶנוֹת הַצֶּבֶר וְהַיָּחִיד. בָּאִים מִן הָאָרֶץ וּמִחוּצָה  
לָאָרֶץ. מִן הַחֹדֶשׁ וּמִן הַיָּשָׁן. חוּץ מִן הָעֹמֶר וּשְׁתֵּי  
הַלֶּחֶם. שְׂאִינָן בָּאִים אֶלָּא מִן הַחֹדֶשׁ וּמִן הָאָרֶץ. וְכֵלֶן אֵינָן  
בָּאִין אֶלָּא מִן הַמִּבְחָר. וְאִיזְהוּ מִבְחָר. מִכֶּמֶס. וּמִזֹּנִיחָה.  
אֶלְפָּא לְסֻלַּת. שְׁנִיָּה לָהֶם חֲפָרִים בִּבְקָעָה. כָּל הָאֲרָצוֹת  
הֵיוּ כְשֵׁרוֹת. אֶלָּא מִכָּאן הֵיוּ מְבִיאִים:

<sup>א</sup> אֵין מְבִיאִין לֹא מִבֵּית הַזְּבָלִים. וְלֹא מִבֵּית הַשְּׁלָחִים. וְלֹא  
מִבֵּית הָאֵילָן. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר. כִּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. נִרְהָ שְׁנָה  
רִאשׁוֹנָה. וּבִשְׁנִיָּה זֹרְעָה קֹדֶם לְפֶסַח שִׁבְעִים יוֹם. וְהִיא  
עוֹשֶׂה סֻלַּת מְרַבָּה. כִּיצַד הוּא בּוֹדֵק. הַגִּזְבֵּר מִכְּנִיס אֶת יָדוֹ  
לְתוֹכָהּ. עָלָה בָּהּ אֶבֶק פְּסוּלָה. עַד שִׁנִּיפָנָה. וְאִם הִתְלִיעָה  
פְּסוּלָה:

<sup>ג</sup> תְּקוּעָה אֶלְפָּא לְשִׁמּוֹן. אֲבָא שָׁאוּל אוֹמֵר שְׁנִיָּה לָהּ  
רָגַב בְּעֶבֶר הִירְדֵּן. כָּל הָאֲרָצוֹת הֵיוּ כְשֵׁרוֹת. אֶלָּא מִכָּאן  
הֵיוּ מְבִיאִים. אֵין מְבִיאִין לֹא מִבֵּית הַזְּבָלִים. וְלֹא מִבֵּית  
הַשְּׁלָחִים. וְלֹא מִמָּה שֶׁנִּזְרַע בֵּינֵיהֶם. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר.  
אֵין מְבִיאִין אֲנִפִּיקָנוֹן. וְאִם הֵבִיא פְּסוּל. אֵין מְבִיאִין

מן הגרגרים שנשרו במים ולא מן הכבובשים ולא מן השלוקין ואם הביא פסול:

ד שלשה זיתים ובהן שלשה שלשה שמנים הזית הראשון מגרגרו בראש הזית וכותש ונותן לתוך הסל רבי יהודה אומר סביבות הסל זה ראשון טען בקורה רבי יהודה אומר באבנים זה שני חזר וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות הזית השני מגרגרו בראש הגג וכותש ונותן לתוך הסל רבי יהודה אומר סביבות הסל זה ראשון טען בקורה רבי יהודה אומר באבנים זה שני חזר וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות הזית השלישי עוטנו בתוך הבית עד שילקה ומעלהו ומנגבו בראש הגג וכותש ונותן לתוך הסל רבי יהודה אומר סביבות הסל זה ראשון טען בקורה רבי יהודה אומר באבנים זה שני חזר וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות:

ה הראשון שבראשון אין למעלה ממנו השני שבראשון והראשון שבשני שוין השלישי שבראשון והשני שבשני והראשון שבשלישי שוין השלישי שבשלישי אין למטה ממנו אף המנחות היו בדין שיטענו שמן זית וזך מה אם המנורה שאינה לאכילה טעונה שמן זית וזך המנחות

שֶׁהוּן לֹאכִילָהּ. אֵינוּ דִין שְׂיִטְעֵנוּ שֶׁמֶן זֵית זָךְ. תִּלְמוּד לֹמַר  
זָךְ כְּתִית לַמֶּאֱוֹר. וְלֹא זָךְ כְּתִית לַמִּנְחוֹת:

י' וּמִנֵּין הָיוּ מְבִיאִין אֶת הַיֵּין. קְרוֹתִים וְהַטּוּלִים אֶלְפָּא לַיֵּין.  
שְׁנֵיהֶם לָהֶן בֵּית רֵמָה וּבֵית לָבֵן בְּהֵר. וּכְפָר סַגְנָא בְּבִקְעָה.  
כָּל הָאֲרָצוֹת הָיוּ כְּשֵׁרוֹת. אֶלָּא מִכָּאן הָיוּ מְבִיאִים. אֵין  
מְבִיאִין לֹא מִבֵּית הַזְּבָלִים. וְלֹא מִבֵּית הַשְּׁלָחִים. וְלֹא מִמָּה  
שֶׁנִּזְרַע בִּינֵיהֶם. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר. אֵין מְבִיאִין אֱלִיוֹסְטֹן.  
וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר. אֵין מְבִיאִין יֶשֶׁן דְּבָרֵי רַבִּי וְחֻכָּמִים  
מְכַשְׁיִרִין. אֵין מְבִיאִין לֹא מִתּוֹק וְלֹא מִעֶשֶׂן וְלֹא מִבָּשָׂל.  
וְאִם הֵבִיא פָּסוּל. אֵין מְבִיאִין מִן הַדְּלִיּוֹת. אֶלָּא מִן  
הַרְגְּלִיּוֹת. וּמִן הַכֶּרְמִים הָעֲבוּדִים:

י' לֹא הָיוּ כּוֹנְסִים אוֹתוֹ בַּחֲצָבִים גְּדוּלִים אֶלָּא בַּחֲבִיּוֹת  
קִטְנוֹת. וְאֵינוּ מִמֶּלֶא אֶת הַחֲבִיּוֹת עַד פִּיהֶם. כְּדִי שֶׁיְהִי  
רִיחוֹ נוֹדֵף. אֵינוּ מְבִיא לֹא מִפִּיהָ מִפְּנֵי הַקִּמְחִין. (וְלֹא)  
מִשּׁוּלִיָּהּ מִפְּנֵי הַשְּׁמֵרִים. אֶלָּא מְבִיא מִשְׁלִישָׁהּ וּמֵאֲמָצְעָה.  
כִּיצַד הוּא בּוֹדֵק. הַגִּזְבֵּר יוֹשֵׁב וְהַקֶּנֶה בִּידּוֹ. זָרַק אֶת הַגִּיר  
וְהַקִּישׁ בַּקֶּנֶה. רַבִּי יוֹסִי בַר רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר יֵין שֶׁעָלוּ  
בּוֹ קִמְחִין פָּסוּל. שֶׁנֶּאֱמַר תְּמִימִים יִהְיוּ לָכֶם וּמִנְחָתָם.  
תְּמִימִים יִהְיוּ לָכֶם וְנִסְכֵּיהֶם:

## פרק ט

שְׁתֵּי מִדּוֹת שֶׁל יָבֵשׁ הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ. עֲשָׂרוֹן וַחֲצִי עֲשָׂרוֹן.  
 רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר עֲשָׂרוֹן. עֲשָׂרוֹן וַחֲצִי עֲשָׂרוֹן. עֲשָׂרוֹן  
 מֵהָ הָיָה מְשַׁמֵּשׁ. שָׁבוּ הָיָה מוֹדֵד לְכָל הַמִּנְחוֹת. לֹא הָיָה  
 מוֹדֵד. לֹא בִשָּׁל שְׁלֹשָׁה לֶפֶר. וְלֹא בִשָּׁל שְׁנַיִם לֶאֱיִל.  
 אֲלֵא מוֹדֵדֵן עֲשָׂרוֹנוֹת. חֲצִי עֲשָׂרוֹן מֵהָ הָיָה מְשַׁמֵּשׁ. שָׁבוּ  
 הָיָה מוֹדֵד חֲבִיתִי כֹהֵן גָּדוֹל. מַחֲצָה בַּבֶּקֶר וּמַחֲצָה בֵּין  
 הָעֶרְבַּיִם:

<sup>ב</sup> שֶׁבַע מִדּוֹת שֶׁל לֶחַ הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ. הֵינן וַחֲצִי הֵהִינן.  
 וּשְׁלִישִׁית הֵהִינן. וְרִבְעִיעִית הֵהִינן. לֹוג. וַחֲצִי לֹוג. וְרִבְעִיעִית  
 לֹוג. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּר צְדוֹק אֹמֵר שְׁנֵתוֹת הָיוּ בֵּהֵינן. עַד כָּאֵן  
 לֶפֶר. עַד כָּאֵן לֶאֱיִל. עַד כָּאֵן לִכְבֶּשֶׁת. רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר לֹא  
 הָיָה שֵׁם הֵינן. וְכִי מֵהָ הָיָה הֵהִינן מְשַׁמֵּשׁ. אֲלֵא מִדָּה יִתִּירָה  
 שֶׁל לֹוג וּמַחֲצָה הָיְתָה שֵׁם. שָׁבָה הָיָה מוֹדֵד לְמִנְחַת כֹּהֵן  
 גָּדוֹל. לֹוג וּמַחֲצָה בַּבֶּקֶר. וְלֹוג וּמַחֲצָה בֵּין הָאֶרְבָּעִים:

<sup>ג</sup> רִבְעִיעִית מֵהָ הָיְתָה מְשַׁמֶּשֶׁת. רִבְעִיעִית מִים לְמַצוֹרֶע.  
 רִבְעִיעִית שֶׁמֶן לְנֹזִיר. חֲצִי לֹוג מֵהָ הָיָה מְשַׁמֵּשׁ. חֲצִי לֹוג  
 מִים לְסוּסָה וַחֲצִי לֹוג שֶׁמֶן לְתוֹדָה. וּבִלְוֹג הָיָה מוֹדֵד לְכָל  
 הַמִּנְחוֹת. אֶפִּילוֹ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים עֲשָׂרוֹן. נוֹתֵן לָהּ שְׁשִׁים  
 לֹוג. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן יַעֲקֹב אֹמֵר אֶפִּילוֹ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים  
 עֲשָׂרוֹן. אֵין לָהּ אֲלֵא לֹוגָהּ. שְׁנַאֲמַר לְמִנְחָה וְלֹוג שֶׁמֶן.

שְׁשֶׁה לַפָּרִי אֲרֻבָּעָה לְאֵילִי שְׁלֹשָׁה לַכֶּבֶשׂ שְׁלֹשָׁה וּמִחֻצָּה  
לְמִנְזָרָה וּמִחֻצִּית לֹזֵג לְכָל גֵּר:

ד' מְעַרְבִין נִסְכֵי אֵלִים בְּנִסְכֵי פָרִים נִסְכֵי כִבְשִׁים בְּנִסְכֵי  
כִבְשִׁים שֶׁל יָחִיד בֶּשֶׁל צִבּוֹר שֶׁל הַיּוֹם בֶּשֶׁל אֶמֶשׁ אֲבָל  
אֵין מְעַרְבִין נִסְכֵי כִבְשִׁים בְּנִסְכֵי פָרִים וְאֵילִים וְאִם בְּלָלָן  
אֵלּוּ בַּפְּנֵי עֲצָמָן וְאֵלּוּ בַּפְּנֵי עֲצָמָן וְנִתְעַרְבוּ כְּשֶׁרִין אִם  
עַד שֶׁלֹּא בָּלָל פָּסֵל הַכֶּבֶשׂ הֵבֵא עִם הָעֹמֶר אֵף עַל פִּי  
שֶׁמִּנְחָתוֹ כְּפוּלָה לֹא הָיוּ נִסְכָּיו כְּפוּלִין:

ה' כָּל הַמִּדּוֹת שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ הָיוּ נִגְדָּשׁוֹת חוּץ מִשֶּׁל כֹּהֵן  
גָּדוֹל שֶׁהָיָה גֹדֶשֶׁה לְתוֹכָהּ מִדּוֹת הַלֵּחַ בִּירוּצִיָּהֶן קֹדֶשׁ  
וּמִדּוֹת הַיָּבֵשׁ בִּירוּצִיָּהֶן חוּלִי רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר מִדּוֹת הַלֵּחַ  
קֹדֶשׁ לְפִיכָךְ בִּירוּצִיָּהֶן קֹדֶשׁ וּמִדּוֹת הַיָּבֵשׁ חוּלִי לְפִיכָךְ  
בִּירוּצִיָּהֶן חוּלִי רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר לֹא מִשּׁוּם זֶה אֵלֹא שֶׁהַלֵּחַ  
נֶעֱכָר וְהַיָּבֵשׁ אֵינוֹ נֶעֱכָר:

ו' כָּל קִרְבָּנוֹת הַצִּבּוֹר וְהַיָּחִיד טְעוּנִין נִסְכִּים חוּץ מִן הַבְּכוֹר  
וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח וְהַחֲטָאת וְהָאֵשֶׁם אֵלֹא שֶׁחֲטָאתוֹ שֶׁל  
מִצֹּרֶעַ וְאֵשֶׁמוֹ טְעוּנִין נִסְכִּים:

ז' כָּל קִרְבָּנוֹת הַצִּבּוֹר אֵין בָּהֶם סְמִיכָה חוּץ מִן הַפָּר הֵבֵא  
עַל כָּל הַמִּצְוֹת וְשֹׁעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֵף  
שֹׁעִירֵי עֲבוֹדַת אֱלִילִים כָּל קִרְבָּנוֹת הַיָּחִיד טְעוּנִין סְמִיכָה  
חוּץ מִן הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח וְהַיֹּרֵשׁ סוּמֵךְ וּמִבֵּיא  
נִסְכִּים וּמִמִּיר:

ח הכל סומכין חוץ מחרש שוטה וקטן וסומא ונכרי וְהַעֲבֹד וְהַשְׁלִיחַ וְהָאִשָּׁה וְסָמִיכָה שִׁירֵי מִצּוּהָ עַל הָרֹאשׁ בְּשֵׁתֵי יָדַיִם וּבִמְקוֹם שְׁסוּמְכִין שׁוֹחֲטִין וְתָכַף לְסָמִיכָה שְׁחִיטָה:

ט חמר בסמיכה מבתנופה ובתנופה מבסמיכה שאחד מניף לכל החברים ואין אחד סומך לכל החברים וחמר בתנופה שהתנופה נוהגת בקרבנות היחיד ובקרבנות הצבור בחיים ובשחוטין בדבר שיש בו רוח חיים ובדבר שאין בו רוח חיים מה שאין כן בסמיכה:

## פרק י

רבי ישמעאל אומר העמר היה בא בשבת משלש סאין ובחול מחמש וחכמים אומרים אחד בשבת ואחד בחול משלש היה בא רבי חנניא סגן הכהנים אומר בשבת היה נקצר ביחיד ובמגל אחד ובקפה אחת ובחול בשלשה ובשלש קפות ובשלש מגלות וחכמים אומרים אחד בשבת ואחד בחול בשלשה ובשלש קפות ובשלש מגלות:

כ מצות העמר לבוא מן הקרוב לא בפר הקרוב לירושלים מביאין אותו מכל מקום מעשה שפא מגזות צריפין ושתי הלחם מבקעת עין סוכר:

א פִּיצֵד הָיוּ עוֹשִׁים שְׁלוּחֵי בֵּית דִּין יוֹצְאִין מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב וְעוֹשִׁין אוֹתוֹ כְּרֻכּוֹת בַּמִּחְבֵּר לִקְרָקֶע כְּדִי שִׁיְהֶא נֹחַ לְקַצֹּר וְכָל הָעִירוֹת הַסְּמוּכוֹת לָשֵׁם מִתְּכַנְסוֹת לָשֵׁם כְּדִי שִׁיְהֶא נִקְצֵר בְּעֶסֶק גָּדוֹל בֵּין שְׁחֻשְׁכָּה אוֹמֵר לָהֶם בָּא הַשֶּׁמֶשׁ אוֹמְרִים הֵן בָּא הַשֶּׁמֶשׁ אוֹמְרִים הֵן מִגָּל זֶה אוֹמְרִים הֵן מִגָּל זֶה אוֹמְרִים הֵן קָפָה זֶה אוֹמְרִים הֵן קָפָה זֶה אוֹמְרִים הֵן בְּשֶׁבֶת אוֹמֵר לָהֶם שֶׁבֶת זֶה אוֹמְרִים הֵן שֶׁבֶת זֶה אוֹמְרִים הֵן אֶקְצֹר וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ קַצֹּר אֶקְצֹר וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ קַצֹּר שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים עַל כָּל דְּבָר וְדָבָר וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ הֵן הֵן הֵן כָּל כֵּךְ לָמָּה מִפְּנֵי הַבִּיתוֹסִים שֶׁהֵיוּ אוֹמְרִים אֵין קִצִּירַת הָעֵמֶר בַּמּוֹצָאֵי יוֹם טוֹב:

י קִצְרוּהוּ וְנִתְּנוּהוּ בְּקִפּוֹת הַבִּיאוּהוּ לַעֲזָרָה הָיוּ מֵהַבְּהֵיבִין אוֹתוֹ בָּאוּר כְּדִי לָקִים בּוֹ מִצּוֹת קָלִי דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים בְּקִנִּים וּבְקָלִיחוֹת חוֹבְטִים אוֹתוֹ כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְמַעַד נִתְּנוּהוּ לְאַבּוּב וְאַבּוּב הָיָה מְנַקֵּב כְּדִי שִׁיְהֶא הָאוּר שׁוֹלֵט בְּכָלֹ שְׁטַחוּהוּ בַּעֲזָרָה וְהָרוּחַ מְנַשֶּׁבֶת בּוֹ נִתְּנוּהוּ בְּרִיחִים שֶׁל גְּרוֹסוֹת וְהוֹצִיאוּ מִמֶּנּוּ עֶשְׂרוֹן שֶׁהוּא מְנַפֶּה בְּשֹׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה נֶפֶה וְהַשָּׂאֵר נִפְדָּה וְנֶאֱכָל לְכָל אָדָם וְחֵיב בַּחֲלָה וּפְטוּר מִן הַמַּעֲשָׂרוֹת רַבִּי עֲקִיבָא מְחִיב בַּחֲלָה וּבַמַּעֲשָׂרוֹת בָּא לוֹ לַעֲשָׂרוֹן וְנָתַן שְׁמֵנוּ וּלְבוֹנָתוֹ יֵצֶק וּבִלְלִי הִנִּיף וְהִגִּישׁ קִמֵּץ וְהִקְטִיר וְהַשָּׂאֵר נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים:



ה' מִשְׁקָרֵב הָעֶמֶר יוֹצֵאִין וּמוֹצֵאִין שׁוּק יְרוּשָׁלַיִם שֶׁהוּא מֵלֵא קֶמַח וְקָלִי שְׁלֵא בְרֵצוֹן חֲכָמִים דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר בְּרֵצוֹן חֲכָמִים הָיוּ עוֹשִׂים מִשְׁקָרֵב הָעֶמֶר הַתֵּר הַחֲדָשׁ מִידֹּ וְהִרְחוּקִים מִתָּרִים מַחְצוֹת הַיּוֹם וּלְהֵלֶן מִשְׁחָרֵב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הִתְקִין רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן זִכְאִי שֶׁיֵּהָא יוֹם הַגֵּף כֻּלּוֹ אָסוּר אָמַר רַבִּי יְהוּדָה וְהֵלֵא מִן הַתּוֹרָה הוּא אָסוּר שְׁנֵאמַר עַד עֵצִים הַיּוֹם הַזֶּה מִפְּנֵי מָה הִרְחוּקִים מִתָּרִים מַחְצוֹת הַיּוֹם וּלְהֵלֶן מִפְּנֵי שֶׁהֵן יוֹדְעִין שֶׁאֵין בֵּית דִּין מִתְעַצְלִים בּוֹ:

י' הָעֶמֶר הָיָה מִתִּיר בְּמִדְיָנָה וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם בַּמִּקְדָּשׁ אֵין מְבִיאִין מִנְחוֹת וּבִכּוּרִים וּמִנְחַת בְּהֶמָּה קֹדֶם לָעֶמֶר וְאִם הֵבִיא פָּסוּל קֹדֶם לְשְׁתֵּי הַלֶּחֶם לֹא יָבִיא וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר:

י' הַחֲטִיִּם וְהַשְּׁעוּרִים וְהַכֶּסֶּמִּים וְשִׁבְלַת שׁוּעָל וְהַשִּׁיפּוֹן חֵיבִין בַּחֲלָה וּמִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה וְאִסּוּרִין בְּחֲדָשׁ מִלִּפְנֵי הַפֶּסַח וּמִלְקָצוֹר מִלִּפְנֵי הָעֶמֶר וְאִם הִשְׁרִישׁוּ קֹדֶם לָעֶמֶר הָעֶמֶר מִתִּירָן וְאִם לֹא אִסּוּרִים עַד שֶׁיָּבֵא הָעֶמֶר הֵבֵא:

ח' קוֹצְרִים בְּבֵית הַשְּׁלָחִים שְׁבַעמָקִים אָבֵל לֹא גוֹדֵשִׁין אֲנָשִׁי יִרְחוּ קוֹצְרִין בְּרֵצוֹן חֲכָמִים וְגוֹדֵשִׁין שְׁלֵא בְרֵצוֹן חֲכָמִים וְלֹא מִיחוּ בִידֵם חֲכָמִים קוֹצֵר לְשַׁחַת וּמֵאֲכִיל לְבִהֶמָּה אָמַר רַבִּי יְהוּדָה אֵימָתִי בְּזֶמֶן שֶׁהִתְחִיל עַד שֶׁלֹּא הֵבִיא שְׁלִישׁ רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֵף יִקְצוֹר (וְיֵאָכֵל) אֵף מִשֶּׁהֵבִיָּאָה שְׁלִישׁ:

ט קוֹצְרִין מִפְּנֵי הַנְּטִיעוֹת. מִפְּנֵי בֵּית הָאֵבֶל. מִפְּנֵי (בטול)  
בֵּית הַמִּדְרָשׁ. לֹא יַעֲשֶׂה אוֹתָן כְּרִיכוֹת. אֲבָל מְנִיחֵם  
צִבְתִּים. מִצּוֹת הָעֶמֶר לְבֹא מִן הַקָּמָה. לֹא מִצָּא יָבִיא  
מִן הָעֶמֶרִים. מִצּוֹתוֹ לְבֹא מִן הַלֶּח. לֹא מִצָּא יָבִיא מִן  
הַיָּבֵשׁ. מִצּוֹתוֹ לְקַצֹּר בַּלֵּילָה. נִקְצָר בַּיּוֹם כְּשֶׁר. וְדוּחָה אֶת  
הַשֶּׁבֶת:

### פרק יא

שְׁתֵּי הַלֶּחֶם גְּלוּשׁוֹת אַחַת אַחַת. וְנֶאֱפוֹת אַחַת אַחַת.  
לֶחֶם הַפָּנִים גְּלוּשׁ אֶחָד אֶחָד. וְנֶאֱפָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם.  
וּבִטְפוּס הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָן. וְכָשֶׁהוּא רֹדֵן נוֹתֵן בִּטְפוּס. כְּדִי  
שְׁלֹא יִתְקַלְקְלוּ:

א אֶחָד שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְאֶחָד לֶחֶם הַפָּנִים לִישָׁתָן וְעִרִיכָתָן  
בַּחוּץ. וְאֶפִּיתָן בַּפָּנִים. וְאֵינָן דּוּחוֹת אֶת הַשֶּׁבֶת. רַבִּי יְהוּדָה  
אוֹמֵר כָּל מַעֲשֵׂיהֶם בַּפָּנִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר לְעוֹלָם הָיוּ  
רְגִיל לֹאמַר. שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים. כְּשֵׁרוֹת בַּעֲזָרָה.  
וּכְשֵׁרוֹת בַּבַּיִת פֶּאֱגִי:

ג חֲבִיתִי כֵּהן גָּדוֹל. לִישָׁתָן וְאֶפִּיתָן בַּפָּנִים. וְדוּחוֹת אֶת  
הַשֶּׁבֶת. טַחוּנָן וְהִרְקָדָן אֵינָן דּוּחוֹת אֶת הַשֶּׁבֶת. כָּלֵל אָמַר  
רַבִּי עֲקִיבָא כָּל מְלֹאכָה שְׁאֵפֶשֶׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת מִעֲרֵב שֶׁבֶת.  
אֵינָהּ דּוּחָה אֶת הַשֶּׁבֶת. וְשֵׁאִי אֶפֶשֶׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת מִעֲרֵב  
שֶׁבֶת. דּוּחָה אֶת הַשֶּׁבֶת:

י כָּל הַמִּנְחוֹת יֵשׁ בָּהֶן מַעֲשֵׂה כָּלִי בַּפָּנִים וְאֵין בָּהֶן מַעֲשֵׂה כָּלִי בַּחוּץ בִּיצֵד שְׁתֵּי הַלֶּחֶם אֶרְפָּן שִׁבְעָה וּרְחֹבן אַרְבָּעָה וּקְרָנוֹתֵיהֶן אַרְבַּע אֶצְבָּעוֹת לֶחֶם הַפָּנִים אֶרְכוֹ עֶשְׂרֵה וּרְחֹבוֹ חֲמִשָּׁה וּקְרָנוֹתָיו שִׁבְעַת אֶצְבָּעוֹת רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר שְׁלֹא תִטָּעַה זֶד"ד י"ז בֶּן זֹמָא אוֹמֵר וְנִתְּתָ עַל הַשְּׁלֶחָן לֶחֶם פָּנִים לְפָנֵי תַמִּיד שִׁיְהִיָּה לוֹ פָּנִים:

ה הַשְּׁלֶחָן אֶרְכוֹ עֶשְׂרֵה וּרְחֹבוֹ חֲמִשָּׁה לֶחֶם הַפָּנִים אֶרְכוֹ עֶשְׂרֵה וּרְחֹבוֹ חֲמִשָּׁה נוֹתֵן אֶרְכוֹ כְּגִיד רְחֹבוֹ שֶׁל שְׁלֶחָן וְכוּפֵל טַפָּחִים וּמַחְצָה מִכָּאן וְטַפָּחִים וּמַחְצָה מִכָּאן נִמְצָא אֶרְכוֹ מִמֶּלֶא כָּל רְחֹבוֹ שֶׁל שְׁלֶחָן דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר הַשְּׁלֶחָן אֶרְכוֹ שְׁנַיִם עֶשְׂרִי וּרְחֹבוֹ שִׁשָּׁה לֶחֶם הַפָּנִים אֶרְכוֹ עֶשְׂרֵה וּרְחֹבוֹ חֲמִשָּׁה נוֹתֵן אֶרְכוֹ כְּגִיד רְחֹבוֹ שֶׁל שְׁלֶחָן וְכוּפֵל טַפָּחִים מִכָּאן וְטַפָּחִים מִכָּאן וְטַפָּחִים רֵיוַח בְּאִמְצָע כְּדִי שֶׁתִּהְיֶה הָרוּחַ מְנֻשֶּׁבֶת בִּינֵיהֶן אָבֹא שְׂאוֹל אוֹמֵר שֵׁם הָיוּ נוֹתְנִין שְׁנֵי בְּזִיכֵי לְבוֹנָה שֶׁל לֶחֶם הַפָּנִים אָמְרוּ לוֹ וְהֵלֵא כָּבֵד נֶאֱמַר וְנִתְּתָ עַל הַמַּעֲרֶכֶת לְבוֹנָה זָכָה אָמַר לָהֶן וְהֵלֵא כָּבֵד נֶאֱמַר וְעֲלִיו מִטָּה מְנֻשָּׁה:

י אַרְבָּעָה סְנִיפִים שֶׁל זָהָב הָיוּ שֵׁם מִפְּצָלִין מֵרֵאשִׁיָּהוּן שֶׁהָיוּ סוּמְכִים בָּהֶן שְׁנַיִם לְסֹדֶר זֶה וְשְׁנַיִם לְסֹדֶר זֶה וְעֹשָׂרִים וּשְׁמוֹנָה קָנִים כְּחֻצֵי קָנָה חֲלוּל אַרְבָּעָה עֶשְׂרִי לְסֹדֶר זֶה וְאַרְבָּעָה עֶשְׂרִי לְסֹדֶר זֶה לֹא סִדּוּר הַקָּנִים וְלֹא נְטִילָתָן דּוּחָה אֶת הַשֻּׁבֶּת אֲלֵא נִכְנָס מֵעֶרֶב שִׁבְתָּ

וְשׁוּמְטֵן. וְנוֹתֵנִן לְאַרְכּוֹ שֶׁל שְׁלַחַן. כָּל הַכֵּלִים שֶׁהָיוּ  
בַּמִּקְדָּשׁ. אֶרְכָּן לְאַרְכּוֹ שֶׁל בֵּית:

ז' שְׁנֵי שׁוֹלְחָנוֹת הָיוּ בְּאוֹלָם מִבִּפְנִים. עַל פֶּתַח הַבַּיִת.  
אֶחָד שֶׁל שֵׁשׁ. וְאֶחָד שֶׁל זָהָב. עַל שֶׁל שֵׁשׁ נוֹתְנִים לֶחֶם  
הַפָּנִים בְּכִנְיָסָתוֹ. וְעַל שֶׁל זָהָב בִּיצִיאָתוֹ. שֶׁמַּעֲלִין בַּקֹּדֶשׁ  
וְלֹא מוֹרִידִין. וְאֶחָד שֶׁל זָהָב מִפְּנִים. שֶׁעָלְיוֹ לֶחֶם הַפָּנִים  
תָּמִיד. אַרְבָּעָה כֹּהֲנִים נִכְנָסִין. שְׁנַיִם בִּידָן שְׁנֵי סְדָרִים.  
וּשְׁנַיִם בִּידָם שְׁנֵי בְּזִיכִין. וְאַרְבָּעָה מְקַדִּימִין לִפְנֵיהֶם. שְׁנַיִם  
לְטוֹל שְׁנֵי סְדָרִים. וּשְׁנַיִם לְטוֹל שְׁנֵי בְּזִיכִים. הַמְּכַנִּיסִים  
עוֹמְדִים בְּצִפּוֹן וּפְנִיָּהֶם לְדָרוֹם. הַמוֹצִיאִים עוֹמְדִים בְּדָרוֹם  
וּפְנִיָּהֶם לְצִפּוֹן. אֵלּוּ מוֹשְׁכִין וְאֵלּוּ מְנִיחִין וְטַפְחוֹ שֶׁל זֶה  
כִּנְגֵּד טַפְחוֹ שֶׁל זֶה. שֶׁנֶּאֱמַר לִפְנֵי תָמִיד. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר  
אֶפִּילוֹ אֵלּוּ נוֹטְלִין וְאֵלּוּ מְנִיחִין. אִף זֶה הִיָּתָה תָּמִיד. יֵצְאוּ  
וְנָתְנוּ עַל הַשְּׁלַחַן שֶׁל זָהָב שֶׁהָיָה בְּאוֹלָם. הַקְטִירוּ הַבְּזִיכִין  
וְהַחֲלוֹת מִתְחַלְקוֹת לַכֹּהֲנִים. חֹל יוֹם הַכַּפּוֹרִים לְהִיּוֹת  
בְּשַׁבָּת. הַחֲלוֹת מִתְחַלְקוֹת לְעֶרֶב. חֹל לְהִיּוֹת עֶרֶב שַׁבָּת.  
שְׁעִיר שֶׁל יוֹם הַכַּפּוֹרִים נֶאֱכָל לְעֶרֶב. הַבְּבִלִין אוֹכְלִין אוֹתוֹ  
כִּשְׁהוּא חֵי. מִפְּנֵי שֶׁדַּעְתָּן יָפָה:

ח' סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם בְּשַׁבָּת. וְאֶת הַבְּזִיכִים לְאַחֵר שַׁבָּת.  
וְהַקְטִיר אֶת הַבְּזִיכִים בְּשַׁבָּת פְּסוּלָה. וְאִין חֵיבִין עֲלֵיהֶם  
מִשּׁוּם פְּגוּל. נוֹתֵר וְטֵמֵא. סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם וְאֶת הַבְּזִיכִין  
בְּשַׁבָּת. וְהַקְטִיר אֶת הַבְּזִיכִין לְאַחֵר שַׁבָּת פְּסוּלָה. וְאִין  
חֵיבִין עֲלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל וְנוֹתֵר וְטֵמֵא. סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם

וְאֵת הַבְּזִיכִין לְאַחַר שַׁבָּת וְהַקְטִיר אֶת הַבְּזִיכִין בַּשַּׁבָּת  
(פְּסוּלָה) בִּיצֵד יַעֲשֶׂה יִנְיַחְנָה לְשַׁבָּת הַבָּאָה שְׁאִפִּילוּ הִיא  
עַל הַשְּׁלָחַן יָמִים רַבִּים אֵין בְּכַד כָּלוּם:

<sup>ט</sup> שְׁתֵּי הַלָּחִם נֶאֱכָלוּת אֵין פָּחוֹת מִשְׁנַיִם וְלֹא יֵתֵר עַל  
שְׁלֹשָׁה בִּיצֵד נֶאֱפֹת מַעֲרַב יוֹם טוֹב וְנֶאֱכָלוּת בְּיוֹם טוֹב  
לְשָׁנִים חֵל יוֹם טוֹב לִהְיוֹת אַחֵר הַשַּׁבָּת נֶאֱכָלוּת לְשֹׁלֶשָׁה  
לָחֶם הַפָּנִים נֶאֱכָל אֵין פָּחוֹת מִתְשַׁעָּה וְלֹא יֵתֵר עַל אֶחָד  
עֶשֶׂר בִּיצֵד נֶאֱפָה בַּעֲרַב שַׁבָּת וְנֶאֱכָל בַּשַּׁבָּת לְתִשְׁעָה  
חֵל יוֹם טוֹב לִהְיוֹת עָרַב שַׁבָּת נֶאֱכָל לְעֶשְׂרֶה שְׁנֵי יָמִים  
טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה נֶאֱכָל לְאַחַד עֶשֶׂר וְאֵינוֹ דוּחָה  
לֹא אֶת הַשַּׁבָּת וְלֹא אֶת יוֹם טוֹב רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל  
אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן הֶסְגֵּן דוּחָה אֶת יוֹם טוֹב  
וְאֵינוֹ דוּחָה אֶת יוֹם צוּם:

### פרק יב

הַמִּנְחוֹת וְהַנֶּסֶכִּים שֶׁנִּטְמְאוּ עַד שֶׁלֹּא קִדְּשׁוּ בַּכֶּלִי יֵשׁ  
לָהֶם פְּדִיּוֹן מִשְׁקִדְּשׁוֹ בַּכֶּלִי אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן  
הָעוֹפּוֹת וְהָעֵצִים וְהַלְבוֹנָה וְכֵלֵי שֶׁרֶת אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן  
שֶׁלֹּא נֶאֱמַר אֵלָּא בַּבְּהֵמָה:

<sup>ב</sup> הָאוֹמֵר הָרִי עָלִי בַּמַּחֲבֵת וְהִבִּיא בַּמִּרְחֶשֶׁת בַּמִּרְחֶשֶׁת  
וְהִבִּיא בַּמַּחֲבֵת מֶה שֶׁהִבִּיא הִבִּיא וְיָדִי חוֹבֶתָ לֹא יָצָא  
זוֹ לְהִבִּיא בַּמַּחֲבֵת וְהִבִּיא בַּמִּרְחֶשֶׁת בַּמִּרְחֶשֶׁת וְהִבִּיא  
בַּמַּחֲבֵת הָרִי זוֹ פְּסוּלָה הָרִי עָלִי שְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים לְהִבִּיא

בְּכָלִי אֶחָד. וְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. בִּשְׁנֵי כֵלִים. וְהֵבִיא בְּכָלִי  
 אֶחָד. מֵה שֶׁהֵבִיא הֵבִיא. וְיָדִי חֹבְתוֹ לֹא יֵצֵא. אֱלוֹ לְהֵבִיא  
 בְּכָלִי אֶחָד. וְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. בִּשְׁנֵי כֵלִים. וְהֵבִיא בְּכָלִי  
 אֶחָד. הָרִי אֱלוֹ פְּסוּלִין. הָרִי עָלֵי שְׁנֵי עֲשָׂרוֹנִים. לְהֵבִיא  
 בְּכָלִי אֶחָד. וְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. אָמְרוּ לוֹ בְּכָלִי אֶחָד נִדְרָתָ.  
 הַקָּרִיבֵן בְּכָלִי אֶחָד כְּשָׂרִים. בִּשְׁנֵי כֵלִים פְּסוּלִין. הָרִי עָלֵי  
 שְׁנֵי עֲשָׂרוֹנִים. לְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. וְהֵבִיא בְּכָלִי אֶחָד.  
 אָמְרוּ לוֹ בִּשְׁנֵי כֵלִים נִדְרָתָ. הַקָּרִיבֵן בִּשְׁנֵי כֵלִים כְּשָׂרִים.  
 נִתְּנָן בְּכָלִי אֶחָד. כְּשֵׁתִי מִנְחוֹת שְׁנַתְּעָרְבוּ:

ג הָרִי עָלֵי מִנְחָה מִן הַשְּׁעוֹרִין. יָבִיא מִן הַחֲטִיטִים. קֶמַח  
 יָבִיא סֶלֶת. בְּלֹא שֶׁמֶן וּלְבוֹנָה. יָבִיא עֵמָה שֶׁמֶן וּלְבוֹנָה.  
 חֲצִי עֲשָׂרוֹן. יָבִיא עֲשָׂרוֹן שְׁלֹם. עֲשָׂרוֹן וּמִחְצָה יָבִיא שְׁנַיִם.  
 רַבִּי שְׁמַעוֹן פּוֹטֵר. שְׁלֹא הִתְנַדֵּב בְּדֶרֶךְ הַמִּתְנַדְּבִים:

ד מִתְנַדֵּב אָדָם מִנְחָה שְׁשִׁים עֲשָׂרוֹן. וּמֵבִיא בְּכָלִי אֶחָד.  
 אִם אָמַר הָרִי עָלֵי שְׁשִׁים וְאֶחָד. מֵבִיא שְׁשִׁים בְּכָלִי אֶחָד.  
 וְאֶחָד בְּכָלִי אֶחָד. שֶׁכֶּן צָבוּר מֵבִיא בְּיוֹם טוֹב הָרֹאשׁוֹן שֶׁל  
 חָג שֶׁחָל לַהֲיוֹת בְּשַׁבָּת. שְׁשִׁים וְאֶחָד. דִּין לִיחִיד שֶׁיְהִי  
 פָּחוֹת מִן הַצָּבוּר אֶחָד. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְהָלֹא אֱלוֹ לְפָרִים.  
 וְאֱלוֹ לְכִבְשִׁים. וְאֵינָם נִבְלָלִים זֶה עִם זֶה. אֲלֹא עַד שְׁשִׁים  
 יְכוּלִים לְהַבְלִיל. אָמְרוּ לוֹ שְׁשִׁים נִבְלָלִים. שְׁשִׁים וְאֶחָד אֵין  
 נִבְלָלִים. אָמַר לָהֶם. כָּל מִדּוֹת חֲכָמִים בֵּין בְּאַרְבָּעִים סָאָה  
 הוּא טוֹבֵל. בְּאַרְבָּעִים סָאָה חֶסֶר קָרָטוֹב. אֵינוֹ יָכוֹל לְטָבוֹל

בהן. אין מתנדבים לזוג שנים וחמשה. אבל מתנדבים.  
שלשה ארבעה ושלשה. וחמשה ולמעלה:

ה מתנדבים יין ואין מתנדבים שמן. דברי רבי עקיבא.  
רבי טרפון אומר מתנדבים שמן. אמר רבי טרפון (מה)  
מצינו ביין. שבא חובה ובא נדבה. אף השמן בא חובה  
יבא נדבה. אמר (לו) רבי עקיבא לא. אם אמרת ביין שכן  
הוא קרב חובתו בפני עצמו. תאמר בשמן שאינו קרב  
חובתו בפני עצמו. אין שנים מתנדבים עשרון אחד. אבל  
מתנדבים עולה ושלמים. ובעוף אפילו פרידה אחת:

## פרק יג

הרי עלי עשרון. יביא אחד. עשרונים יביא שנים.  
פרשתי ואיני יודע מה פרשתי. יביא ששים עשרון.  
הרי עלי מנחה. יביא איזו שירצה. רבי יהודה אומר יביא  
מנחת הסלת. שהיא מיוחדת שבמנחות:

ב מנחה מין המנחה יביא אחד. מנחות מין המנחות  
יביא שתים. פרשתי ואיני יודע מה פרשתי. יביא חמשתן.  
פרשתי מנחה של עשרונים. ואיני יודע מה פרשתי. יביא  
מנחה של ששים עשרון. רבי אומר יביא מנחות של  
עשרונים. מאחד ועד ששים:

ג הרי עלי עצים. לא יפחות משני גזירין. לבונה לא יפחות  
מקמץ. חמשה קומצים הן. האומר הרי עלי לבונה. לא

יפחות מקמץ. המתנדב מנחה. יביא עמה קמץ לבונה.  
המעלה את הקמץ בחוץ חייב. ושני בזיכין. טעונים שני  
קומצים:

ד הרי עלי זהב לא יפחות מדינר זהב. כסף לא יפחות  
מדינר כסף. נחשת לא יפחות ממעה כסף. פרשתי  
ואיני יודע מה פרשתי. הוא מביא. עד שיאמר לא לכד  
נתכונתי:

ה הרי עלי זין לא יפחות משלשה לוגין. שמן לא יפחות  
מלוג. רבי אומר שלשה לוגין. פרשתי ואיני יודע מה  
פרשתי. יביא כיום המרבה:

ו הרי עלי עולה יביא כבש. רבי אלעזר בן עזריה אומר  
(או) תור או בן יונה. פרשתי מן הבקר. ואיני יודע מה  
פרשתי. יביא פר ועגל. מן הבהמה ואיני יודע מה פרשתי.  
יביא פר ועגל איל (ושעיר) גדי וטלה. פרשתי ואיני יודע  
מה פרשתי. מוסיף עליהם תור ובן יונה:

ז הרי עלי תודה ושלמים. יביא כבש. פרשתי מן הבקר.  
ואיני יודע מה פרשתי. יביא פר ופרה עגל ועגלה. מן  
הבהמה ואיני יודע מה פרשתי. יביא פר ופרה. עגל  
ועגלה. איל ורחל. גדי וגדיה. שעיר ושעירה. טלה וטליה:

ח הרי עלי שזר. יביא הוא ונסכיו במנה. עגל. יביא הוא  
ונסכיו בחמש. איל. יביא הוא ונסכיו בשתיים. כבש. יביא



הוא וּנְסָכָיו בְּסֻלַּע שׁוֹר בְּמִנְהָ יָבִיא בְּמִנְהָ חוּץ מִנְסָכָיו  
 עֵגֶל בַּחֲמֵשׁ יָבִיא בַּחֲמֵשׁ חוּץ מִנְסָכָיו אֵיל בִּשְׁתֵּים  
 יָבִיא בִּשְׁתֵּים חוּץ מִנְסָכָיו כֶּבֶשׂ בְּסֻלַּע יָבִיא בְּסֻלַּע חוּץ  
 מִנְסָכָיו שׁוֹר בְּמִנְהָ וְהִבִּיא שְׁנַיִם בְּמִנְהָ לֹא יֵצֵא אֶפִּילוּ  
 זֶה בְּמִנְהָ חֶסֶר דִּינָר וְזֶה בְּמִנְהָ חֶסֶר דִּינָר שְׁחוֹר וְהִבִּיא  
 לָבֵן לָבֵן וְהִבִּיא שְׁחוֹר גָּדוֹל וְהִבִּיא קָטָן לֹא יֵצֵא קָטָן  
 וְהִבִּיא גָּדוֹל יֵצֵא רַבִּי אֱלִיעֶזֶר לֹא יֵצֵא:

ט שׁוֹר זֶה עוֹלָה וְנִסְתָּאב אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמָיו שְׁנַיִם שְׁנֵי  
 שְׁוָרִים אֵלּוּ עוֹלָה וְנִסְתָּאבוּ אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמֵיהֶם אֶחָד  
 רַבִּי אוֹסֵר אֵיל זֶה עוֹלָה וְנִסְתָּאב אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמָיו  
 כֶּבֶשׂ כֶּבֶשׂ זֶה עוֹלָה וְנִסְתָּאב אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמָיו אֵיל  
 רַבִּי אוֹסֵר הָאוֹמֵר אֶחָד מִכֶּבֶשׂי הַקֹּדֶשׁ וְאֶחָד מִשְׁוָרֵי  
 הַקֹּדֶשׁ הָיוּ לוֹ שְׁנַיִם הַגָּדוֹל שֶׁבֶהֶן הַקֹּדֶשׁ שְׁלֹשָׁה הַבִּינּוֹנִי  
 שֶׁבֶהֶן הַקֹּדֶשׁ פֶּרֶשְׁתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מֶה פֶּרֶשְׁתִּי אוֹ שְׁאֹמֵר  
 אָמַר לִי אַבָּא וְאֵינִי יוֹדֵעַ מֶה הַגָּדוֹל שֶׁבֶהֶן הַקֹּדֶשׁ:

י הֵרִי עָלֵי עוֹלָה יְקָרִיבָנָה בַּמִּקְדָּשׁ וְאִם הִקְרִיבָה בְּבֵית  
 חוּנְיוֹ לֹא יֵצֵא שְׁאִקְרִיבָנָה בְּבֵית חוּנְיוֹ יְקָרִיבָנָה בַּמִּקְדָּשׁ  
 וְאִם הִקְרִיבָה בְּבֵית חוּנְיוֹ יֵצֵא רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֵין זֶה  
 עוֹלָה הֵרִינִי נָזִיר יִגְלַח בַּמִּקְדָּשׁ וְאִם גִּלַּח בְּבֵית חוּנְיוֹ לֹא  
 יֵצֵא שְׁאִיגִלַּח בְּבֵית חוּנְיוֹ יִגְלַח בַּמִּקְדָּשׁ וְאִם גִּלַּח בְּבֵית  
 חוּנְיוֹ יֵצֵא רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֵין זֶה נָזִיר הַכֹּהֲנִים שֶׁשְּׁמָשׁוּ  
 בְּבֵית חוּנְיוֹ לֹא יִשְׁמָשׁוּ בַּמִּקְדָּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם וְאֵין צָרִיד  
 לוֹמַר לְדָבָר אַחֵר שֶׁנֶּאֱמַר אַךְ לֹא יַעֲלוּ כֹהֲנֵי הַבָּמֹת אֶל

מִזְבֵּחַ יְיָ בִּירוּשָׁלַיִם כִּי אִם אָכְלוּ מִצֹּת בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם הָרִי  
הֵן כָּבַעְלֵי מוֹמִין חוֹלְקִין וְאוֹכְלִין אֲבָל לֹא מִקְרִיבִין:

”נֹאמֵר בְּעוֹלַת הַבֶּהֱמָה אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח (וּבְעוֹלַת הָעוֹף  
אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח) וּבִמְנַחָה אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח לְלַמֵּד שְׁאֶחָד  
הַמְרֻבָּה וְאֶחָד הַמִּמְעִיט וּבִלְבָד שִׁיכּוּין אָדָם אֶת דַּעְתּוֹ  
לְשָׂמִים: סליק

# מסכת חולין

פרק א

הכל שוחטין ושחיטתן כשרה. חוץ מחרש שוטה וקטן  
שמא יקלקלו בשחיטתן. וכלן ששחטו. ואחרים  
רואין אותן. שחיטתן כשרה. שחיטת נכרי גבילה.  
ומטמאה במשא. השוחט בלילה. וכן הסומא ששחט.  
שחיטתו כשרה. השוחט בשבת וביום הכפורים. אף על  
פי שמתחייב בנפשו. שחיטתו כשרה:

<sup>א</sup> השוחט במגל יד. בצור ובקנה שחיטתו כשרה. הכל  
שוחטין. ולעולם שוחטין. ובכל שוחטין. חוץ ממגל קציר  
והמגירה והשנים והצפרן. מפני שהן חונקין. השוחט  
במגל קציר בדרך הליכתה. בית שמאי פוסלין. ובית הלל  
מכשירין. ואם החליקו שניה. הרי היא כסבין:

<sup>ב</sup> השוחט מתוך הטבעת ושיר בה מלא החוט על פני  
כלה. שחיטתו כשרה. רבי יוסי בר יהודה אומר מלא  
החוט על פני רבה:

<sup>ד</sup> השוחט מן הצדדין. שחיטתו כשרה. המולק מן הצדדין.  
מליקתו פסולה. השוחט מן הערף. שחיטתו פסולה.  
המולק מן הערף מליקתו כשרה. השוחט מן הצואר.  
שחיטתו כשרה. המולק מן הצואר. מליקתו פסולה. שכל  
הערף כשר למליקה. וכל הצואר כשר לשחיטה. נמצא

כָּשֶׁר בִּשְׁחִיטָהּ. פָּסוּל בַּמְּלִיקָה. כָּשֶׁר בַּמְּלִיקָה. פָּסוּל  
בִּשְׁחִיטָה:

ה' כָּשֶׁר בַּתּוֹרִין. פָּסוּל בַּבְּנֵי יוֹנָה. כָּשֶׁר בַּבְּנֵי יוֹנָה. פָּסוּל  
בַּתּוֹרִין. תַּחֲלֵת הַצִּיְהוּב בָּזָה וּבָזָה פָּסוּל:

י' כָּשֶׁר בַּפֶּרֶה פָּסוּל בַּעֲגָלָה. כָּשֶׁר בַּעֲגָלָה פָּסוּל בַּפֶּרֶה.  
כָּשֶׁר בַּכֶּהֱנִים פָּסוּל בַּלְוִיִּם. כָּשֶׁר בַּלְוִיִּם פָּסוּל בַּכֶּהֱנִים.  
טָהוֹר בְּכָלִי חָרֵשׁ טָמֵא בְּכָל הַכֵּלִים. טָהוֹר בְּכָל הַכֵּלִים  
טָמֵא בְּכָלִי חָרֵשׁ. טָהוֹר בְּכָלִי עֵץ טָמֵא בְּכָלִי מַתְכוֹת.  
טָהוֹר בְּכָלִי מַתְכוֹת טָמֵא בְּכָלִי עֵץ. הַחֵיב בִּשְׁקָדִים  
הַמָּרִים פָּטוֹר בַּמַּתְנוּקִים. הַחֵיב בַּמַּתְנוּקִים פָּטוֹר בַּמָּרִים:

י' הַתָּמֵד עַד שְׁלֹא הִחְמִיץ. אֵינוֹ נֶקַח בַּכֶּסֶף מֵעֶשֶׂר. וּפּוֹסֵל  
אֶת הַמִּקְוֶה. מִשְׁהַחְמִיץ נֶקַח בַּכֶּסֶף מֵעֶשֶׂר. וְאֵינוֹ פּוֹסֵל  
אֶת הַמִּקְוֶה. הָאֲחִים הַשְּׁתֵּפִים כְּשִׁחִיבִים בַּקֶּלְבּוֹן. פָּטוֹרִין  
מִמֵּעֶשֶׂר בְּהֶמָּה. כְּשִׁחִיבִין בַּמֵּעֶשֶׂר בְּהֶמָּה. פָּטוֹרִין מִן  
הַקֶּלְבּוֹן. כָּל מָקוֹם שֵׁשׁ מָכָר אֵין קָנָס. וְכָל מָקוֹם שֵׁשׁ  
קָנָס אֵין מָכָר. כָּל מָקוֹם שֵׁשׁ מִיֹּאזֵן אֵין חֲלִיצָה. וְכָל  
מָקוֹם שֵׁשׁ חֲלִיצָה אֵין מִיֹּאזֵן. כָּל מָקוֹם שֵׁשׁ תִּקְיעָה אֵין  
הַבְּדֵלָה. וְכָל מָקוֹם שֵׁשׁ הַבְּדֵלָה. אֵין תִּקְיעָה. יוֹם טוֹב  
שָׁחַל לַהֲיוֹת בָּעֶרֶב שֶׁבֶת. תּוֹקְעִין וְלֹא מַבְדִּילִין. בְּמוֹצָאֵי  
שֶׁבֶת מַבְדִּילִין וְלֹא תּוֹקְעִין. כִּיצַד מַבְדִּילִין. הַמַּבְדִּיל בֵּין  
קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ. רַבִּי דּוֹסָא אָמַר בֵּין קֹדֶשׁ חֲמוּר לְקֹדֶשׁ  
הַקָּל:

## פרק ב

הַשּׁוֹחֵט אֶחָד בְּעוֹף וְשָׁנִים בְּבִהְמָה שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָהּ.  
וְרַבּוֹ שֶׁל אֶחָד כְּמוֹהוּ רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עַד  
שִׁישְׁחוּט אֶת הַנִּידָן חָצִי אֶחָד בְּעוֹף וְאֶחָד וְחָצִי  
בְּבִהְמָה שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה רֹב אֶחָד בְּעוֹף וְרֹב שָׁנִים  
בְּבִהְמָה שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָהּ:

<sup>ב</sup> הַשּׁוֹחֵט שְׁנֵי רֵאשִׁין כְּאֶחָד שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָהּ שָׁנִים  
אוֹחֲזִין בְּסָפִין וְשׁוֹחֲטִין אֶפִּילוֹ אֶחָד לְמַעַלָּה וְאֶחָד לְמַטָּה.  
שְׁחִיטָתָן כְּשֶׁרָהּ:

<sup>א</sup> הִתִּיז אֶת הָרֹאשׁ בְּבֵת אַחַת פְּסוּלָה הִיָּה שׁוֹחֵט וְהִתִּיז  
אֶת הָרֹאשׁ בְּבֵת אַחַת אִם יֵשׁ בְּסָפִין מְלֵא צֹאֵר כְּשֶׁרָהּ.  
הִיָּה שׁוֹחֵט וְהִתִּיז שְׁנֵי רֵאשִׁין בְּבֵת אַחַת אִם יֵשׁ בְּסָפִין  
מְלֵא צֹאֵר אֶחָד כְּשֶׁרָהּ בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּזֶמֶן  
שֶׁהוֹלִיד וְלֹא הִבִּיא אוֹ הִבִּיא וְלֹא הוֹלִיד אֲבָל אִם  
הוֹלִיד וְהִבִּיא אֶפִּילוֹ כֹּל שֶׁהוּא אֶפִּילוֹ בְּאִיזְמַל כְּשֶׁרָהּ.  
נִפְלָה סָפִין וְשִׁחְטָהּ אִף עַל פִּי שֶׁשִּׁחְטָהּ כְּדֶרֶךְ פְּסוּלָה.  
שֶׁנֶּאֱמַר וְזָבַחַת וְאָכַלְתָּ מֶה שֶׁאֲתָה זֹבַח אֲתָה אוֹכֵל.  
נִפְלָה סָפִין וְהִגְבִּיהָּ נִפְלָו כֻּלּוֹ וְהִגְבִּיהָּ הַשְּׁחִיז אֶת  
הַסָּפִין וְעָף וּבָא חִבְרוּ וְשִׁחַט אִם שָׁהָה כְּדֵי שְׁחִיטָה  
פְּסוּלָה רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אִם שָׁהָה כְּדֵי בְּקוֹר:

<sup>ד</sup> שָׁחַט אֶת הַנֶּשֶׁט וּפָסַק אֶת הַגְּרִגְרָתוֹ אוֹ שָׁחַט אֶת  
הַגְּרִגְרָתוֹ וּפָסַק אֶת הַנֶּשֶׁט אוֹ שִׁשְׁחַט אֶחָד מֵהֶן וְהִמָּתִין

לָהּ עַד שְׁמִתָּהּ. אוֹ שֶׁהַחֲלִיד אֶת הַסִּכִּין תַּחַת הַשְּׁנִי  
וּפְסָקוֹ. רַבִּי יִשְׁבֵּב אוֹמֵר גְּבִלָּהּ. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר טְרֵפָה.  
כָּלֵל אָמַר רַבִּי יִשְׁבֵּב מִשּׁוּם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. כָּל שְׁנַפְסָלָהּ  
בְּשַׁחֲיטָתָהּ גְּבִלָּהּ. כָּל שֶׁשַּׁחֲיטָתָהּ כָּרְאוּי וְדָבָר אַחֵר גָּרַם  
לָהּ לִפְסֵל טְרֵפָה. וְהוּדָה לֹא רַבִּי עֲקִיבָא:

ה' הַשּׁוֹחֵט בְּהֵמָה חֲזֵה וְעוֹף. וְלֹא יֵצֵא מִהֵן דָּם בְּשָׂרִים.  
וְנֹאכָלִים בְּיָדַיִם מְסוּאָבוֹת. לָפִי שֶׁלֹּא הִכְשִׁירוּ בְּדָם. רַבִּי  
שִׁמְעוֹן אוֹמֵר הִכְשִׁירוּ בְּשַׁחֲיטָה:

י' הַשּׁוֹחֵט אֶת הַמִּסְכֶּנֶת. רַבֵּן (שִׁמְעוֹן בֶּן) גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר  
עַד שֶׁתִּפְרָכֵס בְּיָד וּבִרְגֵל. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר דִּיהָ אִם  
זִנְקָה. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן (אֵף) הַשּׁוֹחֵט בַּלִּילָה וְלִמְחָר  
הַשְּׁבִיעִים. וּמֵצֵא כְּתָלִים מִלֵּאִים דָּם בְּשָׂרָה שְׁזִנְקָה. וּכְמִדַּת  
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים עַד שֶׁתִּפְרָכֵס בְּיָד וּבִרְגֵל.  
אוֹ עַד שֶׁתִּכְשָׁכֵשׁ בְּזִנְבָהּ. אֶחָד בְּהֵמָה דָּקָה. וְאֶחָד בְּהֵמָה  
גְּסָה. בְּהֵמָה דָּקָה שֶׁפִּשְׁטָה יָדָהּ וְלֹא הִחֲזִירָה פְּסוּלָה.  
שְׂאִינָה אֵלֹא הוּצְאָת נֶפֶשׁ בְּלֶבֶד. בִּמָּה דְּבָרִים אֲמוּרִים  
שֶׁהִיתָה בְּחֻזְקַת מִסְכָּנָתָה. אֲבָל אִם הִיתָה בְּחֻזְקַת בְּרִיאָה.  
אֲפִילוֹ אֵין בָּהּ אֶחָד מִכָּל הַסִּימָנִים הִלְלוּ בְּשָׂרָה:

י' הַשּׁוֹחֵט לְנֹכְרִי שֶׁחֲיִטָּתוֹ בְּשָׂרָה. וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל.  
אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֲפִילוֹ שֶׁחָטָה שִׂיאֲכַל הַנֹּכְרִי מִחֲצֵר  
כְּבֵד שָׁלָה פְּסוּלָה. שֶׁסֶתֶם מִחֲשֶׁבֶת נֹכְרִי לַעֲבוּדַת  
אֱלִילִים. אָמַר רַבִּי יוֹסִי קֵל וְחֹמֶר הַדְּבָרִים. וְמָה בְּמָקוֹם

שְׁהִמְחֵשְׁבָה פּוֹסְלָת בַּמִּקְדָּשִׁים. אֵין הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחֵר  
הָעוֹבֵד. מָקוֹם שֶׁאֵין מִחֲשָׁבָה פּוֹסְלָת בַּחֲלוּלִין. אֵינוּ דִין  
שֶׁלֹא יִהְיֶה הַכֹּל הוֹלֵךְ (אֱלֹא) אַחֵר הַשׁוֹחֵט:

ח' הַשׁוֹחֵט לְשֵׁם הָרִים. לְשֵׁם גְּבָעוֹת. לְשֵׁם יָמִים. לְשֵׁם  
נְהִירוֹת. לְשֵׁם מִדְּבָרוֹת. שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה. שְׁנַיִם אוֹחֲזִין  
בַּסֶּכֶין וְשׁוֹחֲטִין. אֶחָד לְשֵׁם אֶחָד מִכָּל אֱלוֹ. וְאֶחָד לְשֵׁם  
דְּבַר כָּשֶׁר. שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה:

ט' אֵין שׁוֹחֲטִין לֹא לְתוֹךְ יָמִים. וְלֹא לְתוֹךְ נְהִירוֹת. וְלֹא לְתוֹךְ  
כָּלִים. אֲבָל שׁוֹחֵט הוּא לְתוֹךְ עוֹגָא שֶׁל מִים. וּבִסְפִינָה עַל  
גְּבֵי כָלִים. אֵין שׁוֹחֲטִין לְגוּמָא כָּל עֶקֶר. אֲבָל עוֹשֶׂה גּוּמָא  
בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ בַּשְּׁבִיל שֶׁיִּכְנַס הַדָּם לְתוֹכָהּ. וּבִשְׁוֹק לֹא יַעֲשֶׂה  
בֶּן. שֶׁלֹא יַחֲקֶה אֶת הָאֲפִיקוֹרוֹסִים:

י' הַשׁוֹחֵט לְשֵׁם עוֹלָה. לְשֵׁם שְׁלָמִים. לְשֵׁם אֶשֶׁם תְּלוּי.  
לְשֵׁם פֶּסַח. לְשֵׁם תּוֹדָה. שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה. וְרַבִּי שִׁמְעוֹן  
מִכְשִׁיר. שְׁנַיִם אוֹחֲזִין בַּסֶּכֶין וְשׁוֹחֲטִין. אֶחָד לְשֵׁם אֶחָד  
מִכָּל אֱלוֹ. וְאֶחָד לְשֵׁם דְּבַר כָּשֶׁר. שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה הַשׁוֹחֵט  
לְשֵׁם חֲטָאֵת. לְשֵׁם אֶשֶׁם וְדָאִי. לְשֵׁם בְּכוֹר. לְשֵׁם מַעֲשֶׂר.  
לְשֵׁם תְּמוּרָה. שְׁחִיטָתוֹ כָּשֶׁרָה. זֶה הַכֹּל כָּל דְּבַר שֶׁנִּגְדֵּר  
וְנִגְדָּב. הַשׁוֹחֵט לְשִׁמּוֹ פְּסוּל. וְשֶׁאֵינוֹ נִגְדֵּר וְנִגְדָּב. הַשׁוֹחֵט  
לְשִׁמּוֹ כָּשֶׁר:

## פרק ג

אֵלּוּ טְרֵפוֹת בְּבִהְמָה. נְקֻבַּת הַוֶּשֶׁט. וּפְסוּקַת הַגִּרְגָּרֶת.  
 נֶקֶב קְרוֹם שֶׁל מוֹחַ. נֶקֶב הַלֵּב לְבֵית חָלָלוֹ. נִשְׁבְּרָה  
 הַשְּׁדֵרָה. וְנִפְסַק הַחוּט שְׁלֵה. נִטְלָה הַכֶּבֶד וְלֹא נִשְׁתִּיר  
 הַיִּמָּנוּ כְּלוּם. הִרְיָאָה שֶׁנִּקְבָּה. אוֹ שֶׁחֲסָרָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן  
 אוֹמֵר עַד שֶׁתִּנְקַב לְבֵית הַסִּמְפוּנוֹת. נֶקֶבָה הַקֶּבֶה. נֶקֶבָה  
 הַמָּרָה. נֶקֶבוּ הַדִּקְיָן. הַכֶּרֶס הַפְּנִימִית שֶׁנִּקְבָּה. אוֹ שֶׁנִּקְרַע  
 רוֹב הַחִיצוֹנָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר הַגְּדוּלָּה טַפַּח וְהַקְטָנָה  
 בְּרַבָּה. הַמָּסַס וּבֵית הַכּוֹסוֹת שֶׁנִּקְבוּ לַחוּץ. נִפְלָה מִן הַגָּ  
 וְנִשְׁתַּבְּרוּ רוֹב צִלְעוֹתֶיהָ. וְדְרוּסַת הַזָּאֵב. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר  
 דְּרוּסַת הַזָּאֵב בִּדְקָה. וְדְרוּסַת הָאֵרִי בְּגָסָה. דְּרוּסַת הַנֶּץ  
 בְּעוֹף הַדֶּק. וְדְרוּסַת הַגָּס בְּעוֹף הַגָּס. זֶה הַכֹּלֵל. כָּל שֶׁאִין  
 כְּמוֹהָ חִיָּה טְרֵפָה:

ב וְאֵלּוּ כְּשֵׁרוֹת בְּבִהְמָה. נֶקֶבָה הַגִּרְגָּרֶת אוֹ שֶׁנִּסְדָּקָה. עַד  
 כְּמָה תַּחֲסֹר. רַבִּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר עַד כְּאִסֹּר  
 הָאֵיטְלָקִי. נִפְחָתָה הַגְּלָגֶלֶת וְלֹא נֶקֶב קְרוֹם שֶׁל מוֹחַ. נֶקֶב  
 הַלֵּב וְלֹא לְבֵית חָלָלוֹ. נִשְׁבְּרָה הַשְּׁדֵרָה וְלֹא נִפְסַק הַחוּט  
 שְׁלֵה. נִטְלָה הַכֶּבֶד וְנִשְׁתִּיר הַיִּמָּנָה כִּזִּית. הַמָּסַס וּבֵית  
 הַכּוֹסוֹת שֶׁנִּקְבוּ זֶה לַתּוֹךְ זֶה. נִטַּל הַטְּחוּל. נִטְלוּ הַכְּלִיּוֹת.  
 נִטַּל לַחִי הַתַּחְתּוֹן. נִטְלָה הָאֵם שְׁלֵה. וַחֲרוּתָהּ בִּיַּדִּי שְׁמִים.  
 הַגְּלוּדָה רַבִּי מֵאִיר מִכְשִׁיר. וַחֲכָמִים פּוֹסְלִין:



ג וְאֵלּוּ טְרֵפוֹת בְּעוֹף. נְקוּבַת הַיֶּשֶׁט. וּפְסוּקַת הַגִּרְגָּרִית.  
 הַכֶּתֶה חֲלָדָה עַל רֹאשָׁהּ. מְקוֹם שֶׁעוֹשָׂה אוֹתָהּ טְרֵפָה.  
 נֶקֶב הַקֶּרְקֶבֶן. נֶקֶבוּ הַדִּקְיָן. נִפְלָה לְאוֹר וְנִחְמְרוּ בְּגִי מַעִיָּה.  
 אִם יְרוּקִים פָּסוּלָהּ. אִם אֲדוּמִים כְּשֶׁרָהּ. דִּרְסָה וְטְרֵפָה  
 בַּכֶּתֶל. אוֹ שֶׁרָצְצָתָה בְּהֶמָּה. וּמִפְרָכְסָתָה. וְשֶׁהִתָּה מֵעַתָּה  
 לָעַתָּה. וְשֶׁחֲטָהּ. כְּשֶׁרָהּ:

אחר השלמת כל מסכתא ומסכתא יאמר זה שלש פעמים

ויועיל לשכחה בעזרת השם יתברך.

הִדְרֵן עֲלֵךְ מִסְכָּת (פלוני) וְהִדְרֵךְ עֲלֵן דְּעֵתֵן עֲלֵךְ מִסְכָּת (פלוני) וְדַעְתָּךְ  
עֲלֵן לֹא נִתְנָשִׁי מִינֵךְ מִסְכָּת (פלוני) וְלֹא תִתְנָשִׁי מִינֵן לֹא בְּעֵלְמָא הִדִּין  
וְלֹא בְּעֵלְמָא דְאַתִּי:

ואחר כך יאמר

יְהִי רְצוֹן מִלְפָּנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהֵא תוֹרְתֶךָ אוֹמְנוֹתָנוּ  
בְּעוֹלָם הַזֶּה וְתֵהֵא עִמָּנוּ לְעוֹלָם הַבָּא חֲנֻנִיָּה בְּרַ פֶּפֶא רָמִי בְּרַ פֶּפֶא  
נַחֲמֵן בְּרַ פֶּפֶא אֲחֵא בְּרַ פֶּפֶא אֲבֵא מְרִי בְּרַ פֶּפֶא רַפָּרְם בְּרַ פֶּפֶא  
רְכִישׁ בְּרַ פֶּפֶא סְרַחֲב בְּרַ פֶּפֶא אֲדֵא בְּרַ פֶּפֶא דְרוֹ בְּרַ פֶּפֶא:

הָעֶרֶב נָא יי אֱלֹהֵינוּ אֶת דְּבָרֵי תוֹרְתֶךָ בְּפִינוּ וּבְפִיפִיּוֹת עִמָּךְ בֵּית  
יִשְׂרָאֵל וְנִהְיָה אֲנַחְנוּ בָּלָנוּ וְצִאָצֵּאֵינוּ וְצִאָצֵּאֵי עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל יִרְאִי  
שְׁמֶךָ וְלִזְמַדֵּי תוֹרְתֶךָ:

מֵאִיבִי תַחֲכַמְנִי מְצוֹתֶךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי:

יְהִי לְבִי תָמִים בְּחֻקֶּיךָ לְמַעַן לֹא אֲבוֹשׁ:

לְעוֹלָם לֹא אֶשְׁכַּח פְּקוּדֶיךָ כִּי בָם חִיֵּיתִנִּי:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה לְמַדְנִי חֻקֶּיךָ: